

കാവന കാളമുട്ടി

21

2003 ആഗസ്റ്റ് - ഒക്ടോബർ

കാവന കാളമുട്ടി

(എൻവി കൂഷ്ണവാരിയർ സമാരക ട്രസ്റ്റിന്റെ ചുവപ്പ്)

പുസ്തകം 6

ലക്ഷം 1

വില 15 രൂപ

ചീഫ് ഫൈറ്റർ :

ഡോ. എം. ആർ. രാജവവാരിയർ

മാനേജിംഗ് ഫൈറ്റർ :

ബ്രോഡ്. കെ. ഗോപാലകൃഷ്ണൻ

എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഫൈറ്റർ : (ഓൺറാൻ)

എം.എം. സചീദൻ

ഫൈറ്റേഴ്സ് :

കെ. വി. രാമകൃഷ്ണൻ

കെ. പി. ശങ്കരൻ

കെ. പി. മോഹനൻ

എൻവി കൂഷ്ണവാരിയർ സമാരകട്ട്

(രജി. 440 / 92)

കൊട്ടയ്‌ക്കൽ - 676 503.

കാവറ കാളമുട്ടി

സ്വീകരിക്കപ്പെട്ട
സ്വന്തമാനിക

ഒറ്റപ്രത്യാ - 15.00
വാർഷിക വലിസംഖ്യ - 60.00
(വിവരങ്ങൾക്ക് - 15 ഡോളർ)

എൻവി കൃഷ്ണവാരിയർ സ്മാരകാട്ടണ്ണ്
(ഇംജി. 440 / 92)

കോട്ടയ്‌ക്കര - 676 503.

ഇള്ളടക്കം

കത്തുകൾ 6

മുൻകുറി 7 കെ. വി. രാമകൃഷ്ണൻ

ലേവനങ്ങൾ

തോട്ടി 14 മുകുന്ദൻ

കവിശിക്ഷ 15 ഡോ.ചാത്തനാത് അച്യുതനുണ്ണി

ദേശം, സ്വത്വം, വൈവം 50 ഇ. പി. രാജഗോപാലൻ

ശസ്ത്രക്രിയയുടെ കത്തി 67 ഡോ.എസ്.എസ്.ശൈകുമാർ

കല്പവ്യക്ഷച്ചുവടിലെ കാമ്മണിൾ-
രു മഹാഭാരത പ്രവേശിക 76 പി.ലാൽ

അക്കിത്തത്തിന്റെ തലകുറി 92 സി.വി.ഗോവിന്ദൻ

വായനമുറി 97 വിഷ്ണുനാരായണൻ നമ്പുതിരി

കവിത

അശാത്മാമാവ് 9 ലോപ

നാളുയാണെൻ വാസരം 10 സി.വി.സുധീരൻ

സന്ദേശം 11 ശ്രീയരുണ്ണി

കുട്ടിയുടെ സുര്യൻ 13 മോഹനകൃഷ്ണൻ

“സത്യസ്യാലിഹിതം മുവം”

കവനക്കാമുഖിയുടെ 20-ാം ലക്കം (2003 മേയ്- ജൂലായ്) വിശേഷ ഷപ്പട വിഭവങ്ങളാൽ ഹൃദയ മായി. വിഷ്ണുനാരായാൺ നാനും, പാലോസ്യും ശക്രനും വിശിഷ്ടനായ വികൈജിക്ക് അഭ്യർഹിതമായ അഭിവാദ്യങ്ങളില്ലെന്ന്. വികൈജിക്കവിതയുടെ മർമ്മങ്ങളിലെബാക്കെ അവർ സ്വപ്നശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശ്വംഗാരം, ഭക്തി, വികൈക്കി ഇവ മുന്നുമാണ് വികൈജിക്കവിതയുടെ ‘അന്തർധാരകൾ’ എന്നു പാലോസ്യ നിരീക്ഷിക്കുന്നുണ്ടെല്ലോ. എന്നാൽ, ഇതിനോളമോ, ഇതിലധികമോ സർവ്വാദ്യേ ഷിയാണ് വികൈജിയുടെ തെളിഞ്ഞ നർമ്മം. മേഖാടിച്ചേർത്ത നർമ്മ തതിന്റെ മധ്യരം എന്നു പറഞ്ഞാൽ പോരാ. വിരക്തി അവസാനകാലത്ത് മാത്രമേ പ്രത്യുക്ഷപ്പെടുന്നുള്ളൂ. അതിനാൽ അതൊരു സഖാരീഭാവം തന്നെയാണ്. മരുന്നിൽ മേഖാടി വളരെ പ്രധാനമാണെങ്കിലും ഒഴംഗ്യത്തിനുപകരമായില്ലോ. രാഖവവാരിയരുടെ “ഫ്രോക്പാരസ്യരും” വ്യൂദ്ധപാദകമായി. എന്നാൽ ആ ജാവനീസ് ഫ്രോകം ഉദ്ദരിച്ചതിൽ ആദ്യപാദത്തിലും അവസാനപാദത്തിലും നന്നാരണ്യ ചില്ലറ തെറ്റുകൾ (അച്ചടിത്തെറ്ററാകാം) കടന്നുകൂടിയിരിക്കുന്നു.

ആദ്യപാദം : “സമാൻ ദിവാരാത്രിനെനകൾ സുരാലയ” (ദേവലോകത്ത് രാവും പകല്യം സമാനമായി എന്നർത്ഥമം.)

അവസാന പാദം : “മാം ചട്ടകവാകിൻ പപസഃ ലവാൻ പ്രിയം” എന്നു വേണം. ഈ ഫ്രോകം സർഭാർ കെ. എം. പണിക്കരാൻ ആദ്യമായി ഉള്ള രിച്ചുകൾ സ്ഥിട്ടുള്ളത്. (ഡോ: സി. കുണ്ണൻ രാജാ ഉപഹാരഗ്രന്ഥം)

പ്രോഫ: ഗോപാലകൃഷ്ണൻ എൻ ‘വി.സി.പ്രതിഭയുടെ വിതാനാന്തരങ്ങൾ’ എന്ന പഠനലേവനവും അസ്സലായിട്ടുണ്ട്. പകൈഷ അതിലെ ഒരു പരാമർശത്തെപ്പറ്റി രണ്ടു വാക്ക്.

‘പോരാളിക്കട്ടി മേനി’ എന്നു തുടങ്ങുന്ന പച്ചമലയാള ഫ്രോകത്തിന്റെ പുർബ്ബാർഥം ഉള്ളൂർ ചൊല്ലിനിർത്തിയില്ല, അപ്പോഴേക്കും വിസി അതിന്റെ ഉത്തരാർഥം ചൊല്ലി. അങ്ങനെ ഉള്ളൂർഭിന് സന്ദേശവും വിസ്മയവും ജനിപ്പിച്ചു എന്നും മറ്റൊരു കമ ഗോപാലകൃഷ്ണൻ എഴുതുന്നുണ്ടെല്ലോ. ഇതിന് എന്നാണടിസ്ഥാനം? എ.ഡി.ഹരിശർമ്മയും എ.ഒ.ജോസഫും കൂടി മഹാകവിയുടെ ജീവചർണ്ണത്തിലും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അതിൽ ഈ സംഭവത്തെപ്പറ്റി ഇങ്ങനെ പറയുന്നു : (പേ. 72-73)

“അകാലാവത്താണ് (കോ.: 1084-85 കാലത്ത് എന്നർത്ഥമം) പച്ചമലയാളത്തിൽ ഒരു മംഗളഫ്രോകം എഴുതണം എന്ന് പറേതനായ ബാല

(ശൈഖം പേജ് 8-ൽ)

മുൻകുറി

കെ. വി. രാമകൃഷ്ണൻ

കവനക്കുമുഖികൾ അബ്യു വയസ്സു തികഞ്ഞിതിക്കുന്നു. ഇത് ആറാം വാല്പുത്തിലെ ഒന്നാം ലക്കം. എന്നും, പരിമിതികളോടൊന്ന് ഇവിടെവരെ എത്തിയത് എന്നും, തുടക്കത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ഉയർന്ന ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഇപ്പോഴും കൈയെതാത്ത അത്രയും ഉയരത്തിലാണെന്നും തിരിച്ചറിയുന്നു. അവിടെയെങ്കിൽ മുന്നോട്ടുതന്നെ അടിവയ്ക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഈ വർഷത്തെ കവിതാക്യാമ്പിലെ ക്ലാസ്സുകളിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ട ബാലാമണിയയ്ക്കവിതാപഠനങ്ങൾ വായനക്കാർക്കെത്തിക്കുമെന്ന കഴിഞ്ഞ ലക്ഷ്യത്തിൽ സുപിപ്പിച്ചിരുന്നു. അപ്പോൾത്തന്നെ ആശങ്ക തോനിയതാണ്, എല്ലാംകൂടി ഒരു ലക്ഷ്യത്തിൽ എത്തുക്കാൻ കഴിയുമോ എന്ന്. ക്യാമ്പിന്റെ ഒരു ഭാഗമാത്രമേ ഈ ലക്കം ഉൾക്കൊള്ളുന്നുള്ളൂ. ക്യാമ്പുപഠനങ്ങളിൽ ബാക്കിയുള്ള വയസ്സും, താല്പര്യമുള്ള സുമനസ്സുകൾക്ക് സുകൾച്ചുവെയ്ക്കാൻ കഴിയത്തക്കവണ്ണം, ഇനിയുള്ള ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ അവതരിപ്പിക്കാൻ കഴിയുമെന്നുതന്നെയാണ് ഇപ്പോഴും പ്രതിക്ഷ. ഒരു ലക്ഷ്യത്തിന്റെ പേജുപരിമിതി, ഒരുക്കിവെച്ച പല വിവേദങ്ങളും ചേർക്കാൻ സാധിക്കാതെയാക്കി. പുതിയ പുസ്തകങ്ങളുടെ കുറിപ്പുകളും മറ്റൊരു അതിൽപ്പെടുത്തുന്നു. വിഭവസമ്പദിക്കുന്നുസരിച്ച് പേജുവർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്നത് പ്രായോഗികമല്ലാതാനും.

2003 ഒക്ടോബർ 12ന്, എൻ.വി.അനന്തരിച്ചിട്ട് 12 വർഷം തികയുന്നു. ട്രസ്റ്റിന്റെ ഈ വർഷത്തെ എൻ.വി.അനുസ്മരണസമ്മേളനങ്ങൾ, ഒക്ടോബർ 11, 12 തീയതികളിൽ (ശനി, സ്ഥായർ), ഗുരുവായുരിൽ, ശ്രീകൃഷ്ണാക്കാളജ്ഞം ഓഡിറ്റോറിയത്തിൽ വെച്ച് നടത്തുന്നു. പതിവുപോലെ, ആദ്യ ദിവസം സെമിനാറും, രണ്ടാം ദിവസം, എൻവി അനുസ്മരണസ്പാദാശം, കവിസമ്മേളനം തുടങ്ങിയവയും. ‘വിദ്യാഭ്യാസം എന്ന കച്ചവടം’ ആണ് ഈ വർഷത്തെ സെമിനാർ വിഷയം. വിദ്യാഭ്യാസം ഒരു കച്ചവടച്ചരക്കാണോ എന്ന് ഇന്ന് ആർക്കും സംശയമില്ല. കച്ചവടം ലാഭത്തിൽ മാത്രം ഉണ്ടായുള്ള വിദ്യ. നാട്കിന്റെ പൊതുനയ എന്നത് കച്ചവടക്കാരൻ്റെ പ്രധാന മല്ല. ‘ലാഭകരമല്ലാത്ത വിദ്യാലയങ്ങൾ അടച്ചുപെട്ടുക’ എന്ന ആശയം കേരളത്തിൽ പുതിയിയല്ല, എന്നാൽ, വിദ്യാഭ്യാസം ഇത്രമാത്രം അധികാരിക്കുന്നതിൽ ഒരു കച്ചവടച്ചരക്കാവുന്നത് ഇന്ത്യിനെമാത്രം. ‘കർണ്ണാടകത്തിൽ പ്രോഫഷണൽ കോബൈജൂകളിൽ കോഴ്സുസ്പെദായം വളർത്തിയെടുത്തത് കോൺഗ്രസ്പാർട്ടിയാണ്’ എന്ന് ചുണ്ടിക്കാണിച്ച്, തുടർന്നുവന്ന കോൺഗ്രസ്സിൽ ഗവർണ്ണമണ്ഡലകൾക്കും ഒന്നും ചെയ്യാനായില്ല എന്നു വിശദിക്കിച്ചുമേശം, ‘കർണ്ണാടകത്തിലെ ഉന്നതിവിദ്യാഭ്യാസം കോഴ്സിയിൽനിന്ന് വിമുക്തമാവാൻ പോകുന്നില്ല’ എന്ന് അർത്ഥം കൂടിയില്ലാത്തവിധി എൻവി കൂപ്പണവാരിയർ എഴുതിയത്, 1989 എപ്പോൾ 23ന് (‘ബാളങ്ങൾ, ആശങ്കൾ’ - പേജ്:39) ഈ വാചകം, ‘കേരളത്തിലെ’ എന്ന് തിരുത്തി, ഇവിടെ ആവർത്തനിക്കാൻ, ഇന്ന് ഒടും ശക്തിക്കേണ്ടതില്ല. കേരളത്തിലെ സാമൂഹിക ജീവിതത്തിൽ എല്ലാ സദാ ചാരണങ്ങളിലും അർബുദം പടർന്നു പിടിക്കുന്നതിന്റെ തുടക്കം ഇവിടെ കുറിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. നമ്മുടെ നാട്കിൽ, വിദ്യാഭ്യാസക്കച്ചവടത്തെക്കാൾ മാരകമായി തശ്ചുവല്ലുന്ന എരക്കപ്പുല്ലാണ്, ഇന്ന്, കോളക്കച്ചവടം പോലും.

(പേജ് 6-ഞ്ച് തുടർച്ച)

കൃഷ്ണപണികൾ പരിത്രനായകനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടത്. അതു വലിയവുത്തത്തിൽ പച്ചമലയാളം മാത്രം ഉപയോഗിച്ച് ഒരുപദ്ധതി പ്ലികാൻ സാധിക്കാതില്ലെന്നുള്ള വിചാരമാണ്, അങ്ങനെ ആവശ്യപ്പെടാൻ പണികൾ പ്രേരിപ്പിച്ചത്. ഉള്ളൂറിന് യാതൊരു കുസലയുണ്ടായില്ല. അദ്ദേഹം നിഷ്പ്രയാസം ഒരു പദ്ധതിമുഖം ‘മംഗലോദയം’ മാസി കയ്ക്കൽ അയച്ചുകൊടുത്തു. അതിന്റെ ഭാരവാഹികൾ ‘മംഗലം’ തിരിക്കേണ്ട സ്ഥാനത്തുതനെ അതുചേർക്കുകയും ചെയ്തു. അതിന്റെ അർത്ഥം വിശദമാക്കണമെന്ന് ഒരു ജീജണാസു ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ, വലിയ കോയിത്തന്നുരാൻ തന്നെ അതിനോരു വ്യാവ്യാനമെഴുതി. അതോടു കൂടി ബാലക്രഷ്ണപണികൾക്ക് ഉള്ളൂറിന്റെ നേരെ ബഹുമാനം വർദ്ധിച്ചു. പണികൾക്ക് പിന്നീട് കമ്മാനായകനെപ്പറ്റിയുണ്ടായിരുന്ന മതിപ്പ് എത്രമാത്രമായിരുന്നുഎന്ന് 1085ലെ മലബാറിയിൽ നിന്ന് താഴെ ഉഖ്യതിക്കുന്നഭാഗം തെളിയിക്കുന്നതാണ്.

‘ലോകത്തിൽ നടക്കുന്നതും നടക്കാവുന്നതും നടക്കേണ്ടതു മായ സംഭവങ്ങളെ കരശക്കല്ലുകൊണ്ടുകണ്ടിന്ത, ഉള്ളതിനെ ഉള്ളതുപോലെ തുറന്നകാണിച്ചുകൊടുത്ത്, വായനക്കാരുടെ ഫുദയനിഗ്രഹം സ്ഥായി രസത്തെ ഇളക്കിവിട്ടുകൊണ്ടും, പുറമെ നടക്കുന്നവയെ വായനക്കാരുടെ മനോമുകുരത്തിൽ തെളിവായി നടത്തിക്കാണിച്ച് അവരുടെ ഫുദയത്തിന് ഉറപ്പും പരപ്പും വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും കവി എഴുതാൻ തക്ക മനോധർമ്മം കേരളീയകവികളിൽ ചുരുക്കം ചിലർക്കേ സിഡി ചീടുള്ളു. അവരിൽ ഒരാളാണ് മിസ്റ്റർ ഉള്ളൂർ പരമേശരരായൻ.

ഈ ഫ്രോക്കത്തിന്റെ പുർവ്വാർദ്ധം ഒരോറു സമസ്തപദമാണെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഈതു നീം സമസ്തപദം പച്ചമലയാളത്തിൽ അതിനു മുമ്പോ പിന്നോ ആരും ഉപയോഗിച്ചിട്ടില്ല എന്നുള്ളതും ശ്രദ്ധയാക്കാതെ.

വി.സി.യെ ഉള്ളൂർ വിസ്മയപരത്രന്തനാക്കി എന്ന് ജീവചത്രം പറയുമ്പോൾ, വി.സി. ഉള്ളൂറിനെ അസ്വരപ്പിച്ചു എന്ന് ഗോപാലകൃഷ്ണൻ എഴുതുന്നു. മാത്രമല്ല, ഫ്രോക്കത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിന്റെ കർത്തൃത്വം അദ്ദേഹം വിസിയിൽ അർപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ മരിമായത്തിന്റെ കള്ളി അദ്ദേഹം വെളിച്ചത്താകും എന്നാശിക്കുന്നു.

-ഡോ. അക്കവുർന്നാരായണൻ

മാഡ്സ,

വി.കെ.ജി.യുടെ മുന്നിൽ നിങ്ങൾ കൊള്ളുത്തിവെച്ച ആനയ്ത്തിരി എനിക്ക് ഏറെ ഇഷ്ടമായി. അതു നമുക്ക് കെടാതെ സുക്ഷിക്കാം.

സ്നേഹിതരങ്ങളോട്.

മണാർക്കാട് വിജയൻ, കോട്ടയം

(ശേഷം പേജ് 49-ൽ)

ഒല്ലപ്പരമാര്ഥവ്

ലോപ

പുർണ്ണമാകാത്ത ഗർഭപിണ്ഡങ്ങളാ -
 യോർമ്മകൾ ഹൃത്തടത്തിൽ പൂളയവേ
 ഉച്ചിയിൽ നിന്നു ചുഡാമൺപറി -
 സെതാക്കെയും പോയി നിഷ്കാമരൂപിയായ്
 സ്വന്നേഹമേ, നിൻ കിളിവാതിലുകളിൽ
 യാചനയ്ക്കായി നിന്നിട്ടും ദ്രുണിഞ്ഞാൻ
 ആർദ്രമായീടുമിന്നലെയാകെയു -
 മാർത്തലയ്ക്കും ചുടുകാറുപോലെയായ്
 പണ്ടിരുന്നതാം പച്ചച്ചകാസുകൾ -
 വിണ്ണു മണ്ണിൽ വിണാക്കയടക്കിയുപോയ്
 രാജ്യാനിയിൽ, ദുര്യോധനപ്രഭ
 യാളിട്ടും ഹേമസിംഹാസനങ്ങളിൽ
 കൊത്തിയും, കൊക്കുരുമ്പിക്കുറുകിയു -
 മെത്രനാൾ താൻ!- കഴിഞ്ഞുപോരോക്കെയും
 അംബരാനം കരിസ്യുകമുടിയ
 സംഗ്രഹിയിൽ നുറ്റുവരോകെയും
 ചിന്നി വീഴവേ നെഞ്ചിലെച്ചോരയിൽ
 നിന്നുയിർക്കൊണ്ടതാണെന്തെന്നുകൾ
 ജീവിതത്തിൻ കടിഞ്ഞപ്പോടിപ്പിലേ -
 യ്ക്കാണ്ടയച്ച ശ്വേഫാസ്ത്രവിഷ്ണചിക,
 എന്നിൽ നിന്നുമുരുവായതാണതി -
 ലുണ്ടുര്യോധനൻ നീറുമോർമ്മയായ്...
 ധർമ്മഭീരു, തുഡിഷ്ടിരൻ വാലാട്ടി -
 നിന്നിട്ടുമെൻ പിതാവിഞ്ചേ പട്ട -
 ചൂരമുണ്ടെന്തേന്തേ നെറ്റിയിൽ, ഗൂസാരി
 ധാരയായൊഴുകുന്നിതെൻകണ്ണകളിൽ
 നോവൊരുക്കുമീതത്തിരാത്തപാതയിൽ
 രാവേടുക്കുമീതതാരമൗനങ്ങളിൽ,
 നുണ്ണുനുണ്ണു നടക്കുമെൻ ജീവനിൽ
 ലാവയായ് തിള്ളക്കുന്നുണ്ടു സക്കം
 പെയ്തൊഴിയാത്ത മേലുമാകുന്നു താൻ...
 വൈതരണിതൻ പേക്കിനാവാകുന്നു...
 തീരുകിശ്ശെന്ത്രയാത്രയീമണ്ണിലെ -
 ജീവനാളഞ്ഞല്ലാക്കെക്കും വരെ.....

നാളേവാണ്ണൻ വാസരം

എ. വി. സുധീദേശ്

കാലത്താണരങ്ങറ്റു, മന്തിയിൽക്കടക്കും നാളം
നാളേനിക്കൊന്നയുള്ളു, നാളേയാണാവാസരം.
നാളത്തപ്രഭാതത്തിൽ ചേതോഹാരിയാംപുവായ്
ലോലമെൻഡളമെല്ലാം നീർത്തിന്താൻ മുഖം കാട്ടും
അർക്കനെന്നയാരാധിക്കും മുകരും വിസ്തിൻ നീലം
അഞ്ചിത്തൾക്കരങ്ങളാൽ പുണ്ണരും പ്രപഞ്ചം തൊൻ.

എത്തിടാമിളംപെതൽ, എൻമുവത്തിമവട്ടാ-
തുറ്റുനോക്കിടാമെന്നയാത്മാവിൽക്കുടിയേറ്റാം.*
എക്കിലെൻ സായുജ്യമായ്; വേരാരു പെതൽ വന്നൻ
കള്ളിഞ്ചും നിറം കണ്ണു ചിന്തിയാതിരുത്തേക്കാം.
വണ്ണുകൾ പെദ്ദാഹാത്തോടണയാ; മെൻ ഭൂതികൾ.

ചന്തമേറ്റുമെന്നോർത്തു കാമിനി ചുടാമെന്ന.
എന്നിത്തൾക്കുളിർമ്മയും ഗസ്യവുമൊരുക്കവി-
യിങ്ങണയുകിൽത്തന്റെ വാക്കിലാവഹിച്ചുകാം.
രാധതൻ ഹൃതതും പ്രേമവായ്‌പുമുള്ളാരാളേന്ന
ദേവനുനേറിച്ചുകാമെക്കിലും കൃതാർത്ഥന്താൻ.

എനാലുമാശിപ്പിലരയാനിനുമെൻ നേർക്കൊരു
കള്ളിണയിവത്തോടെ നീളുകില്ലെന്നും വരാം
തോഴികളേനിക്കുണ്ടു കാട്ടിലും, കാണില്ലാരും
ധ്യാനത്തിൽ ലയിച്ചാർദ്ദേം സുന്ധമിതം പൊഴിക്കുന്നോർ

★ ജ്ഞ. ക്യൂഷ്ഩമുർത്തിയുടെ ആശയം.

സഭന്മുഖം

ശ്രീധരനുണ്ണി

തുറന്തിട കിളിവാതി -
ലിടയിലുടൊരുക്കിറു
കരിമേലു മകത്തേയ്ക്കു പറന്നുവന്നു.
അറിയാത്ത ലിപികളി -
ലതിലോരുസന്ദേശമു -
ബണ്ടഴുതിയതാരായാലു -
മെനിക്കു സ്വന്തം.
ഹത്ര നാളുമെതി വേന -
ലിളകിയാടവേ, കാലം
സുഷ്കപ്പത്രം പോലെ കാറ്റിൽ
നിലംപതിച്ചു.
വന്നതില്ലോ മേലാമെ നീ -

യോരിക്കലെക്കില്ലു, മുള്ളം
 നിനേന്നയോർത്തു കരയാത്ത
 ദിനങ്ങളില്ലാ.

കൊടിയ ചുടേറുണ്ണൈ -
 തിളംകുമ്പി, അരുവിയിൽ
 ഉറവറ്റു, കുളം വറ്റി.
 കടലു വറ്റി
 ഉള്ളിലെക്കുളിരുവറ്റി,
 യുഷരമാം തിരക്കിന്ന്
 യുള്ളറകൾ ചുഴനേടുത്ത
 കാതലുണ്ണൈ.

അങ്ങനേയിരിക്കേ, യാർദ്ദ -
 മൊരുസന്നേശമെൻ മുന്നിൽ
 വന്നതല്ലോ? യിതുവായി -
 കുവാനാകില്ലോ?
 അറിയുകില്ലനുരാഗ -
 വിവശയാം പ്രണയിനി
 യെഴുതിയ പരിഭേ -
 ചുട്ടുകണ്ണിരോ?
 ചുഴലിയായണയുന
 ചെകുത്താനാരുടെ കണ്ണി -
 ലുതിരും തീപ്പാർഡിയുടെ
 കടുത്തചുടോ?
 പുകഞ്ഞുനീറുന കാറ്റി -
 ലവയുന വിഷബീജം
 വിതയ്ക്കുന പകയുടെ
 നിണചുകപ്പോ?
 എവിടെയോ വെടിമരു -
 നന്നയ്ക്കുള്ളിൽ ജാലിച്ചാളും
 പ്രളയാണി വിതയ്ക്കുന
 കറുത്തവിതേതാ?
 തെളിവതീകരിമോല -
 താളിലെഴും ലിപികളിൽ,
 മിചികൾക്കും മൊഴികൾക്കു -
 മറിയില്ലല്ലോ!

കൂട്ടിവുടെ സുരൂൾ

മോഹനക്യാഷ്ണൻ കാലടി

ഒരുദിവസവും മാമന് മുടക്കമില്ലപ്പോ,
എന്നും ഈ കല്ല് പൊട്ടിക്കുന്ന വിളക്കും കൊണ്ട്
എങ്ങോട്ടാ പോകുന്നത്.
നേരെ നോക്കാൻ തന്നെ എനിക്ക് പേടിയാ
എത്രകാത്തിരുന്നിട്ടോ,
മേരലങ്ങൾക്ക് പുറകിൽ
ഉലകളുടെ മറവിൽ
മാമനെ ഒന്നാത്തുകിട്ടിയത്

അല്ല, ആരെയാ മാമനി തിരയുന്നത്
ആ അസിളിയമ്മായിരെയയാണോ
മുപ്പത്ത്യാരെ രാത്രീലിടക്ക് കാണാറുണ്ട്
വല്ലോ പവരാ
ഞാൻ വേണമെങ്കിൽ മാമൻ തിരഞ്ഞിരുന്നുന്ന് പറയാം

മുത്തയ്ക്കി പറയുന്നു,
രാത്രീലാകാശത്ത് കാണുന്നതൊക്കെ
മാമന് കളഞ്ഞത് പോയ സർഖ്ഖനാണ്യങ്ങളാണെന്ന്
ഞാനോരുകാരും ചെയ്യാം
ഈതൊക്കെ പെറുക്കിരെടുത്ത് വയ്ക്കാം.
പക്ഷേ എണ്ണെ പ്രാർത്ഥമന്
മാമന് തിരയുന്നത് കിട്ടരുതെന്നാ
എനാലല്ലോ എനിക്കെന്നും മാമനെ കാണാൻപറ്റു.

തോട്ടി

മുകുന്ദൻ, മാങ്ങാട്ടൽ

തുടക്കം വിഷ്പന്നേശന തോട്ടുതന്നെയാവാം.

‘ഗണാഷ്ക’ത്തിൽ ‘പാശാകുശയരം’ എന്നുണ്ട്. അകുശം തോട്ടിയാണ്. തോട്ടി എന്നാൽ അറ്റത്തു കൊള്ളുത്തുള്ള (Hook) നീംബ കുന്തം (കോൽ) മാത്രമല്ല.

മലമുത്രാദികൾ നീക്കി ശുഖിവരുത്തുന്നവനും തോട്ടിയാണ്. SCAVENGER. അവർക്കും സമുഹത്തിൽ വലിയസമാനമുണ്ട്.

ഉയർന്നമരക്കൊന്യുകളിൽ നിൽക്കുന്ന കായ്‌കൾ പറിക്കാൻ തോട്ടിവേണം. അതു തോട്ടിപ്പണി തന്നെ. കൈകേട്ടുപണി, എഴുത്തുപണി, എന്നെല്ലാം പോലെ.

അങ്ങനെ ഉയർന്നനിലയിലുള്ള ഫലം ലഭിക്കണമെങ്കിൽ തോട്ടി(പണി) ശരണം.

തോട്ടിക്ക് അശക്, കതക് എന്നെല്ലാം അർത്ഥമുണ്ട്.

ആനയെ കുടി നിയന്ത്രിക്കുന്നതാണ് അത്. അങ്ങനെയും അതിന്റെ വലിപ്പവും ബലവും മനസ്സിലാക്കാം.

അങ്ങുമിങ്ങും കുതറിയോടുന്ന മനസ്സിനെ വിവേകം എന്ന അകുശം (സൃംഖി)കൊണ്ട് നിയന്ത്രിക്കാം.

ചീപ്പണങ്ങളിൽ ഒന്നുമാണ് അകുശം. കോമ എന്ന അല്പവിരാമം.

അകുശയരൻ ഗണപതി മാത്രമല്ല. ആനക്കാരനുമാണ്. ‘അകുശവന്യം’ കാവ്യങ്ങളിൽ കാണപ്പെടുന്നതും ആസ്വദിക്കാവുന്നതുമായ ചിത്രബന്ധമെങ്കിൽ ‘അകുശക്കുമി’ (കൊക്കപ്പുഴു - Hookworm) കെത്തിരെ ജാഗ്രത പുലർത്തുക.

കവിശിക്ഷ

ഡോ. ചാത്തനാത് അച്യുതനുണ്ണി

ഇന്ത്യയിൽ എന്നൊ അന്യം നിന്നുപോയി, കവിശിക്ഷാശാഖ. പാശ്വാത്രഗാട്ടുകളിലെ സർവകലാശാലകളിൽ സർഗാമക സാഹിത്യരചനയ്ക്ക് ബിരുദ-ബിരുദാനന്തരബിരുദപരിപാലന കളിലുണ്ട്. ഇത്, ഈ രംഗത്തെ ഒരു പുനരജനക്, നമ്മുകൾ മാത്യ കരാക്കേണ്ടതാണ്.

കവിയാകുവാനിപ്പിക്കുന്ന യുവാക്കളെ കാവ്യരചനയുടെ സങ്കേതങ്ങൾ പരിപ്പിക്കുകയാണ് കവിശിക്ഷയുടെ സാമാന്യസഭാവം. ചിത്രരചന, നൃത്യം, സംഗീതം, ശില്പരചന തുടങ്ങിയ കലകൾ പരിശീലിപ്പിക്കുന്നതിനു പ്രത്യേകം പാംപഭയതികളും ശിക്ഷണരിതികളുമുള്ളതുപോലെ സാഹിത്യരചനയ്ക്കും ശിക്ഷാസ്ഥാനങ്ങൾ പ്രാഥീനഭാരതത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. കവിയുടെ സർഭൂഷക്തിയെ വളർത്തുവാനും രചനയിലെ സുക്ഷ്മമായ വൈദഗ്ധ്യങ്ങളുപയോഗിക്കുവാനും മുദ്രേശിച്ചുകൊണ്ട് കവി എങ്ങനെ എഴുതണം എങ്ങനെ എഴുതരുത് എന്നു വിവേചിക്കുന്ന ഭാഗങ്ങൾ ഭാമഹൻമുതൽ ജഗന്നാമൻവരെയുള്ള കാവ്യമീമാംസകരുടെ അലങ്കാരനിബന്ധങ്ങളിൽ കാണാം. എന്നാൽ, ഈ വിഷയം അവർക്കു തങ്ങളുടെ സാഹിത്യഭർഖനം അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പീംബന്ധങ്ങളിൽ നന്നു മാത്രമേ ആകുന്നുള്ളൂ. മുഖ്യവിഷയമല്ല. ഇതിനെ മുഖ്യമായെടുത്ത് വിശദമായി വിവേചിക്കുകയാണ് കവിശിക്ഷാകാരഭാരം ചെയ്തത്. അതുരാത്മാവിശ്വർ നിലീനവാസനയായ സാഹിത്യരചനാവൈദ്യവത്തെ എങ്ങനെ തിരിച്ചറിയുകയും സ്വന്നം പരിശേമത്തിലും വളർത്തിയെടുക്കുകയും ചെയ്യാമെന്നുപറ്റേണ്ടിനു ഇത്തരം കൃതികൾ കവികളുടെ ആചാര്യസൂഹ്യത്തുകളോ കുന്നു.

രാജശേവരരഞ്ജി കാവ്യമീമാംസ, ക്ഷേമേന്ദ്രരഞ്ജി കവികൾ റണ്ട്, അരിസിംഹനും അമരചന്ദ്രനും ചേർന്നെഴുതിയ കാവ്യകല്പലതാവൃത്തി, കേശവമിശ്രരഞ്ജി അലങ്കാരശേവരം, ദേവേശരരഞ്ജി കവികല്പലതാ, ഹലാധൂധരഞ്ജി കവിരഹസ്യം എന്നിവയാണ് പ്രധാനപ്പെട്ട കവിശിക്ഷാനിബന്ധങ്ങൾ

ഭാമഹാലങ്കാരം മുതൽ രസഗംഗാധരംവരെയുള്ള അലങ്കാരഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കവികൾക്കു പ്രയോജനപ്രദമായ ചില നിർദ്ദേശങ്ങൾ കാണാമെന്നു മുകളിൽ പ്രസ്താവിച്ചുവെല്ലോ. അവയിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട വയെ സാമാന്യമായി അവലോകനം ചെയ്തതിനുണ്ടെങ്കിൽ രാജശേവ

രഹസ്യങ്ങൾ മറ്റു കവിശിക്ഷാകാരന്മാരുടെയും കൃതികളിലെ പ്രതിപാദ്യം വിവേചിക്കാം.

കാവ്യരചനകൾ ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാനവിഭവങ്ങളെന്തെല്ലാ മെന്നു ഭാമഹൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

ഗുരുപദ്ധതിയോദ്യോത്സവം ശാസ്ത്രം ജയധിയോ । പ്രയം
കാവ്യം തു ജായതേ ജാതു കസ്യചിൽ പ്രതിഭാവതഃ
ശബ്ദാഭിധേയേ വിജ്ഞായ കൃതാ തദ്വിദ്യപാസനം
വിലോക്യാന്യനിബന്ധാംശം കാര്യഃ കാവ്യക്രിയാദരഃ

(കാവ്യാലക്കാരം 1.5, 10)

ബുദ്ധികുറഞ്ഞവർക്കുപോലും നല്ലോരധ്യാപകകൾ സഹായ തന്ത്രാട ശാസ്ത്രം പഠിക്കാൻ കഴിണ്ടെങ്കും. എന്നാൽ, കാവ്യം അപൂർവ്വം ചില പ്രതിഭാധനകൾക്കിൽ മാത്രമേ തെളുതുവരികയുള്ളൂ- അതുതന്നെ വല്ലപ്പോഴും. കാവ്യരചനയിൽ ഏർപ്പെടുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർ വ്യാകരണവും നിഖലഭൂവും (ശബ്ദവും അർത്ഥവും) നന്നായി പഠിക്കണം. കാവ്യത്രക്കുറിച്ച് അറിവുള്ളവർക്കിന്നു രചനാപരമായ പരിശീലനം നേടണം. മറ്റു കവികളുടെ കൃതികൾ ധാരാളം വായിച്ച് രചനാസങ്കേതങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുകയും വേണം.

ഈപ്പറഞ്ഞ പ്രദേശസാമഗ്രികൾ- ജനസിദ്ധമായ പ്രതിഭയും വ്യൂത്പത്തിയും അഭ്യാസവും- ഒരുപ്പെടുത്താൻ കാവ്യരചന സാധ്യമാകു എന്നാണ് ആചാര്യദാശിയുടെ അഭിപ്രായം.

നെനസർഗ്ഗികളി ച പ്രതിഭാ ശ്രൂതം ച ബഹുനിർമ്മലം
അമന്ദശാഭിധേയാഗോ । സ്യാഃ കാരണം കാവ്യസന്ദഃ ॥

(കാവ്യാദ്ധശം, 1,103)

കവിഹൃദയത്തിൽ നിലനിന്മായ പുർണ്ണവാസനയാണ് പ്രതിഭ ദയന അദ്ദേഹത്തിനു മാത്രമല്ല. സിദ്ധികൾ ആയാരം. കാവ്യരചനയുടെ മുഖ്യമായ പ്രേരകശക്തി ഇത്തന്ത്രേ. എന്നാൽ, പ്രതിഭയില്ലാത്തവന്നും കവിതയും നേടുവാൻ കഴിണ്ടെങ്കുമെന്നു ദണ്ഡി പറയുന്നുണ്ട്. അറിവുകൊണ്ടും അഭ്യാസംകൊണ്ടും ഉപാസിച്ചാൽ വാഗ്ദേവത പ്രതിഭയില്ലാത്തവ നെയ്യും തെള്ളുന്ന് അനുഗ്രഹിക്കും. അയാൾക്ക് കവിതയും കഷ്ടിയായിരിക്കും. എങ്കിലും അത്തരം പ്രയത്നശീലരക്ക് സഹ്യദയസദസ്യകളിൽ ആദരമാർജിക്കുവാൻ സാധിക്കും. അതുകൊണ്ട്, കവിയെന്ന പേരു നേടുവാനാഗ്രഹിക്കുന്നവർ ആലസ്യം വെടിഞ്ഞ് സരസ്വതീദേവിയെ പണിപ്പെട്ട് ഉപാസിക്കണമെന്നാണ് ദണ്ഡിയുടെ ഉപദേശം.

ന വിദ്യതേ യദ്യപി പുർഖവാസനാ -
 ഗുണാനുബന്ധി പ്രതിഭാനമദ്ഭുതം
 ശ്രൂതേന യത്നേന ച വാദുപാസിതാ
 യുവം കരോതേയു കമപ്യനുഗഹം
 തദസ്തതബന്ധനിശം സരസ്വതീ
 ശ്രമാദുപാസ്യാ വല്യ കീർത്തിമിച്ചുംി :
 കൃശേ കവിതേ ഫി ജനാ : കൃതശ്രമാ :
 വിദ്യഗംഡാഷ്ടിഷ്യ വിഹർത്തുമീശതേ

((കാവ്യാദർശം, 1.104 - 105)

ശക്തി (പ്രതിഭ), വ്യുത്പത്തി, അദ്യാസം എന്നിവ മുന്നുമുണ്ടെങ്കിലേ സാഹിത്യരചന സാധ്യമാകു എന്നാണ് രൂദ്രക്ഷേത്രയും മതം:

ത്രിതയമിദം വ്യാപ്രിയതേ
 ശക്തിർവ്യുത്പത്തിരഭ്യാസ :

(കാവ്യാലക്കാരം, 1,14)

കവിയാകുവാനിച്ഛിക്കുന്നവർ അവശ്യം പരിച്ഛിതിക്കേണ്ടതാണ് സാഹിത്യശാസ്ത്രം. വാമനൻ തന്റെ കാവ്യാലക്കാരം രചിച്ചത് കവികളെ ഉദ്ദേശിച്ചുതേ: അലക്കാരശാസ്ത്രപറമ്പതിന് അധികാരികൾ ആരെന്ന് ആദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കുന്നു- “അരോചകിനഃ സത്യണാഭ്യവ ഹാരിണശ്വരകവയഃ പുർണ്ണേ ശിഷ്യഃ വിവേകിതാത്. നേതരേ തദ്വിപര്യാത്. നശാസ്ത്രമദ്വേദ്യപ്രശ്നർത്ഥവത്. ന കതകം പക്ഷപ്രസാദനായ” (കാവ്യാലക്കാര സൃതവ്യത്തി, 1.2.1-5). കവികൾ രണ്ടു മാതിരിയുണ്ട്. അരോചകികൾ,- രൂചി, ആസാദഗ്രാഹി ഇല്ലാത്തവരകിലും വിവേകികൾ. സത്യണാഭ്യവഹാരികൾ- വലിച്ചുവാരി വിഴുങ്ങുന്ന അവിവേകികൾ. ഇവർക്കു ആദ്യത്തെ കുട്ടർ ഉപദേശിച്ചുനേരേയാക്കാവുന്നവരാണ്. മറ്റൊക്കുട്ടർ എത്ര ഉപദേശിച്ചാലും നന്നാവുന്നവരല്ല. കൈമുതലില്ലാത്ത ഇവർ ശാസ്ത്രം പഠിച്ചിട്ടു കാര്യമില്ല. തേറ്റാസരൽ വെള്ളത്തെ ചെളിയെ ശുശ്വരകികയെല്ലാണോ. അതുകൊണ്ട്, അരോചകികളായ കവികളാണ് അലക്കാരശാസ്ത്രം പരികുന്നതിന് അധികാരികൾ.

വാമനൻറെ അഭിപ്രായത്തിൽ കാവ്യനിർമ്മാണത്തിനുള്ള അടിസ്ഥാനപ്രഭവങ്ങൾ ലോകം, വിദ്യ, പ്രകീർണ്ണം (പലവക) എന്നുമുന്നാണ്. ലോകോ വിദ്യാ പ്രകീർണ്ണം ച കാവ്യാംഗാനി (കാവ്യാലക്കാരസൃതവ്യത്തി, 1,3,1) ലോകവ്യവഹാരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവ് ലോകം. വ്യാകരണം, കോശം, വ്യത്തശാസ്ത്രം, കലകൾ, കാമശാസ്ത്രം, ഭണ്യനീതി തുടങ്ങിയവയിലുള്ള അറിവ് വിദ്യ, ശബ്ദങ്ങൾ

ശരിയായി പ്രയോഗിക്കാൻ വധാകരണാളം കുടിയേ തീരു. കോഴി ത്തിൽ നിന്ന് വാക്കുകളുടെ അർത്ഥം മനസ്സിലാക്കാം. വൃത്തശാസ്ത്രം അതായും വൃത്തശാസ്ത്രം അതാതു വൃത്തശാസ്ത്രം തെറ്റുകൂടാതെ പ്രയോഗിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമാണ്. കലാത്തത്താവിജ്ഞാനം കലകളിലെബന്നായ സാഹിത്യം ത്തിന്റെ രചനകൾ അതുനാപേക്ഷിതമാണ്. ശുംഗാരരസസംഖ്യാ രായ വർണ്ണനകൾക്ക് കാമഗാസ്ത്രപരിചയം വേണം. ഇതിഹാസപ്രസിദ്ധമായ കമകളെ ഉപജിവിച്ചെഴുതുന്ന കൃതികളിൽ കമാപാത്രം അഭേദ വേണ്ടതുപോലെ ചിത്രീകരിക്കുവാൻ ദണ്ഡനീതി പരിക്ലേണ്ടതുണ്ട്. (1.3.2-10) വിപുലമായ കാവ്യപരിചയം, അഭിയോഗം (അഭ്യാസം), കാവ്യരചനയിൽ ശിക്ഷണം നൽകാൻ പ്രാപ്തരായ അഭാനവും രാധ ശുരൂജനങ്ങളെ സേവിക്കൽ, അവേക്ഷണം, പ്രതിഭ, അവധാനം എന്നിവ പലവകയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. (ലക്ഷ്യജനത്വമാർഗ്ഗം യോഗം വൃദ്ധസേവാവേക്ഷണം പ്രതിഭാനമവധാനം ച (പ്രകീർണ്ണം - 1.3. 11) പദങ്ങളെ വെയ്ക്കുകയും എടുക്കുകയും അതിനേക്കാൾ ഉചിതം മറ്റാണാണെന്ന ചിന്തയിൽ അതുമാറ്റി പകരം മറ്റാനു പ്രയോഗിക്കുകയും- അങ്ങനെ രചനയുടെ ആദ്യഹട്ടങ്ങളിൽ കവിമനസ്സ് ഉയ്യലാടിക്കൊണ്ടിരക്കും. ഒച്ചിത്യനിർണ്ണയത്തിലൂള്ള ആശങ്കയാണിതിനു കാരണം. ഒടുവിൽ, ഏറ്റവും ഉചിതമായ പദം ഉറച്ചുകഴിഞ്ഞാലോ- വാർദ്ദോവത്വം വരുത്തായിത്തീരുന്നു.

ആധാനോദ്ദേശ താവട്
യാവദ്രോളായതേ മനഃ
പദസ്യ സ്ഥാപിതേ സൈമരേ
ഹന സിഖാ സരസ്വതീ

(1.3. 15, വൃത്തി)

ഇങ്ങനെ, ഏറ്റവും ഉചിതമായ പദം കണ്ണെത്തുന്നതിനു കവിയത്തനിക്കേണ്ടതാണ്. ഉചിതപദപ്രയോഗത്തിൽ കാവ്യത്തിനുണ്ടാകുന്ന സമഗ്രസ്തഭാഗ്യത്തെ ശബ്ദപാകം എന്നു വിളിക്കുന്നത്.

- യത് പദാനി ത്യജന്നേയുവ
പരിവൃത്തിസഹിഷ്ണുതാം
തം ശബ്ദന്ധാസനനിഷ്ണാതാഃ
ശബ്ദപാകം പ്രചക്ഷതേ

അവധാനം ഏകാഗ്രതയാണ്. വിജനമായ സ്ഥലം, രാത്രിയുടെ നാലാംയാമം എന്നീ സവിശേഷസ്ഥലകാലങ്ങൾ മനസ്സിന് ഏകാഗ്രത കൈകവരുത്തുന്നു.

'കവിതബൈജ'മെന്നാണ് വാമനൻ പ്രതിഭയേ നിർവചിക്കുന്നത്. ജനങ്ങൾക്കു കാവ്യം രചിക്കുവാൻ കഴിയില്ലെന്നും അമവാ അങ്ങനെയുള്ളവർ വല്ലതും കെട്ടിയുണ്ടാക്കിയാൽത്തന്നെ അൽ അപഹാസ്യമാകുമെന്നുമാണ് വാമനൻ അഭിപ്രായം

(ക.സ. റ്റ. 1.3. 2 20)

ശക്തിർന്നിപുണ്ഠാ ലോക
ശാസ്ത്രകാവ്യാദ്യവേക്ഷണാത്
കാവ്യജ്ഞശിക്ഷയാദ്യാസ
ഇതി ഹേതുസ്തദ്യാദ്ദവേ

(കാവ്യപ്രകാശം 1.3)

എന്നു മഹാഭക്തൻ പുർണ്ണികമതങ്ങൾ സംഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശക്തി (പ്രതിഭ), ലോകശാസ്ത്രകാവ്യാദ്യികളിലുള്ള വ്യൂത്പത്തി, കാവ്യരചനയെക്കുറിച്ച് അറിവുള്ളവരുടെ കീഴിലുള്ള അഭ്യാസം എന്നിങ്ങനെ ഇവിടെ നിർദ്ദേശിച്ച് അടിസ്ഥാനസാമഗ്രികൾ ദണ്ഡിയും വാമനനും മറ്റും ചുണ്ടിക്കാണിച്ചുവത്തനെ. കാവ്യാനുശാസനം, വാഗ്ദാലക്കാരം, ഏകാവലി, അലക്കാരശേഖരം എന്നിവയിലും ഇതേ ആശയം ആവർത്തിച്ചുകാണുന്നു. വ്യൂത്പത്തിയേക്കാൾ പ്രധാനം പ്രതിഭയാണെന്ന് ആനന്ദവർഖനൻ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. വ്യൂത്പത്തിക്കുറവിനാലുണ്ടാകുന്ന ഭോഷം പ്രതിഭക്കാണ്ഡു മറഞ്ഞുനിൽക്കും; എന്നാൽ, പ്രതിഭയിലും യമകൊണ്ടുളവാകുന്ന ഭോഷമാകട്ട, പെട്ടനും വെളിപ്പെട്ടുപോകും എന്നു.

ധന്യാലോകം (പു. 346):

അവ്യൂത്പത്തിക്കുതോ ഭോഷ :
ശക്ത്യാ സംവിധയതേ കവേ :
യസ്തരശക്തികൃതസ്തസ്യ
സ യടിത്യവഭാസതേ.

അതുകൊണ്ട്, പ്രതിഭയുള്ളവൻ മാത്രമേ കാവ്യ നിർഘാണ ത്തിന്നു പുറപ്പെടേണ്ട എന്നാണ് ധനികാരണങ്ങൾ അഭിസന്ധി. ധനിയുടെ നാനാവശങ്ങൾ വിശദിക്കരിച്ചുപോകുന്നേണ്ടി പല സന്ദർഭങ്ങളിലും കവികൾക്കുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ആനന്ദവർഖനൻ നൽകുന്നതു കാണാം. അവയിൽ ചിലതുമാത്രം ഇവിടെ ചുണ്ടിക്കാണിക്കാം.

കാവ്യത്തിൽ വാച്യത്തിൽനിന്നു ഭിന്നമായി വ്യംഗ്യമായ രഹിമ തലമുണ്ടനു സ്ഥാപിച്ചതിന്നുശേഷം, ധനികാരണ പറയുന്നു:

സോ സ്തമന്ത്രവ്യക്തിസാമർമ്മ
ഹേതു ശബ്ദങ്ങൾ കശ്വന
യത്തന്തരം പ്രത്യേകിജ്ഞയെ
തന്നെ ശബ്ദഭർമ്മ മഹാകവേഃ (2.8)

മഹാകവിയാകുവാൻ ആശിക്കുന്നവൻ പ്രതീയമാനമായ അർമ്മ
മേൽ, അതിനെ വ്യക്തമാക്കുവാൻ കൈല്പവുള്ള വ്യഞ്ജകമായ ശബ്ദം
(രൂപഗില്പം) എന്നു തിരിച്ചറിയുകയും അവയെ ശരിയായി
പ്രയോഗിക്കുകയും വേണം. നേരിട്ടുള്ള ആവ്യാനത്തിലുടെയല്ല,
വ്യംഗ്യാർമ്മപ്രകാശകമായ വ്യഞ്ജകങ്ങളുടെ സംരചനയിലുടെയാണ്
മഹാകവിത്വം കൈവരുന്നത്. ഇവിടെ കാരികയിലെ മഹാകവിരെന്ന
പദത്തെ, ‘യോ മഹാകവിരയം ഭൂധാസമിത്യാശാസ്ത്രതേ’ (ഞാൻ മഹാ
കവിയായിത്തിരണ്ണ എന്നാശിക്കുന്നവൻ) എന്ന് അഭിനവഗുപ്തൻ
വ്യാവ്യാനിക്കുന്നതു (ശ്ലോചനം) ശ്രദ്ധിക്കണം. വെളിച്ചും ആവശ്യപ്പെട്ട
ടുക്കവൻ അതിനുപാധിയായി വിളക്ക് കിട്ടുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതുപോ
ലെയാണ് വ്യംഗ്യാർമ്മപ്രകാശത്തിൽ തത്പരനായ കവി ഉപാധിഭൂത
മായ വാച്ചുവാചകങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്തു വിന്ദുസിക്കുന്നതെന്നും ധനി
കാരൻ തുടർന്നുപറിയുന്നുണ്ട്:

ആലോകാർമ്മീ യമാ ദീപ
ശിവാധാരം യത്തനവാൻ ജന :
തദുപാധിയതയാം തദ്വ
ദർദ്ദേ വാച്ചു തദാദ്ദുര : (2.9)

സാഹിത്യത്തിലെ വാച്ചുവാചകങ്ങൾ ശാസ്ത്രഭാഷയിലോ വ്യവ
ഹാരഭാഷയിലോ ഉള്ളതുപോലെ വാർത്താനിവേദനപര്യവസായി
യഘ്നിനും, മരിച്ചു, സ്വയം അപ്രധാനമായി നിന്ന് പരോക്ഷമായ അർമ്മ
തലങ്ങൾ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന വ്യഞ്ജകങ്ങളായി പരിണമിക്കുന്നവയാണ്
ണന്നും ധരിക്കണം.

അലക്കാരവിനിവേശത്തകുറിച്ചും കവികൾക്ക് ശ്രദ്ധയുമായ
ഉപദേശം ധനികാരൻ നൽകുന്നുണ്ട്.

ശൂംഗാരസ്യാംഗിനോ യത്തനാ
ദേക്രൂപാനുബന്ധവാൻ
സർവ്വേഷ്യവ പ്രദേശേഷ്യ
നാനുപ്രാസ: പ്രകാശക :

ധന്നാത്മഭൂതേ ശൂംഗാരേ
യമകാദിനിബന്ധനം
ശക്താവഹി പ്രമാദിത്വം
വിപ്രലംഭേ വിശ്രഷ്ട :

രസാക്ഷിപ്തതയാ യസ്യ
 ബന്ധ : ശക്യക്രിയോ ഭവേത്
 അപൂമഗ്യത്തനനിർവ്വർത്തു :
 സോ ഫലകാരോ യന്ന മത : (2.14-16)

ശ്യംഗാരരസം അംഗിയായി ആവിഷ്കരിക്കുന്ന കാവ്യങ്ങളിൽ പ്രായേണ അനുപ്രാസം വ്യഞ്ജകമാവില്ല. സമാനഗംഭങ്ങൾ പ്രയോഗിച്ച് അനുപ്രാസം നിബന്ധിക്കുന്നതിൽ കവി ശ്രദ്ധിക്കുന്നൊൾ മുഖ്യമായ വ്യംഗ്യാർമ്മത്തിന്റെ കാര്യം അപകടത്തിലായിത്തീരും. അത്തരം കാവ്യങ്ങളിൽ യമകം തുടങ്ങിയ ക്ഷേംഗകരമായ ശബ്ദഭാലകാരങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്നത് പ്രതിഭാശാലിയായ കവിക്കുപോലും തെറ്റുപറ്റുവാൻ ഇടവരുത്തും. രസാവിഷ്കരണമാണ് കവിയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം. അതിന് അത്യാവശ്യമായി വരുന്ന അലകാരങ്ങൾ മാത്രമാണ് പ്രയോഗിക്കേണ്ടത്. മറിച്ച്, അതിനെ മറികടന്ന്, പ്രത്യേകം പണിപ്പെട്ടുണ്ടാക്കുന്ന അലകാരം രസവ്യഞ്ജകമാക്കയില്ല. വ്യഞ്ജകമായ അലകാരത്തിന്റെ ലക്ഷണം അത് വിശ്രഷിച്ചാരു യത്കം കുടാതെ നിഷ്പന്നമായിത്തീരുന്നു എന്നതേതെ.

അലകാരവിനിവേശനത്തിൽ കവി എങ്ങനെന്നെല്ലാം ശ്രദ്ധിക്കണം എന്നു ധനികാരൻ പ്രത്യേകം ചുണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്:

വിവക്ഷാ തത്പരതേന
 നാംഗിതേന കദാചന
 കാലേ ച ഗഹണത്യാഗ
 നാതിനിർവഹണണശിതാ

നിർവ്യുധവഹി ചാംഗതേ:
 യത്കേന പ്രത്യവേക്ഷണം
 രൂപകാദേരലകാര
 വർഗ്ഗസ്ഥാംഗത്രസാധനം.

(2. 18 19)

അലകാരത്തെ പ്രധാനമായി വിവക്ഷിക്കരുത്; രസത്തിന്റെ അംഗമായി, വ്യഞ്ജകമായി മാത്രമേ കരുതാവും. ആവശ്യാനുസരണം, അതാതു സമയത്ത് സ്വീകരിക്കയും ഉപേക്ഷിക്കയും വേണാം. കാവ്യം വസാനം വരെ വലിച്ചുനിട്ടുവാൻ ഉത്സാഹിക്കരുത്. അമവാ, അങ്ങനെ നിട്ടിക്കാണ്ഡുപോവുകയാണെങ്കിൽത്തന്നെ മുവൃത്രസത്തിനു വ്യഞ്ജകമായ അംഗമായി നിലനിർത്തുവാൻ ശ്രദ്ധിക്കണം. രൂപകാദ്യലകാരങ്ങൾ വ്യഞ്ജകമാക്കുന്നതിനുള്ള ഈ ഉപാധാനങ്ങൾക്ക് ഉചിതമായ ഉദാഹരണങ്ങൾ ധന്യാലോകത്തിൽ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഈ സമീക്ഷാമാർഗ്ഗങ്ങളുണ്ടെന്ന് അസംലക്ഷ്യക്രമവ്യംശത്തെ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിൽ

ശേഖ കേന്ദ്രീകരിക്കുമ്പോഴതെ കവികൾ മഹാത്മായ ആത്മലഭ്യി-
മഹാകവിതുലഭ്യി- ഉണ്ടാകുന്നത്. യദ്യനന്തരോക്തമേമെന്ന ധന്ദം
രാത്മാനമുപനിബധനാതി സുകവി : സമാഹിതചേതാസ്തതഭാതസ്യാ
ത്മലാഡോ ഭവതി മഹീയാനിതി' -

(ടി, വ്യത്തി)

രാമാധാരം, മഹാഭാരതം തുടങ്ങിയ കാവ്യങ്ങളിലെന്നപോലെ
എ കൃതിയിൽ മുഴുവനായി വ്യഞ്ജിക്കുന്ന രസ-ഭാവധാരി ആവിഷ്ക
രിക്കേണ്ട വിധമെന്തെന്ന് ധനികാർൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതും കവികൾക്ക്
സുപ്രധാനമായ മാർഗ്ഗദർശകമാണ്:

വിഭാവഭാവാനുഭാവ
സഖാരൂപച്ചിത്യചാരുണഃ
വിധിഃ കമാശരീരസ്യ
വ്യത്തസേധാത്പ്രേക്ഷിതസ്യ വാ

ഇതിവ്യത്വശായാതാം
ത്യക്തരാനനുഗ്രഹണാം സ്ഥിതിം
ഉത്പ്രേക്ഷ്യാപ്യന്തരാഭീഷ്ട
രസാചിതകമോന്യഃ

സന്ധിസന്ധ്യംഗാലടനം
രസാഭിവ്യക്ത്യപ്രേക്ഷയാ
ന തു കേവലയാ ശാസ്ത്ര
സ്ഥിതിസന്ധാദനേച്ചയാ

ഉദ്ധീപനപ്രശ്നമനേ
യമാവസരമന്തരാ
രസസ്യാർഭവിശ്രാന്തേ
നനുസന്ധാനമംഗിനഃ

അലക്കുതീനാം ശക്താവ
പ്യാനുരുപ്പേന യോജനം
പ്രശ്നസന്ധ്യാ രസാദീനാം
വ്യഞ്ജകതേ നിബന്ധനം

(3. 10-14)

വിഭാവം, സ്ഥായിഭാവം, അനുഭാവം, വ്യാഖിചാർഭാവം എന്നിവ
യുടെ ഒപ്പിത്യത്താൽ മനോഹരമായ, നടന്തേ സങ്കല്പിതമോ
ആയ ഒരിതിവ്യത്തം തെയ്യാറാക്കുക; പ്രവ്യാതമായ ഇതിവ്യത്താം

ലുള്ള റസാനുഗുണമല്ലാത്ത അംശം വെടിഞ്ഞ് രസോചിത്മായ കമാ ഭാഗം സകല്പിച്ചുണ്ടാക്കി ചേർക്കുക; സന്ധികൾ, സന്ധ്യംഗങ്ങൾ എന്നിവ ഇണക്കുന്നതു രസത്തെ വേണ്ടതുപോലെ വ്യത്ജിപ്പിക്കാ നുതകുംവള്ളുമാവുക, കേവലം ശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തങ്ങൾ പാലിക്കുവാ നാകാതിരിക്കുക; സന്ദർഭത്തിനൊന്നത് ഇടയിൽ രസത്തെ ഉദ്ധിപ്പി കയറ്റും പ്രശ്നിപ്പിക്കയും ചെയ്യുക; ആദ്യം മുതൽ അവസാനംവരെ അംഗിരസത്തെ ഒരുപോലെ നിലനിർത്തുക; അലക്കാരങ്ങൾ റസാനു രൂപമായി മാത്രം പ്രയോഗിക്കുക- ഇതൊക്കെയാണ് പ്രബന്ധങ്ങൾ (കൃതികൾ) രസവ്യത്ജകമാക്കുന്നതിനുംനിയാനം.

“അലക്കൃതിനാം ശക്താവപ്പാനുരുപ്പേന യോജനം” എന്നു പ്രത്യേകം ചുണ്ടിക്കാണിച്ചത് എന്തിനെന്ന് ആനന്ദവർഖനൾ വിശദ മാക്കുന്നതിങ്ങെന്നയാണ്: “പ്രതിയെള്ള കവി ചിലപ്പോൾ അലക്കാര ഞാളിണക്കുന്നതിൽ മുഴുകി റസാവിഷ്കരണത്തിൽ ശ്രദ്ധവെക്കാതെ കാവ്യരചനകൾ ഒരുവെംടാറുണ്ട്. അങ്ങെന്നയുള്ളവരെ ഉപദേശിക്കാ നാണ് ഇക്കാര്യം പറഞ്ഞത്. രസങ്ങളെ തീരെ അവഗണിച്ച് അലക്കാ നിബന്ധനത്തിൽ മാത്രം താത്പര്യംകൊള്ളുന്ന കവികളെയും കാണുന്നുണ്ട്”.

(ഡി, വൃത്തി)

റസഭാവങ്ങളെ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിലാണ് കവികൾ ശ്രദ്ധിക്കേ ണ്ടത് എന്ന് പലയിടത്തും ധനികാരൻ ഉപദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചില വാക്കു ഞങ്ങൾ ഇവിടെ ഉല്ലഭിക്കേണ്ട്.

- “റസബന്ധ എവ കവേ: പ്രാധാന്യേന പ്രവൃത്തിനിമിത്തം യുക്തം ഇതിവ്യത്വവർഘ്ഗത്തം തദ്ദുപായ എവ”. (1.5, വൃത്തി)
(റസബന്ധ മാത്രമാണ് കവിയുടെ പ്രധാനക്ഷയ്യും, ഇതിവ്യത്വ വർഘ്ഗത്തം അതിന്റെപായം മാത്രം.)
- “റസാദിരുപവ്യംഗ്യതാത്പര്യമേവെഷാം യുക്തമിതി യത്തോ | സ്ഥാഭിരാഖണ്ഡ്യോ ന ധനിപ്രതിപാദനമാത്രാഭിനിവേശനോ”. (ഡി)

റസഭാവാദിവ്യംഗ്യത്തിലുള്ള താത്പര്യമാണ് കവികൾക്ക് അവശ്യം വേണ്ടത് (ഇതിവ്യത്വവർഘ്ഗത്തിൽ മാത്രമുള്ള കൗതുക മല്ല) എന്നുപദേശിക്കുവാനാണ്, ധനിത്തത്വം (പ്രതിപാദിക്കുന്നതിലുള്ള അഭിനിവേശംകൊണ്ടുമാത്രമല്ല, നാം ഈ യത്തും (ധന്യാലോകരചന) ആരംഭിച്ചത്.

- മുഖ്യാ വ്യാപാരവിഷയാ
സുകവിനാം റസാദയ :

തേപ്പാം നിബന്ധന ഭാവ്യം
തെര : സദൈവാപ്രമാദിഡി :
നീരസസ്തു പ്രബന്ധനയ :
സോ ഫഷബ്ലോ മഹാൻ കവേ :
സ തേനാകവിരേവ സ്വാ
ദന്യേനാസ്മൃതലക്ഷണ : (51)

രസഭാവാദിനിബന്ധനമാണ് കവികളുടെ മുഖ്യകർമ്മം. അതിൽ തദ്ദേപറ്റാതിരിക്കുവാൻ അവർ എപ്പോഴും ശ്രദ്ധിക്കണം. രസഗീതമായ കാവ്യം കവിയുടെ വലിയ അപരാഖ്യാനമാണ്. അങ്ങനെയുള്ള കാവ്യം കൊണ്ട് അയാൾ കവിയല്ലാതായിത്തീരുകതനെ ചെയ്യും. ആരും അയാളെ ഓർക്കുകയില്ല

4. വാച്ചാനാം വാചകാനാം ച

യദൗചിത്യേന യോജനം
രസാദിവിഷയേണ്ടത്
കർമ്മ മുഖ്യം മഹാകവേ : (3.32)

രസാദികളെ സർവ്വപ്രധാനമാക്കി കാവ്യരചനയിലേർപ്പെടുന്ന കവിയുടെ മുഖ്യമായ കർമ്മം വാച്ചാർമ്മങ്ങളുള്ളയും വാചകശബ്ദങ്ങളുള്ളയും ഒഴിചിത്യപൂർവ്വം തിരഞ്ഞെടുത്തു ചേർത്തിണക്കുകയാണ്. രസാംഗങ്ങളായ വാച്ച് വാചകങ്ങൾ വൃഥജകങ്ങളായിത്തീരും.

5. പരിപാകവതാം കവിനാം രസാദിതാൽപര്യവിരുദ്ധോ വ്യാപാര ഏവ നശാഭ്യതെ (3.42 വൃത്തി)

പരിപാകംവന കവികൾക്ക് രസാദിതാൽപര്യമില്ലെങ്കിൽ കാവ്യ രചനത്തെ ശോഭാവഹിക്കും.

6. ശൃംഗാരീ ചേത് കവി : കാവേ
ജാതം രസമയം ജഗത്
സ ഏവ വീതരാഗശ്രൂ
നീരസം സർവ്വമേവ തത് (51)

കവിപ്രയത്തിൽ രസാവേശം നിന്നണ്ടിരുന്നാൽ കാവ്യത്തിൽ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്ന ലോകം രസഭരിതമായിത്തീരും. കവി രസപരാഞ്മുഖനെക്കിലോ, എല്ലാം വിരസമായിത്തീരുകയും ചെയ്യും.

7. തന്മാനാസ്ത്രേവ തദ്വന്തു യത്സർവ്വാത്മനാ രസതാൽപര്യവത : കവേസ്തതാദിപ്പയാ തദ്ദിനിതരസാംഗതാം ന ധന്തേ. തമോ പനി ബദ്ധ്യമാനം വാ ന ചാരുത്യാതിശയം പുഷ്പണാതി.

അതുകൊണ്ട്, സർവാത്മകാ രസത്തപരമായ കവികൾ തന്നീ ആശ്വസ്തരിച്ച് രസവ്യഞ്ജകമാക്കുവാൻ കഴിയാത്ത ഒരു വസ്തുവും ഇല്ലതനെ. അതുപോലെ അങ്ങനെ ചേർത്തിണക്കുമ്പോൾ അസാധാരണസൗന്ദര്യം കൈവരിക്കാത്ത വസ്തുവുമില്ല.

8. ദൃഷ്ടപുർവ്വാ അപി ഹൃദമാ :

കാവ്യ രസപരിഗ്രഹാത്

സർവ്വേ നവാ ഇവാഭാനി

മധുമാസ ഇവ ദ്രുമാ :

(4.4)

മുൻപ് പരിചയിച്ച അർമ്മങ്ങൾപോലും കാവ്യത്തിൽ രസപരിഗ്രഹാനിമിത്തം വസന്തകാലത്തു വൃക്ഷങ്ങളേന്നോണം പുതുമയുടെ തായി വിളഞ്ഞുന്നു.

9. വ്യംഗ്യവ്യഞ്ജകഭാവേ | സ്മിൻ

വിവിധേ സംഭവത്യപി

രസാദിമയ ഏകസ്ഥിൻ

കവി : സ്വാദവധാനവാൺ

(4.5)

കാവ്യാർമ്മങ്ങളുടെ അരുതിയില്ലാത്ത പുതുമയ്ക്കു കാരണമായ വ്യംഗ്യവ്യഞ്ജകഭാവം പലതരത്തിലുണ്ടെങ്കിലും, അപൂർവ്വതയഭേദം ശിക്കുന്ന കവി രസാദിരൂപമായ ഒന്നിൽത്തന്നെ പണിപ്പെട്ടു ശ്രദ്ധവെയ്ക്കണം.

രസഭാവാദികളെ വ്യഞ്ജിപ്പിക്കണമെന്നു തെള്ളുമുദ്രേശിക്കാതെ ചില കവികൾ കേവലം വാച്യാർമ്മവെച്ചിട്ടുതെന്തയോ ശബ്ദവിന്യാസവെച്ചിട്ടുതെന്തയോ പ്രധാനമായി വിവക്ഷിച്ച് കാവ്യം നിർമ്മിക്കാറുണ്ട്. അതരം കാവ്യത്തിന് ‘ചിത്രം’ എന്നാണ് ധനികാരൻ നൽകിയിട്ടുള്ള പേര്. ചിത്രമെഴുതിയപോലെയാണത്: ഒരു വക വൈചിത്ര്യമൊക്കെക്കാണും; എന്നാൽ ജീവനുണ്ടാവില്ല. അതു യധാർമ്മത്തിൽ കാവ്യമല്ല, കാവ്യാനുകാരം മാത്രമാണ്. (3, 42, വ്യത്തി) ഇത്തരം കാവ്യങ്ങളുടെ രചനയിൽ ഏർപ്പെട്ടുകൂടെന്നാണ് ധനികാരൻ കവികളെ ഉപദേശിക്കുന്നത്. കള്ളനാണയങ്ങളെ, അമവാ വ്യാജകാവ്യങ്ങളെ തിരിച്ചറിയുവാൻ ഈ രസപരിക്ഷ കവിക്കും സഹിച്യയന്നും പ്രയോജനപ്പെട്ടും.

രസഭാവങ്ങൾക്കു പുറമേ വസ്തു (കേവലാശയം) അലക്കാരം (അലക്കുതമായ ആശയം) എന്നിങ്ങനെ വേറെയും രണ്ട് ധനിദേശങ്ങളുണ്ട്. അവയും പാര്യന്തികമായി രസവ്യഞ്ജകങ്ങളാക്കരാൻ, രസമന്ത്ര സർവ്വപ്രധാനം. ധനിയെ വിവേചിച്ചു നിരുപ്പണം ചെയ്യാൻ കഴിവുള്ള കവികൾ കാവ്യരചനയിൽ ഏറ്റവും ഉയർന്ന നില കൈവരിക്കുമെന്നാണ് ധന്യാചാര്യരെ മതം. അങ്ങനെയുള്ള കവികളുടെ പ്രതി

ഭാഷക്കി അതിരുതായിത്തീരും - അനേന്നാനന്ത്യമായാൽ കവിനാം പ്രതിഭാഗുണം : (ടി. 4.1)

പുർവകവികൾ പ്രകാശിപ്പിച്ച ആശയങ്ങൾപോലും ധനിയുടെ രചനാത്മന്നങ്ങളുപയോഗിച്ച് ആവിഷ്കരിച്ചാൽ പുതുമ കൈക്കൊള്ളു മെന്ന വസ്തുത സോദാഹരണം സ്ഥാപിക്കുന്നുണ്ട് നാലാമുദ്ദേശ തതിൽ (4.2, വൃത്തിയും)

യരുന്നിൽമെ ഗുണീഭൂത
വ്യംഗ്യസ്യ ച സമാശ്രയാത്
ന കാവ്യാർമ്മവിരാമോസ്തി
യദി സ്വാത് പ്രതിഭാഗുണം : (4.6)

ഇങ്ങനെ ധനിയെയും ഗുണീഭൂതവ്യംഗ്യത്തെയും വേണ്ടുംവള്ളു മാശയിച്ചാൽ പ്രതിഭാഗാലികളായ കവികളെന്നുംബന്ധിച്ചിടത്തോളം കാവ്യവിഷയങ്ങൾക്ക് അറുതിയുണ്ടാവില്ല. പ്രതിഭയില്ലാത്തവരും ധനി മാർഗ്ഗം അനുസരിക്കാത്തവരുമായ കവികൾക്കാക്കട്ട, വിഷയമോ രചനാസൗന്ദര്യമോ ഉണ്ടാവുകയുമില്ല. ധന്യാചാര്യൻ പറയുന്നു:

തദ്ദിദമത്ര സംക്ഷപേണാഭിയീയതേ സൽകവിനാമുപദേശായ-
രസഭാവാദിസംബന്ധം
യദ്യുച്ചിത്യാനുസാരിണി
അന്വിയതേ വസ്തുതയിൽ
ദേശകാലാദിഭേദിനി.....

വാചസ്പതിസഹസ്രാണാം
സഹസ്രസരപി യത്തന്ത :
നിബബ്ദാ സാ കഷയം എന്തി
പ്രകൃതിർജ്ജതാമിവ. (4. 9-10)

ഇതെല്ലാമിവിടെ ചുരുക്കിപ്പുറയട്ട, സൽകവികൾക്കുപദേശമായി- രസഭാവാദികളെ വ്യഞ്ജിപ്പിക്കുന്നതും ഒച്ചിത്യാനുസാരിയും ദേശം കാലം മുതലായവയാൽ വിഭിന്നവുമായ അർമ്മഗതിയെ അനുവർത്തിയ്ക്കാണക്കിൽ, ആയിരമായിരം വാചസ്പതിമാർ ഏറെക്കാലം പാടുപെട്ടു രചിച്ചാൽപോലും കാവ്യവിഷയം ജഗത്പ്രകൃതി യെന്നോണം, കഷയിച്ചുപോവുകയില്ല.

മറ്റു കവികളുടെ കൃതികൾ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വായിച്ച് രചനാത്മന്ന ഔദ്യുടെ സുക്ഷമാംശങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുകയെന്നത് ഏതു കവിയ്ക്കും അത്യാവശ്യമായെന്ന് വ്യൂതപത്തിയും ഒരു മുഖ്യഭാഗമാണെന്ന്. അങ്ങനെ കാവ്യപരിചയം നേടുന്ന കവികൾ നേരിട്ടേണ്ടിവരുന്ന ശക്തമായ ഒരു

വെല്ലുവിളി അനുകവികളുടെ സ്വാധീനമാണ്. രചനാശൈലിയിലും പ്രതിപാദ്യസംഖ്യാനത്തിലും കടനുകൂടാനിവരുന്ന പരകവിസ്വാധിനം സ്വന്നം വ്യക്തിമുദ്രയെ കവർന്നുകളയുകയോ മറച്ചുവെയ്ക്കുകയോ ചെയ്യുമെന്ന ഉൽക്കണ്ഠംകുടുംബം കവികൾ- വിശേഷിച്ച് എഴുതിക്കൊള്ളിൽക്കുന്നതിൽ- വിയേയരായിത്തീരും. അമേരിക്കൻ അപനിർമ്മാണവിദഗ്ധനനായ ഫാരോൾഡ് ബ്ലൂമിന്റെ *Anxiety of Influence* എന്ന കൃതിയിൽ ഈ പ്രശ്നം അപദ്രവിക്കുന്നുണ്ട്. അനുസ്വാധിന ത്തിൽനിന്ന് ആർക്കും ഛിത്തുനിൽക്കാനാവില്ല. ഒരേ ഭാഷയിൽ ഒരേ കാലാല്പദ്ധത്തിൽ ഒരേ സാമൂഹികപരിത്യാസിത്തിൽ രചിക്കപ്പെടുന്ന കൃതികൾക്കു മാത്രമല്ല, ഭിന്നങ്ങളായ ഭാഷകളിലും കാലാല്പദ്ധങ്ങളിലും സാമൂഹ്യാവസ്ഥിതികളിലുമുണ്ടാകുന്ന കൃതികൾക്കുത്തമിലും സ്വാധീനതാപാദം പരസ്പരസംവാദം കാണാവുന്നതാണ്. ആനന്ദവർദ്ധന ഈ വിഷയം ധന്യാലോകത്തിൽനിന്നും നാലാമുദ്ദോത്തത്തിൽ ചർച്ച ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. “ബുദ്ധിപ്പതിക്കുപോലും മുന്നില്ലാത്ത അക്ഷരങ്ങളോ വാക്കുകളോ പ്രയോഗിക്കുവാനാവില്ല. അതുപോലെ, പുർണ്ണകവികളുടെ രചനാശില്പങ്ങൾ പുതിയ കാവ്യങ്ങളിൽ നിശ്ചിവീശുവാനിടയുണ്ട്.” (4. 15 വൃത്തി) എന്ന് അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിക്കുന്നു. സംവാദത്തെ ആനന്ദവർദ്ധന മുന്നായി തരംതിരിക്കുന്നു.

സംവാദോ ഹ്യന്യസാദ്യശ്യം
തത്പുന : പ്രതിബിംബവത്ത്
അലേവ്യകാരവത്തുല്പ
ദേഹിവച്ച ശരീരിനാം.

തത്ര പുർണ്ണമനസ്യാത്മാ
തുള്ളാത്മാ തദനന്തരം
തുതീയം തു പ്രസിദ്ധാത്മാ
നാന്യസാമം ത്യജേത് കവി :

(4.12-13)

സംവാദമെന്നത് മറ്റാനിനോടുള്ള സാദ്യശ്യമാണാല്ലോ. അത്, ശരീരികൾക്ക് കണ്ണാടിയിലെ പ്രതിബിംബത്തോട് എന്നപോലെയും ചിത്രത്തിലെഴുതപ്പെട്ട രൂപത്തോട് എന്നപോലെയും തുല്യനായ മറ്റാരാളോട് എന്നപോലെയും മുന്നു പ്രകാരത്തിൽ വരാം. അവയിൽ ആദ്യത്തെത്ത് - പ്രതിബിംബസദ്യശ്മാധാര കാവ്യസംവാദം - ബുദ്ധിമാനാരാധകവികൾ കൈവെടിയണം. കാരണം, അത് വാസ്തവികമാധാരമായ മറ്റാരു രൂപമില്ലാത്തതാണ്. രണ്ടാമത്തെത്ത്, ആലേവ്യസദ്യശം, മറ്റാരു ശരീരമുള്ളതെക്കിലും നില്ലാരമാകയാൽ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. സാഹി

തുച്ഛാരണമെന്ന് ആക്കേഷപിക്കപ്പെടാറുള്ള സംഖാദത്തിന്റെ രണ്ടുമുഖങ്ങളാണ് ഈ. പ്രകടമായ വ്യത്യസ്തരുപമുള്ള- തുല്യദേഹിതുല്യം- മുന്നാമത്തെത്തരം സംഖാദമാക്കട്ട, കവികൾ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതില്ല. എന്തെന്നാൽ,

ആത്മനോ । നൃസ്യ സദ്ഭാവേ
പുർണ്ണസമിത്യനൃയായുപി
വസ്തു ഭാതിതരാം തന്നാ :
ശശിച്ഛായമിവാനനം

(4. 14)

രസധനിരൂപമായ മറ്റാരാത്മാവുണ്ടെങ്കിൽ പുതിയ കാവ്യം പഴയാരു കാവ്യത്തോടു സംഖാദമുള്ളതായിരുന്നാലും, സുന്ദരിയുടെ ചന്ദ്രസദ്യംമായ മുഖം പോലെ നിത്യനൃതനമായ ആകർഷകത്രമാവ ഹിക്കും; ഒരിക്കലും ആവർത്തനമായിത്തോന്നുകയില്ല.

അതോ ഹ്യന്യതമേനാപി
പ്രകാരേണ വിഭേഷിതാ
വാണി നവത്രമായാതി
പുർവ്വാർമ്മാന്നന്യവത്യുപി -

(4.2)

ധനിയുടെ ഏതെങ്കിലുംമൊരു വക്കേഡത്താലെങ്കിലും അലക്കുതമായിരുന്നാൽ കവിവാണി പുർവ്വകവികൾ കൈകാര്യംചെയ്ത അർമ്മത്തെ അനുവർത്തിക്കുന്നതായിരുന്നാൽപ്പോലും പുതുമയുറ്റ തായിത്തീരും.

ധനിയുടെ വൈച്ചിത്ര്യാധാരകത്തിൽ കവികളുടെ ശ്രദ്ധപ തിണ്ടെന്ന മതിയാകു എന്നാണ് ധന്യാചാര്യൻ ഓരോ ഘട്ടത്തിലും ചുണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുള്ളത്. ധന്യാലോകം പ്രധാന്യേന ഒരു കവിശിക്ഷാ നിബന്ധമല്ലെങ്കിൽപ്പോലും, മഹാകവിത്വം നേടുവാനിച്ചിക്കുന്ന കവികൾക്ക് മറ്റ് ഏതൊരു അലക്കാരഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്നതിലുമേരു സുപ്രധാനമായ കാവ്യരചനാത്തത്താഞ്ഞൾ ഇതിൽ നിന്ന് ലഭ്യമാകുന്നുണ്ട്.

കവിശിക്ഷാനിബന്ധങ്ങളിൽ പ്രാത്യഃസ്മരണായമായ കൃതി എട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനപാദത്തിലും ഒന്നതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യപാദത്തിലുമായി കന്യാകുബ്ജ (കാനുജ)ത്തിൽ ജീവിച്ച, യായാ വരകുലജാതനായ രാജശേഖരൻ കാവ്യമീമാംസയാണ്. (ലളിതജീവിതം നയിക്കുന്ന, ഉപഹാരങ്ങൾ സ്വീകരിക്കാത്ത, ധനം സമ്പാദിച്ചു വെക്കാത്ത പ്രൊഫസണെന്ന യത്തെത്തു തായാവരംനെന്നു പറയുന്നത്. പി.വി.കാണേ, *History of Sanskrit Poetics*, പു. 215)

കാവ്യമീമാംസ പുർണ്ണമായി കണക്കിട്ടിയിട്ടില്ല. പതിനേട്ട് അധ്യാരയങ്ങളുള്ള കവിതഹസ്യം എന്ന ഒന്നാം അധികരണം മാത്രമേ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളു. (അമോബ, ഈ ഒന്നാമധികരണം മാത്രമേ എഴുതിയിട്ടുണ്ടാവു എന്ന് സി.ഡി.ബലാൽ- Intro.to Kavyamimamsa, Ed.Dalal and R.A.Sastry, Oriental Institute, Baroda, 1934) ഈതിലെ ഉപദർശനങ്ങളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട ചിലതുമാത്രം ഇവിടെ സംഗ്രഹിക്കാം.

കാവ്യാണിയെ മിക്ക ആലക്കാരികന്നാരും സ്ത്രീസത്തയായി സങ്കല്പിക്കുന്നുവെന്നിരിക്കും, രാജശേഖരൻ പുരുഷസത്തയായി കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. സരസ്വതീദേവി തപഃഫലമായി നേടിയ പുത്രനാണ് കാവ്യപുരുഷൻ. അവൻ്നേ ശരിരം ശബ്ദഭാർമാഞ്ചൾ, അവയവങ്ങൾ വിഭിന്നഭാഷകൾ- മുഖം സംസ്കൃതം, കൈ പ്രാകൃതം, ജാലനം അപദ്രോഷം, കാലുകൾ പെപ്പാചം, മാറിടം മിശ്രഭാഷ. പ്രസാദമായുര്യാദിശ്രൂഷാ അള്ളും വക്രോക്തിരൂപമായ വാക്കും അവന്നുണ്ട്. ആത്മാവ് രസമാണ്. രോമങ്ങൾ ചരന്ത്യുകളുള്ളതേ. അലക്കരണങ്ങൾ അനുപ്രാണോപമാദികൾ. സാഹിത്യവിദ്യയാണ് അവൻ്നേ വധു. അവൻിരുവരും നാനാദേശങ്ങളിൽ സഞ്ചരിച്ചപ്പോൾ അവിടങ്ങളിലുള്ള സ്ത്രീകൾ അവളെ അനുകരിച്ചു വേഷഭൂഷാദികളണിഞ്ഞു. അങ്ങനെ ഒരുധമാഗധി മുതലായ പ്രവൃത്തികളും ഭാരതി തുടങ്ങിയ വൃത്തികളും വെവദർഭി മുതലായ റിതികളും ഉണ്ടായി. പ്രവൃത്തി വേഷവിന്യാസക്രമവും വൃത്തി വിലാസവിന്യാസക്രമവും രിതി വചനവിന്യാസക്രമവുമാണ്.

(അദ്ധ്യായം 3)

കൂടലും അർമ്മശാസ്ത്രത്തിൽ പുത്രനാരെ ബുദ്ധിമാൻ, ആഹാരയുഖി, ദുർബുദ്ധി എന്നു മുന്നായി വിജേക്കുന്നുണ്ട്. (“ബുദ്ധിമാനാഹാരയുഖിർദ്ദ്യർദ്ദ്യഭിരിതി പുത്രവിശ്വേഷഃ”-അർമ്മശാസ്ത്രം, 1.17) രാജശേഖരൻ കാവ്യാപദേശാർഹരായ കവികളെ മുന്നായിത്തിരിക്കുന്നു : ബുദ്ധിമാൻ, ആഹാരയുഖി, ദുർബുദ്ധി. കാവ്യരചന യെല്ലംബന്ധിച്ച് ഉപദേശം നേടുവാനർഹതയുള്ളവർ ആദ്യത്തെ രണ്ടു കുട്ടരാണ്. ‘യസ്യ നിസർഗ്ഗതശാസ്ത്രമനുഡാവതി ബുദ്ധി : സ ബുദ്ധി മാൻ; യസ്യ ച ശാസ്ത്രാഭ്യാസഃസംസ്കൃതും ബുദ്ധിമസാവാഹാരയുഖിഃ’ (പു.10) പ്രകൃത്യാതനെ ശാസ്ത്രത്തെ അനുസരിക്കുന്ന ബുദ്ധിയുള്ളവൻ ബുദ്ധിമാൻ:അയാൾക്ക് രൂതവണ പറഞ്ഞുകൊടുത്താൽമരിക്കാരും മനസ്സിലാക്കും. കാവ്യശാസ്ത്രപഠനങ്കൊണ്ടു സംസ്കർക്കാവുന്ന ബുദ്ധിയുള്ളവനാണ് ആഹാരയുഖി. ശുരൂപ ദേശം കേൾക്കാനാഗ്രഹിക്കുകയും കേടുതു മനസ്സിലാക്കുകയും സ്വയം ഉള്ളിക്കുകയും തത്ത്വം ശ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കാര്യത്തിൽ ബുദ്ധി മാനുള്ളതുപോലെ അയാൾക്കും കഴിവുകളുണ്ട്. എന്നാൽ, അജ്ഞാ

നവ്യം സംശയവുമുണ്ടാവ്യം. ഗുരുവിഞ്ചേ നിരന്തരസഹായത്തോടെ മാത്രമേ അയാൾ കാര്യങ്ങൾ ശത്രായി തിരിച്ചറിയുകയുള്ളൂ. ഗുരുപ ദേശത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം രാജശേഖരൻ ഉദനിപ്പിറയുന്നുണ്ട്. അത് ബുദ്ധിവികാസത്തിനുള്ള കാമയേന്നുവേത്ര. ‘അഹരഹ : സുഗുരു പാസനാ തയോ : പ്രകൃഷ്ണാ ഗുണ : സാ ഹ ബുദ്ധിവികാസകാമ യേന്നു’ (പു.10) ഇപ്പറിത്ത രണ്ടു കുട്ടർക്കും വിപരീതമാണ് ദുർബുദ്ധി. അയാൾ എല്ലാകാര്യത്തിലും, ഗുരുപാസനത്തിലും ശ്രദ്ധാമനനങ്ങൾിലും എഴുത്തിലും എല്ലാം തലതിരിഞ്ഞവനാണ്, നേരെയാവാൻ പ്രയാസമാണ്.

കാവ്യരചനയുടെ അടിസ്ഥാനഹേതു സമാധി - ഏകാഗ്രത-യാ ണന്ന് ശ്രാമദേവനും അദ്യാസ (പതിശിലനം) മാണസനും മംഗലനും സിദ്ധാന്തിച്ഛതായി ചുണ്ടിക്കാണിച്ച്, സമാധി ആന്തരികവും അദ്യാസം ബാഹ്യവുമായ പ്രയത്നമാകയാൽ അവ രണ്ടും ശക്തിയെ ഉദ്ഭാസിപ്പിക്കുന്നുവെന്നും അതുകൊണ്ട് ശക്തി മാത്രമാണ് കാവ്യഹേതുവെന്നും രാജശേഖരൻ സിദ്ധാന്തിക്കുന്നു. രുദ്രൻ പരാമർശിക്കുന്ന ശക്തി (കാവ്യാലക്കാരം, 1.15) പ്രതിഭയാണ്; രാജശേഖരമതത്തിലുള്ള ശക്തി വ്യത്യസ്തമാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ശക്തിയിൽ നിന്നുള്ളവാകുന്നതതേതേ പ്രതിഭയും വ്യൂദ്ധപത്തിയും. ശബ്ദങ്ങൾ ഒളയും അർത്ഥങ്ങൾ ഒളയും അലകാരങ്ങൾ ഒളയും ഉക്തിവെച്ചിട്ടുണ്ട് ഒളയും മറ്റും ഹൃദയത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതേതോ അതതേതേ പ്രതിഭ. പ്രതിഭയില്ലാത്തവന് പദാർത്ഥങ്ങൾ കണ്ണമുന്നിലിരുന്നാലും കാണുവാനില്ല, പ്രതിഭാശാലിക്കാവട്ട, നേതിൽ കാണാത്തതിനെപ്പോലും കാണുവാൻ കഴിയും - “അപ്രതിഭസ്യ പദാർത്ഥസാർഖം : പരാക്ഷ ഇവ. പ്രതിഭാവത : പുനരപദ്യതോ । പി പ്രത്യക്ഷ ഇവ” പു. 11-12 പ്രതിഭയെ രാജശേഖരൻ രണ്ടായിത്തിരിക്കുന്നു. കാരയിത്രി, ഭാവയിത്രി. കവിയുടെ സർഭുശക്തി കാരയിത്രി. അതു മുന്നുവിധം: പുർവ്വജന്മാർജിത മായ സംസ്കാരത്തിൽനിന്നുള്ളവാകുന്നത് സഹജ. “ജനാന്തരാഗത : സംസ്കാരവിശേഷ : കഷ്യത്ത്” എന്നു വാമനൻ ‘കവിതാബ്ദിജിം പ്രതിഭാനം’ എന്ന സുത്രത്തിന്റെ (ക.സു.വു. 1. 3. 16) വ്യത്തിയിൽ പറയുന്നത് താരതമ്യപ്പെടുത്തുക. ഈ ജനത്തിലെ സംസ്കാരത്തിൽനിന്നുണ്ടാകുന്നത് ആഹാരയുപ്രതിഭ. മന്ത്രത്ത്രാദ്യുപദേശംകൊണ്ടു കൈവരുന്നത് ഒപ്പേശിക്കി. ഇതനുസരിച്ച് കവികളും മുന്നുതരം: സാതസാതൻ, അദ്യാസികൾ, ഓപ്പേശികൾ. സഹജപ്രതിഭയുള്ള ബുദ്ധിമാനായ ശിഷ്യൻ സാരസ്വതകവിയായും, ആഹാരബുദ്ധിയായ ശിഷ്യൻ ഓപ്പേശികകവിയായും ദുർബുദ്ധിയായ ശിഷ്യൻ ഓപ്പേശികകവി (പു. 13).

ഭാവകന്ന്, സഹ്യദയന്ന്, കാവ്യാസ്വാദനത്തിനാവശ്യമായ പ്രതിഭയാണ് ഭാവയിൽത്തി. കവിയുടെ ശബ്ദഗില്പപരചനാപ്രയത്തനത്തയും ഭാവബന്ധത്തയും സഹ്യദയങ്ങൾ ഭാവനയ്ക്കു വിഷയമാക്കുന്നത് ഈ പ്രതിഭയിൽ - ‘ഭാവക സേധാ പകുർവാണാ ഭാവയിൽത്തി. സാഹികവേ : ശ്രമമലിപ്രായം ച ഭാവയതി’ - പു.13. കവിയുടെ രചനാവ്യാപാരമാകുന്ന വ്യക്ഷം മലിക്കുന്നത് ഭാവകപ്രതിഭക്കാണാണ്. കവികളെ അരോചകി, സത്യാഭ്യവഹാർ എന്നു വാമനൻ രണ്ടായിൽത്തിരിച്ചുവെള്ളോ. സഹ്യദയയാരും അപ്രകാരം അരോചകി, സത്യാഭ്യവഹാർ എന്നു രണ്ടുവിധമുണ്ടനു മംഗലാചാര്യൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതോടൊപ്പം, മത്സർ, തത്ത്വാഭിവേശി എന്നു രണ്ടുമാതിൽ സഹ്യദയയാർ കൂടിയുണ്ടെന്നാണ് രാജശേഖരമതം (പു. 14)

വ്യൂത്പത്തി ബഹുജനതയാണെന്ന പുർഖികമതത്തോടു വിയോജിച്ചുകൊണ്ട് ഉചിതാനുചിതവിവേകമാണു വ്യൂത്പത്തിയെന്നു രാജശേഖരൻ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. പ്രതിഭാവ്യൂത്പത്തികളിൽ പ്രധാനം പ്രതിഭയാണെന്ന് ആനന്ദവർഖനനും വ്യൂത്പത്തിയാണെന്നു മംഗലനും പാണ്ടത്തിനോടു പ്രതികരിക്കുന്ന അദ്ദേഹം രണ്ടിനെയും ഒരുപോലെ അംഗീകരിച്ച് അവ പരസ്പരപുരകമാണെന്നു നിരീക്ഷിക്കുന്നു. പ്രതിഭാവ്യൂത്പത്തി മിമി : സമവേതേ ശ്രേയസ്യൗ - പു. 16. രണ്ടുമുള്ള വനേ കവിയാകു.

കവികൾ ശാസ്ത്രകവി, കാവ്യകവി, ഉദയകവി എന്നു മുന്നു വിധം. ഇവർത്തിൽ ശാസ്ത്രകവി മുന്നു മാതിരിയിൽ - ശാസ്ത്രം നിർമ്മിക്കുന്നവൻ, ശാസ്ത്രത്തിൽ കാവ്യം രചിക്കുന്നവൻ, കാവ്യത്തിൽ ശാസ്ത്രാർമ്മമുൾക്കൊള്ളിക്കുന്നവൻ. കാവ്യകവി എടുത്തരം: രചനാകവി, ശബ്ദകവി, അർമ്മകവി, അലങ്കാരകവി, ഉക്തികവി, രസകവി, മാർഗകവി, ശാസ്ത്രാർമ്മകവി. എല്ലാ കവിതയും തികഞ്ഞവൻ മഹാകവി. അഞ്ചാറെള്ളും നേടിയവൻ മധ്യമനും രണ്ടാം മുന്നോ സിദ്ധിച്ചവൻ അധമനുമാവും (പു. 19)

അവസ്ഥാദേശമനുസരിച്ച് കവികൾ പത്രുവിധമുണ്ട്. കാവ്യവിദ്യാസ്വനാതകൻ, ഹൃദയകവി, അനൃംഗപദ്ധതികൾ, സേവിതാവ്, ഘടകമാനൻ, മഹാകവി, കവിരാജൻ, ആവേശികൻ, ആവിശ്വേദി, സംക്രമയിതാവ്. കവിതാം ആഗ്രഹിച്ചു വിദ്യകളഭ്യസിക്കുവാൻ ശുരൂപാസനം ചെയ്യുന്നവൻ കാവ്യവിദ്യാസ്വനാതകൻ. മനസ്സിൽ കവിതയുണ്ടാകി ഒളിച്ചുവെക്കുന്നവൻ ഹൃദയകവി. താൻ രചിച്ച കാവ്യം ഭോഷം ഭയന്മറ്റാരാളുടെതന്നു പറഞ്ഞ് അവതരിപ്പിക്കുന്നവൻ അനൃംഗപദ്ധതി. പുർഖുകവികളിൽ ആരുടെയൈകില്ലും ചരായ പരിശോഖിക്കുന്നവൻ സേവിതാവ്. ഉൾക്കുഴ്മായ കവിതയുണ്ടാക്കുകയും എന്നാൽ പുസ്തകരുപ

തതിൽ എഴുതാതിരികയെല്ലാം ചെയ്യുന്നവൻ ഘടമാനൻ. ഗദ്യത്തിലോ പദ്യ തതിലോ ഉത്തമകാവ്യം രചിക്കുന്നവൻ മഹാകവി. വിവിധഭാഷാവിശേ ഷണ്മഖിലും പ്രബന്ധസ്വപ്നങ്ങളിലും നാനാരസങ്ങളാവിഷ്കർച്ചകാണ്ക കാവ്യരചന ചെയ്യുവാൻ കഴിവുള്ളവൻ കവിരാജൻ. മന്ത്രാദ്യുപദേശം കൊണ്ടു കവിയാകുന്നവൻ ആവേശികൻ. അവിശ്വിനമായി രചിക്കുന്നവൻ അവിശ്വേദി. മന്ത്രസിഖികൊണ്ടു കന്യകമാരിലും കുമാരന്നാലിലും മറ്റും വാഗ്ദേവതയെ സംക്രമിപ്പിക്കുന്നവൻ സംക്രമയിതാവ് (പൃ. 19, 20).

പ്രായോഗികമായ പല നിർദ്ദേശങ്ങളുമടങ്ങിയതാണ് കവിചരയും രാജചര്യയും ചർച്ചചെയ്യുന്ന പത്താമധ്യായം (പൃ. 49-55). വ്യാകരണം, കോശം, വ്യത്യശാസ്ത്രം, അലങ്കാരശാസ്ത്രം എന്നീ വിദ്യകളും അറുപത്തിനാലും കലകളാകുന്ന ഉപവിദ്യകളും പതിച്ചതിനുശേഷമേ കാവ്യരചനയിൽ ഏർപ്പെടുവാൻ പാടുള്ളൂ. സർക്കവികളുടെ സാമീപ്യം, ദേശവാർത്തകൾ, ശാസ്ത്രം, ലോകവ്യവഹാരം, വിദ്യത്സഭാനുഭവം, പുർവകവികളുടെ കൃതികൾ എന്നിവ കാവ്യരചനയ്ക്കുനിബാനങ്ങളാകയാൽ അവയെ ‘കാവ്യമാതാക്കൾ’ എന്നു രാജശേഖരൻ വ്യപദേശിക്കുന്നു. കുടാതെ ശരീരത്തിന്റെ സ്വന്തമായി, പ്രതിഭ, അദ്വാസം, വ്യുത്പത്തി, ഭക്തി, വിദ്യസംബാദം, സ്മരിതാർഥം, ഉത്സാഹം എന്നിങ്ങനെ കവിതയിൽ എടുക്കുന്ന മാതാക്കളുണ്ടെന്ന മറ്റാരുമതവും ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്. കവികൾ മുന്നുമാതിരി ശുഖി ആവശ്യമന്ത്രവാക്കിന്റെയും മനസ്സിന്റെയും ശരീരത്തിന്റെയും ശുഖി. ആദ്യത്തെ രണ്ടു തരം ശുഖി ശാസ്ത്രപഠനത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകേണ്ടതാണ്. കവിയുടെ സ്വഭാവത്തിന് അനുരൂപമായിരിക്കും കാവ്യം. പുണ്ണിതിച്ചുകൊണ്ട് സംസാരിക്കുക, എപ്പോഴും വകേകാക്കി കലർന്ന വാക്കുകൾ പ്രയോഗിക്കുക, എല്ലാറിന്റെയും ഉള്ളിലേക്കു ചുഴിഞ്ഞുചെല്ലുവാൻ ശ്രമിക്കുക. അനുരൂപം കാവ്യങ്ങളിലുള്ള പിശവുകൾ ചോദിച്ചില്ലെങ്കിൽ പറയാതിരിക്കുക; ചോദിച്ചാലാകട്ട, കാര്യം തുറന്നു പറയുക- ഇതെല്ലാം കവിയുടെ കർത്തവ്യങ്ങളും.

കവിയുടെ വീട് വ്യത്തിയുള്ളതാക്കണമെന്നും പരിസരം കുന്നുകളും പുഴയും ലതാമണിപങ്ങളും മറ്റു പ്രകൃതി സ്വഭാവങ്ങളും ഉള്ളതായിരിക്കണമെന്നും അദ്ദേഹത്തിന് ഉചിതപ്പെട്ടരായ പരിചാരകമാരും പണ്ണിത്തമാരായ സുഫൈത്തുകളും ഭാഷാവിശാരദനും കവിയുമായ ലേവകനും (കവി പറയുന്നത് എഴുതുന്നയാൾ) ധാരാളം എഴുത്തുസാമഗ്രികളും വേണമെന്നും ആചാരയാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതായിരാജശേഖരൻ പറയുന്നു. എന്നാൽ, ഇവയോന്നുമല്ല, പ്രതിഭമാത്രമാണ് കവിയുടെ സഹായസാമഗ്രി എന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മതം. എഴുതി

മുഴുമിക്കാത്തത് ആരെയും വായിച്ചുകേൾപ്പിക്കരുത്, പിന്നീട് അതുമും ആമിസ്റ്റിക്കുവാനാവില്ല- ഇതിന്തെ കവിരഹസ്യം. ഒരാൾ മാത്രം കേൾക്കു കവിത വായിക്കുകയുമരുത്- ഒരുപക്ഷേ, അയാൾ അതു സ്വന്തം കവിതയാക്കി മറ്റാരിടത്ത് അവതരിപ്പിച്ചേക്കാം! സ്വന്തം രചനയക്കുറിച്ച് എൻ ഉറ്ററു കൊള്ളരുത്. ഗുണങ്ങാഷങ്ങൾ ശരിയായി വിലയിരുത്തുന്നതിന് അതു വിജ്ഞാതമായിത്തീരും. കവിക്ക് തന്റെ കൃതിയെ നിഷ്പ കഷമായി വിലയിരുത്താൻ ഒരു പക്ഷേ കഴിഞ്ഞനു വരില്ല; അതു കൊണ്ട്, അയാൾ അത് മറ്റാരാളെ കാണിച്ചു പരിശോധിപ്പിക്കണം.

അടുക്കും ചിട്ടയുമില്ലാതെ ചെയ്യുന്ന പ്രവൃത്തികൾ പാശായിപ്പോ കാനിടയുണ്ട്. അതിനാൽ കവികൾ എഴുതൽ, വായന തുടങ്ങിയ ദൈനനിനച്ചുകളിലെല്ലാം കൃത്യമായ സമയനിഷ്പ പാലിക്കണം. നാലുയാമം വീതമാണ് (ഒരു യാമം - മുന്നു മൺിക്കുർ) പകലിനും രാത്രിക്കുമുള്ളത്. കവി പകലിന്റെ ആദ്യയാമത്തിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന സന്ധ്യാ വന്നനാഡി പ്രഭാതകൃത്യങ്ങൾക്കുശേഷം വിദ്യുകളും ഉപവിദ്യുകളും അനുശീലനം ചെയ്യണം. ഈ പ്രതിഭാവികാസത്തിനാവശ്യമാണ്. രണ്ടാംയാമം കാവ്യരചനയ്ക്കുള്ളതാണ്. മുന്നാംയാമത്തിൽ കൂളി, ഭക്ഷണം എന്നിവ കഴിഞ്ഞ് സുഹൃത്തുക്കളോടൊത്ത് കാവ്യസംവാദം. നാംലാംയാമത്തിൽ ഒറ്റയ്ക്കോ എത്രാനും ചില സഹൃദയരോടൊപ്പേമോ ഇരുന്ന നേരത്തെ എഴുതിയ കവിത സുകഷമമായി പരിശോധിച്ച് ആവശ്യമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ വരുത്തണം. രാത്രിയുടെ ഓന്നാംയാമത്തിൽ സന്ധ്യാ വന്നവും സരസവിപുജയും കഴിഞ്ഞ് പകൽ രചിച്ച കൃതി പകർത്തി യെഴുതുക. രണ്ടുംമൂന്നും യാമങ്ങളിൽ ഉറക്കം. നാലാംയാമത്തിൽ ഉണ്ടാണ്. ബോഹമമുഹൂർത്തത്തിൽ മനസ്സ് പ്രസന്നമാവുകയും അർമ്മങ്ങളെ കണ്ണമുന്നിൽ കാണിച്ചുത്തിക്കയ്യും ചെയ്യും.

ഈ അഹോരാത്രികകാര്യപരിപാടി എഴുതുതുന്ന തൊഴിലാക്കിയവരും ജീവിക്കുവാനുള്ള നല്ല ചുറ്റുപാടുള്ളവരുമായ കവികൾക്കുള്ളതാണ്. എല്ലാവർക്കുമുള്ളതല്ല. അസുര്യംപശ്യൻ, നിഷ്ഠന്നൻ, ദത്താവസരൻ, പ്രായോജനികൻ എന്നു നാലുതരം കവികളുണ്ടായും രാജശേവരൻ പറയുന്നു. ഗുഹാന്തർഭാഗത്തോടു ഭൂമിക്കടിയിലുള്ള അറയിലോ മറ്റൊ സുരൂപ്രകാശം കാണാതെയിരുന്നു നിഷ്ടയോടെ കവിതയെഴുതുന്നവർ അസുര്യംപശ്യൻ. അയാൾക്ക് എല്ലാ സമയവും കാവ്യരചനയ്ക്കു പറ്റിയതുതന്നെ. നിഷ്ഠംയില്ലാതെ, എന്നാൽ തീവ്രമായ കാവ്യാഭിനിവേശത്തോടെ എഴുതുന്ന നിഷ്ഠന്നനും സമയം നോക്കേണ്ടതില്ല. ജീവിക്കുവാൻവേണ്ടി മറ്റു തൊഴിലാക്കളിൽ എർപ്പപെടുകയും ശൈവസമയം എഴുത്തിനുപയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവനാണ് ദത്താവസരൻ. അയാൾക്ക് ചില പ്രത്യേകസമയങ്ങൾ മാത്രമേ

സാഹിത്യസപര്യക്ക് ലഭിക്കു. വെളുപ്പാൻ കാലത്തെ സാരസ്വതമുള്ളതം, ഉഞ്ഞുകഴിഞ്ഞതിനുശേഷമുള്ള വിശ്രമവേള, വാഹനങ്ങൾക്കിൽ യാത്രചെയ്യുന്ന സമയം- ഈത്തരം അവസരങ്ങൾ. ഏതെങ്കിലും പ്രത്യേക പ്രയോജനം മുന്നനിരത്തി കാവ്യം രചിക്കുന്നവൻ പ്രായോജനികൾ. അയാൾക്ക് ഏതു സമയമാണ് കാവ്യചനക്കു പറ്റുകയെന്നു പറയുക പ്രധാനമാണ്. ബുദ്ധിമാൻ, ആഹാരയുഖ്യാദി ഏന്നീവിധം കവികളെ സംബന്ധിച്ചാണ് ഈ വിഭജനം. ഒപ്പേദ്ദശികകവിക്ക് യമേച്ഛം ഏതു സമയവും ആവാം.

കൃതിയുടെ പല പകർപ്പുകളെടുത്തു സുക്ഷിക്കണമെന്നു ചുണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഏതെങ്കിലും കാരണവശാൽ കൃതി നഷ്ടപ്പെടാതിരിക്കാനാണിത്. കുറെ ഏഴുതി നിർത്തി പിന്നീടു പുർത്തിയാക്കാമെന്നു കരുതുന്നതും, തിരുത്തല്ലും സുഹൃത്തുകളോടു ചർച്ചചെയ്യല്ലെങ്കെ പിന്നീടാകാമെന്നുവെയ്ക്കുന്നതും കവിതയുടെ നാശത്തിനു വഴി വെക്കാം. ഭാതിദ്യും, ഭാഗ്യമില്ലായ്മ, ദുഷ്ടനെയും ശത്രുവിനെയും വിശ സിക്കൽ, വ്യലിചാരം മുതലായ ദുർഘാർഗ്ഗങ്ങളിലും ആസക്തി, കവിതാരചനയോടുതന്നെയുള്ള വെറുപ്പ് എന്നിങ്ങനെ കാവ്യത്തിനു അഞ്ച് ആപത്തുകളുണ്ടെന്നാരു ചൊല്ലേം രാജശേഖരൻ ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

ഭാതിദ്യും വ്യസനാസക്തി
രവജ്ഞാ മനഭാഗ്യതാ
ദുഷ്ടും ദിഷ്ടും ച വിശാസ :
പണ്ഡ കാവ്യമഹാപദ :

സാഹിത്യത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് ഭരണാധികാരികൾ ഏതുചെയ്യണമെന്നും രാജശേഖരൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. കവിസദസ്യുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും, ഉത്തമകാവ്യങ്ങളെല്ലാം കവികളെയും ആദരിക്കുകയും കാവ്യശാസ്ത്രമത്സരങ്ങൾക്കായി വലിയ നഗരങ്ങളിൽ പണിത-സഹ്യദയസഭകൾ വിളിച്ചുകൂട്ടുകയും മത്സരങ്ങളിൽ വിജയം നേടുന്നവർക്ക് പുരസ്കാരങ്ങൾ നൽകുകയും വേണം.

അന്യകവിസ്വാധീനത്തക്കുറിച്ച് ധന്യാലോകത്തിൽ ചെയ്യുന്ന ചർച്ച മുകളിൽ പരാമർശിച്ചുവെല്ലാ. ശാഖാട്ടേൻ ഹർഷചരിത്രത്തിൽ (1.67) നേരത്തെ പറയുകയുണ്ടായി

സന്തി ശാന്ത ഇവാസംവ്യാ
ജാതിഭാജ്ഞാ ഗൃഹേ ഗൃഹേ
ഉത്പാദകാ ന ബഹവ :
കവയ : ശരദാ ഇവ

അനൃവർണ്ണപരാവ്യത്യാ
ബന്ധചിഹ്നനിഗുഹനെ :
അനാവ്യാത : സതാം മദ്യ
കവിശ്വരരോ വിഭാവ്യതേ.

അനൃക്കൃതികളിൽ നിന്ന് ശബ്ദവും അർത്ഥവും എങ്ങനെ എത്ര തേരാളം സ്വീകരിക്കാമെന്ന് രാജഗേവരനും ചർച്ച ചെയ്യുന്നുണ്ട് (11-13 അധ്യായങ്ങൾ). എല്ലാ കവികളും പുർഖുകവികളുടെ കൃതികളിൽ നിന്ന് ശബ്ദഭാർത്ഥങ്ങൾ കവർന്നെടുക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹം പറയുന്നു.

നാസ്ത്യചാര : കവിജനോ
നാസ്ത്യചാരരോ വണിഗജന :
സ നന്തി വിനാ വാച്യം
യോ ജാനാതി നിഗുഹിത്യു
ഉത്പാദക : കവി : കഷിത്
കഷിച്ച പരിവർത്തക :
ആച്ചാദകസ്തമാ ചാന്യ
സ്തമാ സംവർഗകോ ഫര :

(പു. 61-62)

കളവുചെയ്യാത്ത കവികളിലും, കളവു ചെയ്യാത്ത കച്ചവടക്കാരുമില്ല. എന്നാൽ അതു പുറത്തുകാണിക്കാതെ ഒളിച്ചുവെക്കാൻ കഴിയുന്നത് ആർക്കാഡോ അധാർ അഭിനന്ദനപ്പെടുന്നു. ചില കവികൾ (ശബ്ദഭാർത്ഥങ്ങളുടെ) ഉത്പാദകരാണ്. ചിലർ (കവർന്നെടുത്ത ശബ്ദഭാർത്ഥങ്ങളും) മാറ്റിമറിക്കുന്നവരാണ്. ചിലർ (അവരെ) മുടിവെക്കുന്നവരാണ്; ചിലർ (അവരെ) തരംതിരിക്കുന്നവരാണ്.

അർത്ഥവ്യത്യാസമില്ലാതെ ശബ്ദങ്ങൾ കടംകൊള്ളുന്നത് അപഹരണം തന്നെ. എന്നാൽ, അർമ്മദേവതേരാടയുള്ള ശബ്ദസ്വീകാരം ആസ്വാദ്യമായെ (പു. 61)

അപഹരണത്തെപ്പറ്റി ചർച്ചചെയ്യുന്നോൾ രാജഗേവരൻ കാവ്യത്തിലെ അർമ്മതലത്തെ പലതായി വകതിത്തിക്കുന്നുണ്ട്. അനൃയോനി, നിപുത്തയോനി, അയോനി എന്നു സാമാന്യനു മുന്നു വക്കേം. അയോനിയായ അർമ്മം കവി സ്വയം കല്പിച്ച മഹലികമായ ആശയമാണ്. മറ്റു കവികളുടെ രചനകളിൽനിന്ന് അപഹരിച്ച അർമ്മങ്ങളാണ് മറ്റു രണ്ടു വക്കേഞ്ഞൾ. ആരുടെ ഏതു കൃതിയിൽനിന്ന് സ്വീകരിച്ചുവെന്നു വ്യക്തമായി തിരിച്ചറിയാവുന്ന അർമ്മം അനൃയോനി, ആരുടെ കൃതിയിൽ നിന്നെടുത്തതാണെന്നു തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയാത്ത അർമ്മ, നിപുത്തയോനി. ഇവയിൽ അനൃയോനി രണ്ടു മാതിരിയുണ്ട്: പ്രതി

ബിംബകൾപം, ആലേവ്യപ്രവ്യോ. നിന്മുതയോനിയും രണ്ടു വിധം. തുല്യദേഹിതുല്യം, പരപുരപ്രവേശസദ്യം. ഈവ ഓരോന്നിനും എട്ട് ഉർപ്പിതിവുകൾവിൽക്കാം അപഹര്താർമാണഡൾ ആകെ മുപ്പത്തിരണ്ടുവിധ മാത്രം. രാജശേഖരൻ ഓരോന്നിനും നൽകുന്ന ഉദാഹരണങ്ങൾ ഇവിടെ ഉള്ളതിക്കുന്നില്ല. ഉർപ്പിതിവുകൾ മാത്രം ചുണ്ടിക്കാണിക്കാം:

പ്രതിബിംബകൾപം - ആശയം മറ്റാരു കവിയുടെത്, വാക്യരചന അമവാ ആവിഷ്കാരശൈലി സ്വകാര്യം

1. വ്യത്യസ്തകം : പറ്റവാ പര്യത്തിൽ മാത്രം വ്യത്യാസം വരുത്തുന്നത്.
2. വണ്ണം : പകുതിമാത്രം കടങ്കൊള്ളുന്നത്.
3. തെലുഭിന്നു : സംക്ഷിപ്തമായ മുലാർമ്മത്തെ വിസ്തരിക്കുന്നത്
4. നടന്നപമ്യം : നടൻ കമാപാത്രത്തിനുസരിച്ച് വേഷഭൂഷാദികൾ മാറ്റുന്നതുപോലെ ഭാഷ വ്യത്യാസപ്പെടുത്തി അർമ്മം പരാവർത്തനം ചെയ്യുന്നത്.
5. ചരങ്ങാവിനിമയം : വ്യത്തം മാത്രം മാറ്റുന്നത്.
6. ഹേതുവ്യത്യയം : ഹേതു വ്യത്യാസപ്പെടുത്തിക്കാണിക്കുന്നത്.
7. സംക്രാന്തകം : സ്ഥാനമാറ്റി പറയുന്നത്.
8. സവുടം : വ്യത്യസ്തവാക്യങ്ങളിലുള്ള ആശയങ്ങളെ ഒരു വാക്യത്തിൽ ചേർത്തു വെക്കുന്നത്.

ആലേവ്യപ്രവ്യോ - അനുഗ്രഹി ആശയം അല്പപം പരിഷ്കരിച്ച് വ്യത്യാസം തോന്നില്ലിക്കുന്നത്.

9. സമക്രമം : സദ്യശാർമ്മസ്വീകാരം.
10. വിഭൂഷണമോഷം: മുലവാക്യത്തിലെ ഉക്തിവെച്ചിത്യും (അലക്കാരം) വെടിഞ്ഞു അർമ്മം മാത്രം കവർക്കുന്നത്.
11. വ്യൂതക്രമം : അർമ്മത്തിന്റെ ക്രമം (ആനുപൂർവ്വി) നേരേ തിരിച്ചിടുന്നത്.
12. വിശേഷണക്രമി : സാമാന്യമായി നിബന്ധിച്ച അർമ്മത്തെ വിശേഷമാക്കി പ്രതിപാദിക്കുന്നത്.
13. ഉത്തംസം : അപ്രധാനമായി സുചിപ്പിച്ച അർത്ഥത്തെ പ്രധാനമാക്കി നിബന്ധിക്കുന്നത്.

14. നവനേപദ്യം : പറയുന്ന രിതികൊണ്ട് പുതിയൊരു കാര്യം പോലെ തോന്തിക്കുന്നത്.
15. ഏകപരികാര്യം : അലക്കാരം സമാനമെങ്കിലും അലക്കാര്യം മാറ്റുന്നത്.
16. പ്രത്യാപത്തി : അപ്രകൃതമായി വർണ്ണിച്ച അർത്ഥത്തെ പ്രകൃതമാക്കി പ്രതിപാദിക്കുന്നത്.
- തുല്യദേഹിതുല്യം - വിഷയം വ്യത്യസ്തമെങ്കിലും തികഞ്ഞ സാമ്യം കാരണം ഭിന്നമല്ലെന്നു തോന്തുന്ന അർത്ഥം.
17. വിഷയപരിവർത്തനം : അർത്ഥത്തെ മറ്റാരു വിഷയത്തിൽ യോജിപ്പിച്ച് രൂപാന്തരം വരുത്തുന്നത്.
18. ദന്വവിഷിത്തി : രണ്ടു രൂപമുള്ള അർഥത്തിന്റെ ഒരു രൂപം മാത്രം സ്വീകരിക്കുന്നത്.
19. രത്നമാല : പുർവ്വാർമ്മങ്ങൾക്കിടയിൽ മറ്റ് അർത്ഥ ഞശ്ച കലർത്തുന്നത്.
20. സംഖ്യാലൈവം : പുർവ്വരചനയിലുള്ള എല്ലാത്തിൽ മാറ്റം വരുത്തുന്നത്.
21. ചുളിക : സമാനമായ ആശയം പ്രസ്താവിച്ച് അധികം ചിലതു ചേർക്കുന്നത്.
22. വിധാനപരിഹാരം : നിശ്ചയപ്രസ്താവത്തെ വിധിരൂപത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നത്.
23. മാണിക്യപുണ്ണം : പല അർത്ഥങ്ങളെ ഒരിടത്തു ചേർത്തു നിബന്ധിക്കുന്നത്.
24. കനം : മുലാർമ്മത്തെ പല വിശേഷപ്രകാരങ്ങൾിൽ ഉപനിബന്ധിക്കുന്നത്.
- പരപ്പരപ്രവേശസദ്യം - ആശയത്തിനു സാദ്യശ്രമംണങ്കിലും ആവിഷ്കാരരീതി, രചന, തീർത്തും വ്യത്യാസമുള്ളത്.
25. ഹൃദയം : മുട്ടനാടുകളുടെ ഏറ്റുമുട്ടൽ എന്നു പദാർധം. അതുപോലെ, അന്യുകവിയുടെ ആശയത്തിനേൽ ബലപ്രയോഗം നടത്തി അതിനെ യുക്തിപൂർവം മാറ്റി രിക്കുന്നത്.

26. പ്രതികംപുകം : മറ്റു പ്രകാരത്തിൽ സാദ്യശ്രമില്ലാത്ത അർത്ഥം നിബന്ധിക്കുന്നത്.
27. വസ്തുസഖാരം : ഉപമാനം (അവർണ്ണം) മറ്റാനാക്കി പ്രയോഗിക്കുന്നത്.
28. ധാതുവാദം : ശബ്ദം ലക്ഷാരത്തിന്റെ സ്ഥാനത്ത് അർമാലക്ഷാരം ഇണക്കുന്നത്.
29. സത്കാരം : മുലത്തിലെ അർമ്മത്തെ കൂടുതൽ ഉൾക്കൂഷ്ടമാക്കി ആവിഷ്കരിക്കുന്നത്.
30. ജീവത്തിനും : ആദ്യം അനൃതാവൃത്തിലെ അർമ്മത്തിനു സദ്യശ്രമായും പിന്നീട് വ്യത്യസ്തമായും പ്രയോഗിക്കുന്നത്.
31. ഭാവമുദ്ര : അനൃതാവൃത്തിലെ ഭാവം സ്വീകരിച്ച് നിബന്ധിക്കുന്നത്.
32. തദ്ദീരോധി : മുലാർമ്മത്തിനു വിരുദ്ധമായ അർമ്മം നിബന്ധിക്കുന്നത്.

ഭാരതീയസാഹിത്യമീമാംസാഗ്രഹമന്ത്രജ്ഞിൽ കാവ്യാർമ്മത്തെക്കു നിച്ചുള്ള ചർച്ച ആദ്യം കാണുന്നത് വാമനൻ്റെ കാവ്യാലക്ഷാരസൂത്രവും തത്ത്വിലാണ്. സമാധിഗുണത്തിനു ലക്ഷണം (അർമ്മദ്വാഷ്ടി സമാധി) നിർദ്ദേശിക്കുന്നോൾ രണ്ടുവിധം അർമ്മമുണ്ടെന്നു പറയുന്നു- അർമ്മാ ദിവിധിയും അയോനിരന്ത്രപ്രായായോയോനിശ്ചയ (3.2.7) അയോനിയെന്നാൽ അകാരണം, മറ്റാരു കൃതിയുടെ സ്വാധീനമില്ലാത്ത കവി സന്നം പ്രതി ഭക്താഭ്യു നിർമ്മിക്കുന്നത്. മറ്റാരു കൃതിയെ അനുകരിച്ചു രചിക്കു നന്നത് അനൃപ്രായായോനി. ഈ വ്യക്തതമെന്നും സുക്ഷ്മമെന്നും രണ്ടു മാതിരിയുണ്ടെന്നും സുക്ഷ്മത്തിന് ഭാവ്യം വാസനീയം എന്നു രണ്ടു വക്കേദമുണ്ടെന്നും വിവേചിച്ചിട്ടുണ്ട്. വേഗത്തിൽ മനസ്സിലാവുന്നത് ഭാവ്യം; എകാഗ്രതയോടെ ചിന്തിച്ചാൽ മനസ്സിലാക്കുന്നത് വാസനീയം. അർമ്മാ വ്യക്തഃ സുക്ഷ്മശ്വ. സുക്ഷ്മമോ ഭാവ്യം വാസനീയശ്വ - ((3.2 8-9) ഈ വിഭാഗകല്പപനയാണ് ആനന്ദവർദ്ധനന്റെ സംബന്ധ ചർച്ചയ്ക്കു പ്രേരകമായതെന്നു കരുതണം. അനൃപ്രായായോനി അമവാ അനൃകാവ്യസദ്യം ആയ അർമ്മത്തിന് ആലോവ്യസദ്യം, തുല്യദേഹിതുല്യം എന്നു രണ്ടു വിഭാഗം അദ്ദേഹം നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടു ണ്ടെന്നു നേരതേ പറഞ്ഞുവാല്ലോ. രാജശേവരൻ വാമനനെയും ആന ഒവർഡുനെന്നും അനുവർത്തിച്ചിരിക്കയാണെന്നു വ്യക്തം. നിഹൃതയോനി, പരപുരപ്രവേശസദ്യം എന്നീ വക്കേദങ്ങളും ഉൾപ്പെട്ടിവു കളും രാജശേവരൻ ഉദ്ഭാവനം ചെയ്തവയാണ്. ആലോവ്യപ്രവൃദ്ധി

വിഭാഗങ്ങളല്ലാം ഹേമചന്ദ്രൻ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. (കാവ്യാനുശാസന വിവേകം. പൃ.8)

പ്രതിബിംബതുല്യമായ കാവ്യസംഖാദം കവികൾ ഉപേക്ഷിക്കുന്നു ഡന്തികാരൻ പ്രസ്താവിച്ചതുപോലെ രാജശേഖരനും പറയുന്നു - സോർ യാ കവേരകവിതരായി സർവമാ പ്രതിബിംബകല്പഃ പരിഹരണീയഃ (പൃ. 68) പ്രതിബിംബകല്പമായ അപഹരണം കവിയെ കവിയല്ലാതാക്കി മാറ്റുമെന്നതുകൊണ്ട് എല്ലാ നിലയ്ക്കും ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ് എന്നു താത്പര്യം. ആലോവ്യുപ്രവ്യുമായ സംഖാദം ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതാണെന്ന ഡന്തികാരൻ വീക്ഷണമല്ല രാജശേഖരനും ഇത്. മരിച്ചു, ഇതു കവികൾക്ക് അനുശാഷകമാണെന്ന് അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു (പൃ. 71) തുല്യദേഹിതുല്യം അന്യാർമ്മസദ്യശരമകിലും സന്തമായ ഒരാത്മാവ് - അന്തശ്ശേഖരതനും - ഉള്ളതാകയാൽ വെടിയേണ്ടതില്ലെന്ന ഡന്തികാരമതം രാജശേഖരനും സമ്മതമാണ്. എന്നാൽ, ഇത് അനുശാഷ്യമായ മാർഗ്ഗമാണെന്നു സുരാനന്ദൻ പരിഞ്ഞിരിക്കുന്ന നന്തായിട്ടാണ് (പൃ. 75) അദ്ദേഹം ചുണ്ണിക്കാണിക്കുന്നത്. സുരാനന്ദൻ രാജശേഖരൻ പുർണ്ണികനായ ഒരു ധാരാവരകുലജാതനാട്ടെ (Dalal and Sastri, Kavyamimasa, Notes, P.227). പരപുരപ്രവേശസദ്യം സ്വരാനന്ദൻ രാജശേഖരൻ വിവക്ഷ. ഈ അർമ്മാപരാരച്ചർച്ചയിൽ പുതിയ എഴുത്തുകാർ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം മനസ്സിലാക്കേണ്ട രചനാപാഠങ്ങൾ അന്തർവീച്ചിട്ടുണ്ട്.

പ്രതിബിംബകല്പം, ആലോവ്യുപ്രവ്യും, തുല്യദേഹിതുല്യം, പറപുരപ്രവേശസദ്യം എന്നീ നാലുമാതിൾ കാവ്യാർമ്മങ്ങൾ നിബന്ധിക്കുന്ന കവികൾക്ക് ക്രമത്തിൽ, ഭ്രാമകൾ, ചുംബകൾ, കർഷകൾ, ഭ്രാവകൾ എന്ന് പേരുള്ളതായി രാജശേഖരൻ പറയുന്നു. അയ്യാനിയായ-മഹലികമായ- കാവ്യാർമ്മം സരയം ഉംഭലാവനം ചെയ്യുന്ന വിശിഷ്ടകവികൾ ചിന്താമണി എന്നു പേര് (പൃ. 64-5).

അശാസ്ത്രീയവും ലോകവിരുദ്ധവുമായ വസ്തുതകൾ വർണ്ണിക്കുന്നതു ദോഷമാണെന്നു ഭാമഹൻ, ഭണ്ണി, വാമനൻ തുടങ്ങിയ പുർണ്ണാലക്കാരികന്മാർ ചുണ്ണിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. (കാവ്യാലക്കാരം, 4.2; കാവ്യാദർശം, 4.3; കാവ്യാലക്കാരസുത്രവ്യത്തി, 2. 2. 23-24). അവയിൽ ചിലതു ദോഷമായിത്തന്നെന്നയിരിക്കു, ചിലതു ദോഷമല്ലാതെ കവിസമയ (കവി സങ്കേത)മെന്ന നിലയിൽ സ്വീകാര്യമായി വരുമെന്നു രാജശേഖരൻ അടുത്ത അധ്യായങ്ങളിൽ നിരുപ്പിക്കുന്നു. ലോകവിരുദ്ധവും ശാസ്ത്രവിരുദ്ധവുമായി തോന്നുന്ന ചില വസ്തുതകൾ കാളിഭാസനപ്പോലെ മഹാമാരായ പുർണ്ണകവികൾ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടോ, ലോകത്തിൽ പണ്ട് എത്തോ ദേശങ്ങളിലോ കാലഘട്ടങ്ങളിലോ നില

വിലിരുന്നുവെന്നതുകൊണ്ടോ പുതിയകവികൾക്ക് സ്വീകാര്യമായി താഴീരം. അതിനാൽ അവ തീർത്ഥത്വം വർജ്ജുമെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. സാഹിത്യം ഭാവനാപ്രധാനമായ ആവിഷ്കാരമാണെന്നും കേവലം പര മാർത്ഥപ്രസ്താവരുപരമായ യുക്തിവാദമല്ലെന്നുമുള്ള കാഴ്ചപ്പാടിലാണ് രാജശൈവരൻ കവിസങ്കേതങ്ങളുകുംഖീച്ച് വിവരിക്കുന്നത്.

സാഹിത്യരചനയുടെ ആദ്യപാഠങ്ങളും സിക്കുന്ന എഴുത്തുകാർകൾ, കാലാനുകൂലമായ പരിഷ്കൃതികളോടെ ഇന്നും അനുസന്ധായമായ തത്ത്വങ്ങൾ കാവ്യമീമാംസങ്ങിൽ ധാരാളം ഉദാഹരണങ്ങളോടുകൂടി നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഹേമചന്ദ്രൻ്റെ (12-ാം ശതകം) കാവ്യാനുശാസനം, വാർഡൻ രണ്ടാമൻ്റെ (14-ാം ശതകം) കാവ്യാനുശാസനം എന്നി കൃതികൾ പ്രാധാന്യേന കവിശിക്ഷാനിബന്ധങ്ങളുള്ളകില്ലോ, അവയിൽ രാജശൈവരൻ്റെയും കേഷമേന്ദ്രൻ്റെയും നിർദ്ദേശങ്ങൾ പലതും പകർത്തിവെച്ചിരിക്കുന്നതു കാണാം.

പതിമൂന്നാംനുറ്റാണ്ഡിൽ ജീവിച്ച ജൈനപണ്ഡിതന്മാരായ അരിസിംഹനും അമരചന്ദ്രനും ചേർന്ന് രചിച്ച (അതിസിംഹൻ കുരെ ഭാഗം എഴുതി, അമരചന്ദ്രൻ പുർത്തിയാക്കി) കവിതാരഹസ്യം അമവാ കാവ്യകല്പപരതയും അതിന്റെ ‘കവിശിക്ഷാ’വൃത്തിയും കാവ്യനിർമ്മാണത്തിന്റെ ചില പ്രായോഗികവശങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നു. ഇതിൽ നാലു പ്രതാനങ്ങളുണ്ട്. ഒന്നാമത്തെ പ്രതാനമായ ചന്ദ്രൻ സിഖിയിൽ ശ്രദ്ധാനപ്പെട്ട വ്യത്തങ്ങളുടെ ലക്ഷണം, മറ്റു കാവ്യങ്ങളിലെ ആശയങ്ങളെല്ലാം അതേ വ്യത്തത്തിലോ വേറെ വ്യത്തത്തിലോ മാറ്റിയെഴുതൽ, തയി, സം വി പ്ര മുതലായ ശബ്ദങ്ങളുപയോഗിച്ചു ചെയ്യുന്ന വ്യത്തപുരണം, രാജാവ്, യുദ്ധം, നായാട്, നഗരം, ശ്രാമം ഇത്യാദി വിഷയങ്ങളെല്ലാം ക്കുന്ന രീതി, കവിസങ്കേതങ്ങൾ എന്നിവ ചർച്ചചെയ്യുന്നു. രണ്ടാം പ്രതാനമായ ശബ്ദസിഖിയിൽ നിരുക്തം, അനുപ്രാസയമകങ്ങൾക്ക് ഉപയുക്തമായ പദങ്ങൾ, വാച്ച്-ലക്ഷ്യ-വ്യാഘ്രാർത്ഥങ്ങൾ എന്നിവ വിവരിക്കുന്നു. ശ്രോഷം സിഖി എന്ന മുന്നാം പ്രതാനത്തിനു വിഷയം ശ്രോഷം പയോഗിയായ ശബ്ദങ്ങൾ, പലതരം ശ്രോഷങ്ങൾ, പലതരം ചിത്രാലക്കാരങ്ങൾ, എന്നിവയാണ്. ഉപമാദ്യലക്കാരങ്ങളുടെ ഏടനയാണ് നാലാംപ്രതാനമായ അർമ്മസിഖിയിൽ വിവേചിക്കുന്നത്. ഉപമേയ (വർണ്ണം) വസ്തുകൾക്ക് ഏതെല്ലാം ഉപമാനങ്ങളാകാമെന്ന തിനു നിംബ പട്ടികകൾ നൽകുന്നുമുണ്ട്. ഈ വിഷയവിവരങ്ങളിൽനിന്നുത്തനെ വ്യക്തമാകുന്നുണ്ട് മഹലിക്കരമൊന്നും അവകാശപ്പെടാനില്ലാത്ത കൃതിയാണ് ഇതെന്ന്.

പതിനാലാം ശതകത്തിൻ്റെ ആരംഭത്തിൽ ദേവേശരൻ രചിച്ച കവികള്പലത പേരിലെന്നപോലെ ഉള്ളടക്കത്തിലും കാവ്യകൾപ്പലരാവുത്തിയെ അനുകരിക്കുന്നു. പതിനാറാം നൂറ്റാണ്ടിൻ്റെ അവസാനത്തിൽ കേശവമിശൻ രചിച്ച അലക്കാരഗ്രേവരം ഒരു കവിശിക്ഷാഗ്രന്ഥമല്ലെങ്കിലും, അതിലെ 13 മുതൽ 17 വരെയുള്ള നാലു മരിച്ചികൾ കാവ്യനിർമ്മാണത്താൽക്കു നീക്കിവെച്ചിട്ടുണ്ട്. കവികള്പലതയെയുണ്ട് മിക്കവാറും അനുസരിക്കുന്നത്. ജയമംഗലമെന്ന് (12-ാം ശതകം) കവിശിക്ഷ, രാലവചെതന്യൻ്റെ കവികള്പലത എന്നീ കൃതികളും മഹാകത്രമില്ലാത്തവയെതെ. (S.K.De, History of Sanskrit Poetics, Vol.1, P.200, 205)

ഹലായുധൻ്റെ കവിരഹസ്യം, ആചാര്യവിന്യചന്ദ്രൻ്റെ കവിശിക്ഷാ എന്നീ കൃതികളും വിശ്വഷിച്ചു മഹാകമായ ചിന്തകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നില്ല.

കാവ്യമീമാംസയിൽനിന്നു പ്രചോദനമുഖ്യക്കാണ്ഡു രചിച്ചതാകണം കേഷമേന്ദ്രൻ്റെ കവികൾന്റൊഭരണം. കുടുതൽ പ്രായോഗികമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അതിൽ കാണാം. കവികൾ കഴുത്തിലണിയേണ്ടുന്ന ഇതു ആരഭരണത്തിന് അഞ്ചു സന്ധികൾ- കണ്ണികൾ- ഉണ്ട്. (1) കവിതാപ്രാപ്തി (2) രചനാസംബന്ധമായ ശിക്ഷണം (3) ചമത്കാരകമന്ദകാവ്യം ആസ്വാദ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള ഉപായങ്ങൾ (4) ഗുണദോഷവിവേചനം (5) പരിചയപ്രാപ്തി-കാവ്യസംസ്കൃതിയ്ക്കായുള്ള വിവിധ വിദ്യാപരിചയം. ഈ സന്ധികൾ കാവ്യരചനാദ്യസന്ത്തിൻ്റെ അഞ്ചു തലങ്ങൾ അമ്പവാ ഘട്ടങ്ങളാണ്.

കവിതപ്രാപ്തിയെന്ന ഒന്നാമത്തെ കണ്ണിയിൽ കവിതം നേട്യുന്നതിനു രണ്ടുവഴിയുണ്ടെന്നു ചുണ്ഡിക്കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ദിവ്യപ്രയത്നം, പാരുഷ്യപ്രയത്നം. ദിവ്യപ്രയത്നം ദേവതോപാസനയെതെ. കാളിഭാസനെപ്പോലെ ചില അനുഗ്രഹിതർ ഇപ്രകാരം കവിതം നേടി ദയനാണ് എത്തിപ്പും. അപൂർവമായിമാത്രം സംഭവിക്കുന്നതാണിത്. കവിയാവാനാഗ്രഹിക്കുന്നവരുടെ ആത്മാർമ്മപ്രയത്നമാണ് പരമ്പരാം.

കവിതം മോഹിക്കുന്നവർ മുന്നു തരകാരാണ് (1) അല്പപ്രയത്നസാധ്യന്മാർ- തത്ത്വലിംഗനു പരിശീലിച്ചാൽ കവിയാകാവ്യനു ബുദ്ധിശാലികൾ (2) കൃഷ്ണസാധ്യന്മാർ- കർണ്ണപ്രയത്നംകൊണ്ഡു നേരെയാകാവുന്ന മനബുദ്ധികൾ (3) അസാധ്യനാർ- ഓരിക്കലും നന്നാകാത്തവർ. ഇവരിൽ ആദ്യത്തെക്കുട്ടർ ഒരു സാഹിത്യമർമ്മജനകനു സമീപിച്ച് രചനയുടെ മർമ്മങ്ങൾ മനസ്സിലുാക്കണം. കവിതയുടെ വികാസത്തെ യുക്തിവാദംകൊണ്ഡു തടസ്സപ്പെടുത്തുന്ന താർക്കികനെയും ഭാഷയുടെ രൂപാലഭനയിൽമാത്രം ശ്രദ്ധിച്ച് കവിതയുടെ നിഗുണ്യശി

ല്പവെവചിത്രങ്ങളിലേക്കു കടന്നുചെല്ലാൻ തെയ്യാരാകാത്ത കേവല വൈയാകരണനെന്നും ഗുരുവായി വർക്കരുതെന്ന് കേഷമേന്മൻ പ്രത്യേകിച്ചു എടുത്തു പറയുന്നു (1.15). രണ്ടാമതെത്തരത്തിൽപ്പെട്ടവരും ഒരു ഗുരുവിനെ സ്രീകരിക്കണം. ഇവർ രണ്ടുകുട്ടരും അനുശീലിക്കേണ്ട കാവ്യരചനാപ്രകാരമേംദ്രാജേഷർ ചുണ്ടിക്കാണിച്ചതിനുശേഷം മുന്നാ മത്തെ തരത്തിൽപ്പെട്ടവരെക്കുറിച്ച് കേഷമേന്മൻ പറയുന്നു. സ്വതന്ത്ര പാഠപോലെ നിർവ്വികാരനോ മിനക്കട്ടിരുന്നു വ്യാകരണമോ തർക്കശാസ്ത്രമോ പറിച്ച് ശുശ്കമനസ്സായിത്തിർന്നവനോ ഒരുവരി കവിതപോലും ആസ്വദിച്ചു ശിലമില്ലാത്തവനോ ആയ അവന് ഏതു മഹാഗൃതു ഉപദേശിച്ചാലും കവിയാവുക സാധ്യമല്ല- ഏതു ഭാഗവതർ പറിപ്പിച്ചാലും കഴുത പാടുകയില്ല. എത്ര ചുണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊടു താലും കുരുടൻ സൃഷ്ടനെക്കാണുകയുമില്ല!

ഇവിടെയൊന്നും, കാവ്യപ്രവേണങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രമുഖമെന്ന ആലകാരികനാൾ പരിഗണിച്ചിട്ടുള്ള പ്രതിഭയെക്കുറിച്ച് കേഷമേന്മൻ സുചിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. ഒരുപക്ഷേ, അതു സിഡമെന്നു കരുതിത്തന്നെന്നയാ വണം. രാജശേഖരൻ വിവേചിക്കുന്ന ബുദ്ധിമാൻ, ആഹ്വാരുഖുഖി എന്നീ രണ്ടുതരം കാവ്യവിഭ്യാശിഷ്യമാരെയാണ് (കാവ്യമീമാംസ, പു.10) അല്പപ്രയത്തനസാധ്യൻ, ക്യഴ്ചസാധ്യൻ എന്നു കേഷമേന്മൻ വ്യുഹരിക്കുന്നത്. ‘നെനസർഗ്ഗിക്കീ’ എന്നു ദണ്ഡിയും (കാവ്യാദർശം, 1,103) ‘സഹജാ’ എന്നു രൂദ്രനും (കാവ്യാലക്കാരം, 1,16) രാജശേഖര നും (കാവ്യമീമാംസ, പു.12) പറയുന്ന മഹാക്രതിഭയുള്ളവനാണ് അല്പപ്രയത്തനസാധ്യൻ. ഇത്തരം കവിയെ ‘സാരസവതൻ’ എന്നു രാജശേഖരൻ വിളിക്കുന്നു. താരതമ്യപ്പെടുത്തുക - ‘കവിതബീജം പ്രതിഭാനം’വാമനൻ, കാവ്യാലക്കാരസുത്രവ്യത്തി, 1.3.16; ‘ജന്മാന്തരസം സ്കാരാപേക്ഷിണി സഹജാ.....ജന്മാന്തരസംസ്കാരപ്രവൃത്തിസർ സ്വതീകോ സാരസവത : - രാജശേഖരൻ, കാവ്യമീമാംസ, പു. 12-13)

നെനസർഗ്ഗിക്രതിഭയില്ലകില്ലും പറിപ്പുകൊണ്ടും കരിന്പ്രയ ത്തന്മകാണ്ഡും വാഗ്ദേവതയെ ഉപാസിച്ച് തെല്ലുകില്ലുമെന്നരുന്നുശേഖരം വാങ്ങുന്നവൻ എന്നു ദണ്ഡി പരാമർശിക്കുന്ന (കാവ്യാദർശം, 1.104) കവിയാണ് ക്യഴ്ചപ്രയത്തനസാധ്യൻ. അയാൾക്ക് നിരന്തരമായ കാവ്യ പാരായണംകൊണ്ഡും അശ്രാന്തമായ അഭ്യാസംകൊണ്ഡും ഒരുതരം പ്രതിഭകെവരും - ഉത്പാദ്യപ്രതിഭ എന്നു രൂദ്രൻ ഇതിനെ വിളിക്കുന്നു (കാവ്യാലക്കാരം, 1.16) ആഹ്വാരുപ്രതിഭ എന്നു രാജശേഖരൻ (‘ജന്മസംസ്കാരയോനിരാഹാര്യാ’-കാവ്യമീമാംസ, പു.12). ‘അഭ്യാസികൾ’ എന്നാണ് രാജശേഖരൻ ഇത്തരം കവിക്കു നൽകിയ പേര് (ടി,പു.13).

ശിക്ഷാക്രമനം എന്ന രണ്ടാമത്തെ സന്ധിയിൽ കവിതയും നേടിയ വനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നു. കവികളുടെ രചനകളെ ഉപജീ വികുന്തിനെക്കുറിച്ചാണ് ആദ്യം പറയുന്നത്. രാജഗഭവരൻ കാവ്യ മിമാംസയുടെ 11 മുതൽ 13 വരെ അധ്യായങ്ങളിൽ പദം, പാദം, അർഥം മുതലായി കാവ്യത്തിന്റെ വിവിധാംശങ്ങൾ കവികൾ കവർന്നെന്നുകുന്തിന്ന് പല പ്രകാരങ്ങളാണ് വിസ്തരിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് നേരത്തെ ചുണ്ടിക്കാണിച്ചുവള്ളോ. കേഷമേന്മുൻ അങ്ങനെ വിസ്തരിക്കുന്നില്ല. നാലുതരം അപഹർത്താക്കളെ അമവാ അനുകർത്താക്കളെയാണ് അദ്ദേഹം സോദാ ഹരണം വിവേചിക്കുന്നത്: (1) ചരായോപജീവി-മറ്റാരു കവിയുടെ രചനയുടെ ചായ പിടിച്ചെഴുതുന്നവൻ (2) പദ്മാപജീവി- മറ്റാരു കവി പ്രയോഗിച്ച പദത്തെയോ പദങ്ങളെയോ ഉപജീവിക്കുന്നവൻ (3) പദ്മാപജീവി മറ്റാരാളുടെ കാവ്യ ത്തിലെ ഒരു പാദം (വരി) ഉപജീവിക്കുന്നവൻ (4) സകലോപജീവി മറ്റാരു കവിയുടെ കാവ്യത്തെ പുർണ്ണമായി ഉപജീവിക്കുന്നവൻ അനുനെൻ ഉപജീവിക്കാതെ സ്വന്തം പരിശൈലത്താൽ കൈവന്ന കവിത മുള്ളുവന്നാണ് തമാർത്ഥകവി- അയാളെ പ്രാപ്തകവിതജീവി എന്നു കേഷമേന്മുൻ വ്യവഹരിക്കുന്നു. വ്യാസനേപ്പോലെ മറ്റു കവികൾക്കുള്ളാം ഉപജീവിനായും മഹാകവിയായെത്ര ഭൂവനോപജീവിയും.

തുടർന്ന്, കവികളാകാനാഗഹിക്കുന്ന ശിഷ്യരാർക്കു നുസ്ഖ ഉപദേശങ്ങൾ നൽകുന്നു. രചനയെല്ലംബന്ധിച്ചുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ മാത്ര മല്ല ഇതിലുള്ളത്. പഠനനിരീക്ഷണങ്ങൾ, സഭാവം, ജീവിതചര്യ എനിവ എങ്ങനെന്നയാകണമെന്നതിനെക്കുറിച്ചും ഉപദേശിക്കുന്നുണ്ട്. കാവ്യരചന അദ്ദേഹിക്കുക, നുതനാശയങ്ങൾ ആരായുക, രചനയിൽ നിഷ്പംപാലിക്കുക, വൃത്തം പുരിപ്പിക്കുക, കാവ്യം പാതി വഴിക്കു നിർത്താതെ മുഴുവനാക്കുക തുടങ്ങി എഴുത്തിനെല്ലംബന്ധിച്ചും, മറ്റു കവികളുടെ കാവ്യങ്ങൾ വായിക്കുക, കാവ്യാംഗങ്ങൾ പറിക്കുക, സംഗീതം, ചിത്രം, ശ്രിലപം മുതലായ മറ്റു കലകൾ ആസ്വദിക്കുക, ലോകാചാരങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുക, ജനതുസ്വഭാവങ്ങളും ഭൂപ്രകൃതിയും ഒരുപാടുകൾക്കും മറ്റും മനസ്സിലാക്കുക എന്നു തുടങ്ങി പല വിഷയങ്ങളിൽ വിജ്ഞാന മാർജിക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ചും സഹ വാസം, സംസർഗ്ഗം, കേഷണരിതി, ഉറകം, ഉണർനേന്തുനേല്ക്കൽ, വസ്ത്രധാരണം മുതലായ ജീവിതചര്യകൾ സംബന്ധിച്ചും വിവേകം, ആത്മവിശ്വാസം, മനസ്സാനീധ്യം ത്യാജ്യഗ്രാഹ്യവിവേകം, സൗമന്യസ്ഥം എന്നു തുടങ്ങി സഭാവരുപീകരണം സംബന്ധിച്ചും ശ്രദ്ധയമായ ഉപദേശങ്ങൾ നൽകുന്നുണ്ട്. എഴുതുകാരൻ്റെ രചനാവൈഭവം അയാളുടെ അറിവിനോടും ജീവിതവൃത്തിയോടും സഭാവത്തോടും ശാശ്വതയിലെ ബന്ധപ്പെട്ട ആന്തരികവ്യക്തിസത്തയിൽനിന്ന് ഉള്ളിർക്കാളളുന്നുവെന്ന

വസ്തുതയന്ത്രേ കേഷമേന്മെൻ ഈ പ്രായോഗികനിർദ്ദേശങ്ങളിലൂടെ
വ്യക്തമാക്കുന്നത്. ദണ്ഡിയും കുന്നകനും അദ്ദേഹത്തിന് ഇക്കാര്യ
ത്തിൽ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം നൽകിയിരിക്കണം. ഓരോ കവിക്കും ഓരോ
ചപനാരിതിയുണ്ടെന്നതിനാൽ കാവ്യത്തിന്റെ മാർഗ്ഗദേശങ്ങൾ എല്ലാി
ക്കണക്കാക്കാനാവില്ലെന്നു ദണ്ഡിയും (തർജ്ജോസ്തു ന ശക്യനേ
വക്തും പ്രതി കവി സ്ഥിതാഃ - കാവ്യാദർശം, 1. 101) കവിയുടെ
സഖാവമനുസരിച്ച് ചപനാരിതി വ്യത്യാസപ്പെടുമെന്നു കുന്നകനും.
(കവിസ്വഭാവദേനിബ്രഹ്മന്ത്രത്വ കാവ്യപ്രസ്ഥാനദേശ: സമാജം
സതാം ഗാഹത്വേ- വകേകാക്തിജീവിതം പു.99) പ്രസ്താവിച്ചത് ഈ
ആര്യരികവ്യക്തിസത്തയുടെ പ്രാധാന്യം പരിശീലിച്ചാണ്.

ഇങ്ങനെ പലതരം ശിക്ഷണങ്ങൾകാണ്ടു ദാശങ്ങളുകന്
ഉണർന്നുയരുന്ന കവിപ്രതിഭ രാവറുതിയിൽ ഉദയംകൊള്ളുന്ന സുര്യ
നേപ്പാലെ ചുറ്റും വ്യാപിക്കുന്ന സുക്തികിരണങ്ങളാൽ വസ്തുതാ
മാർമ്മങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. ഉറക്കം കഴിഞ്ഞ് ബുദ്ധിതെളിയുന്ന പ്രഭാ
തവേളകളാണ് കാവ്യരചനകൾ പറ്റിയ സമയമെന്നു രാജശൈവരനെ
പ്പോലെ കേഷമേന്മെന്നും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

ശിക്ഷണം നേടിയ കവി ശബ്ദാർമ്മഗ്രില്പത്തിൽ ചമത്കാരമ
ണയ്ക്കുന്നതെങ്ങനെയെന്നു മുന്നാമത്തെ സന്ധിയായ ചമത്കാരക
മനത്തിൽ പറയുന്നു. ആലോച്ചിക്കേണ്ടതില്ലാതെ സ്വാഭാവികമായി
അനുഭവപ്പെടുന്നത്, ആലോച്ചിച്ചുനോക്കിയാൽ അനുഭവപ്പെടുന്നത്,
കാവ്യത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തു കാണുന്നത്, ശബ്ദത്തിലുള്ളത്, അർമ
ത്തിലുള്ളത്, ശബ്ദാർമ്മങ്ങളിലുള്ളത്, അലക്കാരത്തിലുള്ളത്, രസത്തി
ലുള്ളത്, പ്രവ്യാതനാഥയാരു വ്യക്തിയുടെ കമയിലുള്ളത് എന്നിങ്ങനെ
പത്തുവിധം ചമത്കാരങ്ങൾക്ക് ഉദാഹരണം നൽകുന്നു. ആസ്യാദ്യത്,
സഹനര്യം എന്നല്ലാമുള്ള അർമ്മത്തിൽ ചമത്കാരശബ്ദം ധര്യാ
ലോകം, ലോചനം, വകേകാക്തിജീവിതം തുടങ്ങിയ പൂർവ്വകൃതികളിൽ
പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വിധമാരു വിജ്ഞനം ആദ്യം നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്
കേഷമേന്മനാണ്. ഓരോ ചമത്കാരഭേദവും എങ്ങനെ കവിതയിലി
ണക്കുമെന്ന ചപനാതത്രം ഉപദേശിക്കുക വിഷമമാണ്. ഉദാഹരണ
ങ്ങൾ അനുധ്യാനം ചെയ്യുന്നോൾ ശിഷ്യനായ കവികൾ ചമത്കാരര
ഹസ്യം സ്വയം വെളിപ്പെടുമെന്നാണ് താത്പര്യം.

നാലാമത്തെ സന്ധിയിൽ ഗുണദോഷങ്ങളെ നിരുപ്പിക്കുന്നു. ദര
തമുനി നാട്യശാസ്ത്രത്തിൽ പത്തുഗുണങ്ങളും പത്തു ദോഷങ്ങളും
വിവേചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദണ്ഡിയും വാമനനും പത്തു ഗുണങ്ങൾ സ്വീകരിച്ച
പ്പോൾ, ഭാമഹനും ആനന്ദവർഖനനും മറ്റും മുന്നു ഗുണങ്ങൾമാത്രമേ
അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളു. വാമനൻ ശബ്ദതലവത്തിലും അർമ്മതലവത്തിലും

ഗുണങ്ങൾ കല്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പദം, വാക്യം, അലകാരം, അർമ്മം, രസം എന്നിങ്ങനെ വിവിധതലങ്ങളിൽ അനേകം ദോഷങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമെന്നു ഭാമഹാദികൾ വകതിൽച്ചു (വിശദാംശങ്ങൾക്ക് കാണുക: അച്ചുതനുണ്ണി, റിതിദർശനം, 3, 5 അധ്യായങ്ങൾ, പൃ. 92-168, 185-213)

കേഷമേന്മൻ ഈ വിജ്ഞപ്രകാരങ്ങളെയാനും പിന്തുടരുന്നില്ല. ശിഷ്യമാർക്ക് ആവശ്യമെങ്കിൽ പുർവ്വചാര്യരാറുടെ അലകാരഗ്രന്ഥങ്ങളിൽനിന്ന് അവയെക്കുറിച്ചു മനസ്സിലാക്കാമെന്നിരിക്കേണ്ടതിൽ ആവശ്യമില്ലെന്ന് അദ്ദേഹം കരുതിയിരിക്കും. കാവ്യത്തിൽ കലർന്നുകിടക്കുന്ന ഗുണങ്ങളെയും ദോഷങ്ങളെയും വേർത്തിരിച്ചടക്കാൻ ബുദ്ധിമാന്മാരായ കവിരാജപാഠാംശങ്ങൾക്കു കഴിയുമെന്നു കേഷമേന്മൻ പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ട്. ഗുണങ്ങളുടെ സംഖ്യയും സ്വരൂപത്തെയും സംബന്ധിച്ചു വിവാദങ്ങളുണ്ട്; ദോഷങ്ങളുടെ ഏപ്പോഴുമെല്ലാം ആലകാരികമാർവിശദമാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ആ സ്ഥിതിക്ക്, ശബ്ദം അർമ്മം രസം എന്നീ മുന്നു തലങ്ങളിൽ വൈമല്യം (ശുഭി, സൗന്ദര്യം) ഉണ്ടാക്കുന്നതു ഗുണം, കാലുഷ്യമുണ്ടാക്കുന്നതു ദോഷം ഏന്നു കേഷമേന്മൻ സാമാന്യമായി നിർവ്വചിക്കുന്നു. ശബ്ദവൈവെമല്യം, അർമ്മവൈവെമല്യം, രസകാലുഷ്യം ഏന്നു മുന്നു ഗുണങ്ങൾ, ശബ്ദകാലുഷ്യം, അർമ്മകാലുഷ്യം, രസകാലുഷ്യം ഏന്നു മുന്നു ദോഷങ്ങൾ. ഇതനുസരിച്ചു സഖാണം X നിർഗുണം, സദോഷം X നിർദ്ദോഷം, സഗുണദോഷം ഏന്നു കാവ്യങ്ങളെ വകതിരിക്കുന്നു. ഗുണമില്ലാത്തതെല്ലാം ദോഷമുള്ളതാണെന്നോ ഗുണമുള്ളതെല്ലാം ദോഷമില്ലാത്തതാണെന്നോ പറഞ്ഞുകൂടാ. ഈ ഗുണങ്ങൾക്കും ദോഷങ്ങൾക്കും ലക്ഷണം നിർദ്ദേശിക്കാത്തത്, ഉദാഹരണങ്ങളിൽനിന്ന് കവികൾക്ക് അവയുടെ സ്വരൂപം വ്യക്തമാക്കുമെന്നതുകൊണ്ടാണ്. ശബ്ദവൈവെമല്യം, ശബ്ദകാലുഷ്യം ഏന്നിവയ്ക്കു ദാഹരിച്ച പദ്യങ്ങൾ നോക്കുക. ശബ്ദവൈവെമല്യം കേവലം അനുപ്രാസാലക്ഷ്യം അലകാരമാണെന്നു പറയാൻ പറ്റില്ല. അനുപ്രാസം ശബ്ദകാലുഷ്യത്തിനു നൽകുന്ന ഉദാഹരണത്തിലുമുണ്ട്. അർമ്മാനുസാരിയും ഓച്ചിത്യപുർണ്ണവുമായ ശബ്ദസന്നിവേഗത്തിൽനിന്ന് ആസ്വാദ്യതയാണ് ശബ്ദവൈവെമല്യം; അതിനു വിപരീതമായ ചമത്കാരഹാനിയാണ് ശബ്ദകാലുഷ്യം ഏന്നു വ്യക്തമാക്കുന്നു.

കാവ്യസംസ്കൃതിക്കാവശ്യമായ വിവിധവിജ്ഞാനശാഖകളിൽ പരിചയം നേടാത്ത കവി പണ്യിത-സഹ്യദയസകളിൽ ഏത്തിപ്പെട്ടു ദേശാർഗ്ഗ നഗരത്തിൽ ആദ്യമായെത്തുടർന്നു ശ്രാമിണനെപ്പോലെ ബുദ്ധികുഴങ്ങി എന്നും പറയാൻ വയ്ക്കാതെ വലഞ്ഞുപോകും. അതുകൊണ്ട് കവിച്ചകവർത്തിയായിത്തീരുന്നതിന് വിവിധവിഷയങ്ങളിൽ ശാസ്യപരി

ചയം നേടുന്നത് അത്യാവധ്യമാകുന്നു. പരിചയപ്രാപ്തി എന്ന അഭ്യാസത്തെ സന്ധിയിലെ പ്രതിപാദ്യമിതാണ്. തർക്കം, വ്യാകരണം, നാട്യശാസ്ത്രം, അർമ്മശാസ്ത്രം, കാമശാസ്ത്രം, ഭാരതം, രാമായണം, മോക്ഷാപായം, ആത്മജാഗതാനം, ധാതുവാദം, രത്നപരീക്ഷ, വൈദ്യു, ജ്ഞാതിഷ്ഠ, ധനുർവേദം, ഗജലക്ഷണം, തുറഗലക്ഷണം, പുരുഷലക്ഷണം, ദ്യുതം, ഇന്ദജാലം, ചിത്രകല, നാന്ദേശങ്ങൾ, വിവിധവ്യക്ഷങ്ങൾ, കാട്ടുവർഗ്ഗക്കാർ, ഒരബാരുശിലം, അചേതനങ്ങളിൽ ചേതനത്രാഡോപം, ഭക്തി, വിവേകശിലം, സംയമം തുടങ്ങിയ വിവിധമണ്ഡലങ്ങളിലൂളിലൂളി വിജഞാനം കാവ്യരചനയ്ക്ക് എങ്ങനെന്ന സഹായകമായിത്തീരുമെന്ന് ഉചിതമായ ഉദാഹരണങ്ങളും വിശദമാക്കുന്നു.

രാജശേഖരൻ്റെ കാവ്യമീമാസ ഒരു വിജഞാനവനിയാണ്. എന്നാൽ, വളരെ സക്കീർഘ്യവും ചിലപ്പോൾ അവധുക്തവുമായ ഭാഗങ്ങൾ അതിൽ കാണാം. പ്രായോഗികതലത്തിൽ കവികൾക്കാരെന്നും കൂടുതൽ പ്രയോജനപ്പെടുന്നും. ഓരോ നിർദ്ദേശവും ഉചിതമായ ഉദാഹരണമുഖരിച്ച് സ്വപ്നംക്രമവാനും കേഷമേന്മുണ്ട് ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉദാഹരണങ്ങളിൽ ഏറിയകുറും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാവ്യങ്ങളിൽനിന്നുത്തനെ. അതിൽ തെറ്റില്ല, അദ്ദേഹം നല്ലൊരു കവിയാണ്. ഈ ഉദാഹരണങ്ങൾതന്നെ അക്കാരും തെളിയിക്കുന്നുണ്ട്.

ആനന്ദവർദ്ധനനോ രാജശേഖരനോ കേഷമേന്മുണ്ടോ നൃറാണ്ഡുകൾക്കുമുൻപ് നിർദ്ദേശിച്ച കാവ്യരചനാത്മകതങ്ങൾക്ക് ഇന്നു കേവലം പരിത്രപ്രാധാന്യാനുമാണോ ഉള്ളത്, അതോ ഇന്നും അനുസന്ധാനമായ എന്നതെങ്കിലും അംശങ്ങൾ അവയിലുണ്ടോ എന്ന ചോദ്യം പ്രസക്തമാണ്. സാഹിത്യത്തിന്റെ രൂപഭാവങ്ങളിലും സമൂഹാല്പനയിലും രാഷ്ട്രീയവീക്ഷണങ്ങളിലുമെല്ലാം വളരെയെറെ മാറ്റങ്ങൾ സംഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞ ഇന്നത്തെ പരിത്രസാഹചര്യത്തിൽ, തീർച്ചയായും ഈ പ്രാചീനചാര്യരൂപാരുടെ കാവ്യനിർമ്മാണാപദ്ധതിങ്ങൾ അതുപടി അനുസരിക്കാനാവില്ല., അതിന്റെ ആവധ്യവുമില്ല. എന്നാൽ അവയെല്ലാം അതുപടി തള്ളിക്കളിയാനുമാവില്ല. ഇന്നും പ്രസക്തമായ ഒട്ടരെ സാഹിത്യമർമ്മങ്ങൾ അവയിൽ തെളിഞ്ഞുകിടപ്പുണ്ട്. കാലാനുകൂലമായ പരിഷ്കാരത്തിക്കളാണ് സ്വീകരിക്കാവുന്ന ആശയങ്ങളുമുണ്ട്. ഏറെക്കാലമായി നമ്മുടെ നാട്ടിൽ സാഹിത്യസിഖാനങ്ങൾ മാത്രമേ പതിപ്പിക്കുകയും പരിക്കുകയും ചെയ്തുപോന്നിട്ടുള്ളൂ. സാഹിത്യരചനാത്മകങ്ങൾ അമവാ കവിതികൾ വിസ്മർഖപ്പെട്ട ഒരു പഠനമേഖലയായിക്കിടന്നു. അതുകൊണ്ട് കേഷമേന്മുണ്ടേഷം, കഴിഞ്ഞ ആയിരത്തോളം കൊല്ലാങ്ങളായി ഈ വിഷയത്തിൽ കുടുതൽ ചിന്തിക്കുവാനും എഴുതുവാനും ആരും തെയ്യാറായില്ല. കവിതയും കമയും മറ്റുമെഴുതാൻ പ്രതിഭാസം

കതിയുള്ളവർക്ക് കഴിയുമല്ലോ. അതിനു പ്രത്യേകിച്ചൊരു ശിക്ഷണ മെതിനെന്നാവാം അവർ ചിന്തിച്ചത്. രചനാസംബന്ധിയായ ഉപദേശങ്ങൾ അങ്ങനെ സാഹിത്യലോകത്തിലേക്കു കടന്നുവരുന്നവർക്കു വഴിവിളക്കുകളായിത്തീർന്നില്ല.

എന്നിട്ടും, എത്രയോ കവികളും കമാകാരരായും നാടകർത്താക്കളും ഇവിടെ ഉണ്ടായി. അവരിൽ പലരും മഹത്തായ രചനകൾ കൃഷ്ണ പബ്ലിക് അപ്പോൾ പിന്നെ കവിശിക്ഷയുടെ ആവശ്യമെന്ത് എന്നൊരാം ശക്ത്യക്കു പഴുതുണ്ട്! നേരത്തെ സുചിപ്പിച്ചതുപോലെ, വാസ്തവ തിൽ, സംഗിതം, നൃത്യം, ചിത്രം, നാട്യം തുടങ്ങിയ മറ്റു കലകളിൽ പ്രാവിണ്ണം നേടുന്നതിനു ശിക്ഷണം ആവശ്യമായിരിക്കുന്നതുപോലെ സാഹിത്യരചനയ്ക്കും പരിശീലനം ആവശ്യമാകുന്നു. ജനസിഖമായ പ്രതിഭാവിശ്രേഷ്ഠമുള്ളവർക്കും, അങ്ങനെ നേന്നശ്രദ്ധിക്കാവാനെ മോഹിച്ച് സാഹിത്യസദസ്സുകളിൽ ഉണ്ടാഹപുർവ്വം പങ്കടക്കുകയും ധാരാളം വായിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന വർക്കും കവിശിക്ഷാപദ്ധതി അത്യുത്തം സഹായകരമാകും. പരിശീലനസൗകര്യമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഇതിലുമെത്രയോ കുടുതൽ സാഹിത്യകാരന്മാരും കൃതികളും- കുടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ടവതനെ-നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നു എന്നു കരുതുന്നതിൽ തെറ്റില്ല.

ഈത്യും എന്നോ അനുംനിന്നുപോയ കവിശിക്ഷാശാഖയ്ക്ക് നവോത്ഥാനവും നവീകരണവുമുണ്ടാകുവാൻ പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങൾ പ്രചോദകമായിക്കുടെന്നില്ല. അവിടെത്തെ സർവകലാശാലകളിൽ സർഗ്ഗാത്മകസാഹിത്യരചനയ്ക്ക് ബിരുദ- ബിരുദാനന്തരബിരുദപഠന പദ്ധതികളുണ്ട്. ഡോക്ടർ ഓഫ് ഫിലോസഫി ബിരുദത്തിന് ശവേഷണപ്രേഭസ്യത്തിനുപകരം കമ്മ്യോ കവിതയോ നാടകമോ എഴുതി സമർപ്പിക്കുവാൻ അനുമതിയുമുണ്ട്. കാംബീഡിജ്, ലക്കാറ്റർ, അയോവ, കോർണാൻ, ഓഹായോ, ഇന്ത്യാനാ, ഫ്ലോറിഡ, കൺസാസ് മിഷിഗൻ, ഹല്ലിനോയ്യ്, ഹവായ്, ഹുസ്റ്റൺ തുടങ്ങിയ അനേകം സർവകലാശാലകൾ സർഗ്ഗാത്മകസാഹിത്യരചനയിൽ ബി.എ.,എം.എ., പി.എച്ച്, ഡി.കോഴ്സുകൾ നടത്തുന്നുണ്ട്. ഈത്യും സർവകലാശാലകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഇന്തിരാഗാന്ധി ഓപ്പൺ യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഒരു സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കോഴ്സും കാലിക്കറ്റ് സർവകലാശാല മലയാളത്തിൽ എം.ഫിൽഡിഗ്രി കോഴ്സുമാണ് ഈ വിഷയത്തിൽ അടുത്തകാലത്ത് ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. മറ്റൊരും പഠനസൗകര്യമുള്ളതായി അറിവില്ല. കവിതയോ നോവലോ നാടകമോ എഴുതി പി.എച്ച്.ഡി. ബിരുദത്തിനു സമർപ്പിക്കാനുള്ള അനുവാദം ഭാരതീയസർവകലാശാലകൾ നൽകുന്നില്ല. ഇക്കാര്യം ഇവിടെ സുചിപ്പിച്ചത് ആയിരേതൊളം കൊല്ലം മുൻപ് ആയിരത്തിലേറേക്കൊല്ലക്കാലത്തെ അനുസ്യൂതമായ വികാസവും

പ്രചാരവും നേടിയ ഭാരതീയകവിതികൾക്കും പ്രകാശിണമായി പ്ലാറ്റ് ചർത്തെതിയും, ഇനിയും അതിന്റെ പുനർജനറയോ നവീകരണമോ നവാവതാരമോ പാശ്ചാത്യസാധാരണമുലം പ്രത്യുഷപ്പെടാൻ ഇടയാവുന്നതിലുള്ള ചർത്തെതക്രതയും ഓർത്തുപോയതുകൊണ്ടാണ്!

പ്രാചീനഭാരതത്തിൽ പദ്ധതുപമായ സാഹിത്യത്തിന്റെ രചനാ തന്ത്രങ്ങൾ മാത്രമേ പഠനവിഷയമായിരുന്നുള്ളൂ. സംസ്കൃതത്തിൽ പത്തുവിധം രൂപകങ്ങളും പത്തുവിധം ഉപരുപകങ്ങളുമടങ്ങുന്ന വിപുലമായ നാടകസാഹിത്യശാഖയും, കമ പരികമ വണ്ണകമ സകലകമ തുടങ്ങി വിവിധരൂപമായ ആവ്യായികാസാഹിത്യവും ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും അവയെല്ലാംബന്ധിക്കുന്ന കവിതികൾക്കാണിവയും. പാശ്ചാത്യകവിതികൾക്കും കവിതാരചനയും തമാത്രമല്ല, നോവലും ചെറുകമയും നാടകവും തിരക്കമയുമല്ലാം പഠനവിഷയങ്ങളാണ്. കവിതാരചനയുടെ മർമ്മങ്ങൾ തൊടുകാണിക്കുന്ന പാശ്ചാത്യചാര്യരാജാർ വ്യത്തനിബന്ധനം, രൂപവിധാനം, അനുകരണം, വിഷയാദാനം തുടങ്ങിയവയെല്ലാംബന്ധിച്ചു ചെയ്യുന്ന ചർച്ചകൾക്ക് ഭാരതീയചാര്യരാജാർ നിർദ്ദേശിച്ച പരിശീലനപ്രകാരങ്ങളോട് പലപ്പോഴും സാധാരണ്യമുള്ളതായികാണാം. വർക്കഷോപ്പുകളിലൂടെ ശിക്ഷണം കൂടുതൽ ഫലവത്താക്കാൻ പാശ്ചാത്യർ യത്തിനുകൊണ്ടുണ്ട്. എന്നാൽ, ഒരുക്കാരും ഇവിടെ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതായിത്തോന്നുന്നു - രചനയുടെ വിവിധതന്ത്രങ്ങൾ മാത്രം പരിശീലിപ്പിക്കുകയാണ് പാശ്ചാത്യരുടെ ലക്ഷ്യം. ഭാരതീയകവിതികൾക്കാരൻമാരാക്കേ, രചനാത്മകങ്ങളേണ്ടാപ്പും അവയ്ക്കു പുരകവും നിയാമകവുമായി കവിയുടെ വിജ്ഞാനം, ജീവിതരീതി, സ്വഭാവം, വ്യക്തിത്വം എന്നിവയുടെ വിശുദ്ധിക്കും വികാസത്തിനും സഹായകമായ മാർഗ്ഗങ്ങളും ഉപദേശിക്കുന്നുണ്ട്. ഭാരതീയദൃഷ്ടിയിൽ കേവലം വസ്തുകമനം നിർബഹിക്കുകയല്ല കവിയുടെ കർത്തവ്യം. സംസ്കാരാത്മകമെന്നപോലെ ആദർശാത്മകവുമായ ഒരു വാദമയപ്രപഞ്ചം നിർമ്മിച്ച് സമൂഹത്തെ ധർമ്മത്തിന്റെ വഴിയിലൂടെ പുരോഗതിയിലേക്കു നയിക്കുവാൻ അയാൾ ചുമതലപ്പെട്ടവനാണ്. പ്രാചീനാലങ്കാരികന്മാരുടെ സാഹിത്യപ്രയോജനചീതി കവിയുടെ സാമൂഹികപ്രതിബന്ധതയിലാണ് ഉന്നന്നത്. ധർമ്മം, അർമ്മം, കാമം, മോക്ഷം എന്നിവയിൽ തികഞ്ഞ അറിവുണ്ടാകുക. ധർമ്മാർമ്മകാമമോക്ഷപ്പും വൈചക്ഷണ്യം.....കാവ്യാലങ്കാരം 1.2) എന്നു ഭാമഹൻ, ചതുർവർഗ്ഗാവഗമം (നന്നു കാവേരു ക്രിയതെ സരസാനാമവഗമശ്വത്തുർവർഗ്ഗേ കാവ്യാലങ്കാരം, 1.4) എന്നു രൂദ്രകൻ. കാന്തയെപ്പോലെ കൃത്യാക്യത്വാപദേശം നൽകുക. (കാന്താസമ്മിതതയോപദേശയും - കാവ്യപ്രകാശം, 1.2) എന്നു മമടൻ, മനബുദ്ധികൾക്കുപോലും അനായാസമായി ധർമ്മാർമ്മകാമമോക്ഷങ്ങളിൽ വിശി

എല്ലാമുള്ളവാക്കുക (ചതുർവർഗ്ഗമലപ്രാപ്തിഃ സുവാദലപ്പയി
അമപി- സാഹിത്യദർപ്പണം, 1.2) എന്നു വിശ്വനാഥൻ. ആസ്വാദക
രിൽ സൃഷ്ടികൾപെട്ടുന്ന വൈകാരിക സാന്നിദ്ധ്യവം അവരെ
ആകർഷിച്ചു പിടിച്ചുനിർത്തുവാനുള്ള ഒരു തന്റെമാത്രമാണ്. അവി
ദ്യക്കാണ്ക മരണത്തെ മറികടന്ന് വിദ്യുക്കാണ്ക അമൃതമാസാദിക്കുന്നു
(അവിദ്യയാ മൃത്യും തീർത്തവാ വിദ്യയാ । മൃതമശ്ശനുതേ- ഈ
ശാഖാസ്യാപനിഷത്ത്) എന്ന പ്രപഞ്ചദർശനം തന്നെയാണ് കലയി
ലേയ്ക്കും അവർ സംകുമിപ്പിച്ചത്

ഭാരതിയാചാരയൂടുടെ കവിശിക്ഷാവിധികൾക്ക് കാലാനുകൂ
ലമായ നവീകരണം ആവശ്യമാണ്. അവരെ പാശ്ചാത്യകവിശിക്ഷാ
പദ്ധതികളോടിണക്കി കൂടുതൽ ഫലപ്രദമായ ഒരു ശിക്ഷണസ്ഥാ
പായം ആവിഷ്കരിക്കുവാൻ കഴിയും.

കത്തുകൾ

(പേജ് 8-ഒഴു തുടർച്ച)

പ്രിയരാമകൃഷ്ണൻസാറിന്,

‘കവനക്കാമും’ എല്ലാലക്കങ്ങളും കിട്ടാറുണ്ട്. കഴിയുന്നതെ
ഉൾക്കൊള്ളാൻ ശ്രമിക്കുന്നുമുണ്ട്.

May -July 2003 ലക്കം (20) പലതുക്കാണ്ടും ഏറെ ശ്രദ്ധയ
മായി. ‘അധ്യനികളുത്തരം വ്യത്തം അല്ലെങ്കിലും ശ്രദ്ധാകം നാണക്കേടും’
മറുമായിരിക്കുന്ന ഇക്കാലത്ത് VKGയുടെ പ്രതിഭേദപ്പറ്റിയുള്ള വിചി
തനം സമുച്ചിതമായി.

ബൈബിൾ. കെ.ഗോപാലകൃഷ്ണൻൻ ‘വിസി പ്രതിഭയുടെ വിതാ
നാരാജന്യൾ’ അത്യുന്നം ശ്രദ്ധയമായിരുന്നു. മാത്രമല്ല, ആ ബഹുമു
ഖപ്രതിഭയുടെ വിഭിന്നപ്രതലങ്ങളിൽ ഉന്നിയുള്ള പരാമർശം വിസി
രു കവിയെന്നതിലധികം അറിവില്ലാതിരുന്ന എന്നപ്പോലുള്ളവർക്കു
വളരെയേറെ ഉപകാരപ്രദവുമായി. ഇത്രകൂറണ്ടജീവിതകാലയളവി
നുള്ളിൽ ഇത്രയെല്ലാം സാധിച്ചപ്പോൾ, അദ്ദേഹം ഏറെനൊഴി ജീവിച്ചി
രുന്നുവെങ്കിൽ എന്നാരും ആഗ്രഹിച്ചുപോകും. പകേശ, “മേലജേംസ്
തില്ലുതന്ന് ക്ഷണിക്കജീവിതമല്ലീ കാമും?”

ഉദ്യരണിയിൽ ഒരു വലിയതെറ്റുപറ്റി. caves നു പകരം ‘Leave’
ആയി.

സി.എൻ.എൻ.നായർ, മുംബായ്.

(ശേഷം പേജ് 66-ൽ)

ദേശം, സ്വത്യം, ദരഭവം:

സാലാമണിയമകവിതയിലെ ദേശീയതയെക്കുറിച്ചാരു കുറിപ്പ്
ഡി. പി. രാജഗോപാലൻ

ദേശീയത വേറിട്ട് നിൽക്കുന്ന ഒരു ഉള്ളടക്കമെല്ല - ആവ്യാന ത്തിന്റെ എല്ലാ ഇടങ്ങളിലും പടരുന്ന ഒന്നാണ് എന്ന് ഇന്ന് തീർച്ചയായി കുണ്ട്. എത്ര കവിതയും ദേശീയതയുടെ വിവക്ഷകളുംപാദിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് വായിക്കാനാവും. എത്തെഴുത്തിനെന്തിയും സ്ഥലിക്കത്തയിലും കാലി കത്തയിലും ദേശീയഭാവങ്ങൾ ഇല്ലാതെ വരില്ല. അവ സുകഷ്മമാവാം-സ്ഥൂലമാവാം. ആ വ്യത്യാസമെന്തുള്ളു. 'imagination', എന്നവാകിനെ *imagi/nation* എന്നും *imaginative* എന്നും *native* എന്നും വിവരിക്കുന്ന രീതി ഇന്ന് ഒരു ഭർഷനമായി വളരുകയാണ്. ആശോളവത്ക്ക രണ്ടം മുൻപുണ്ഡായിരുന്നതിനേക്കാൾ ശ്രദ്ധയോടെ ദേശീയതയിലേക്ക് നോക്കാനുള്ള പ്രേരണയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. കവിത ഒരു ദേശീയ പ്രതികരണമാണ് - അത് ദേശനേതാടുള്ള പ്രതികരണവുമാണ്. ദേശീയതയുമായി ചേർത്ത് പതിവായി പറയുന്ന, കവിതയിൽ പ്രത്യുക്ഷസ ദേശങ്ങളായും മറ്റും കെട്ടിവക്കുന്ന, വിഷയങ്ങൾ വിശദിക്കിക്കുന്ന തിലും ക്ഷേഖകരമാണ് അതിന്റെ എവിടെയുമുള്ള സാന്നിധ്യത്തെ അറിയുക എന്നത്- അമവാ കവിതയിലെ എത്ര പ്രമേയനേതയും രൂപ തെതയും കുറിച്ച് കുടുതലായി പറയാനുതകുന്ന വിമർശനസാമഗ്രിയായി കാണുക എന്നത്. പ്രത്യുക്ഷ സന്ദേശങ്ങളിൽ ദേശീയതയെ അടക്കം ചെയ്യുന്ന കവിതകളിലെ ദേശീയത ഹരായാറു വായനയിൽ ചിലപ്പോൾ ഉററ്റം കുറഞ്ഞതായിത്തീരാവുന്നതാണ്. എങ്കിലും ആ കാവ്യസമീപനത്തിന്റെ പ്രേരണയിൽ തന്നെ വികസിച്ച ഒന്നായി ഇതു വിമർശനസമീപനത്തെ കാണണം.

ദേശീയതത്തെന എന്നാണ് എന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള പുതിയൊരുപ്പാമാണ് ഈ സമീപനം ഒന്നാമതായി മുന്നോട്ടുവെക്കുന്നത്.

ചർത്തുകാരമാർ പറയുന്നത് ശരിയാണ്- ബൈട്ടിൾഷ് കൊള്ളാണിയല്ലിസത്തിന് മുൻപ് ഇന്ത്യയിൽ ഒരു ദേശീയസംസ്കാരം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിന് സഹായകമായ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക- രാഷ്ട്രീയസാഹചര്യം നിലനിന്നിരുന്നില്ല. അത്തരമൊന്നിനെക്കുറിച്ചുള്ള ഭാവനപോലും പ്രായേന പരിമിതമായിരുന്നു. ഭാരതവർഷം, ജംബുദ്വീപിൽ എന്നീ സകലപങ്ങൾ രാമാധനം, മഹാഭാരതം തുടങ്ങിയവയുടെവ്യാപനം തുടങ്ങിയ ചില ഘടനകൾ മുൻപും ഉണ്ടായിരുന്നു. അവപരിമിതമായ അർത്ഥത്തിൽ രാഷ്ട്രത്ത് നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. രാഷ്ട്രം ഭരണകൂടമാവുന്നതിന് മുൻപ് തന്നെ ഇങ്ങനെ ദേശം ഉണ്ടാകാവുന്നതാണെന്നും (ആധുനികതയ്ക്ക് മുൻപുണ്ടായിരുന്ന) മതാധികാരാലൂപനകൾക്കും കുട്ടായ്മകൾക്കുമാണ് ഈ നിർമ്മാണത്തിൽ നിർണ്ണായകസ്ഥാനം എന്നും ആദ്യിയൻ ഹൈസീസ്സ് വാദിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഉല്പാദനശക്തികളുടെ വേണ്ടത്രയുള്ള വളർച്ച, സമൃദ്ധത്തിലെ വിനിമയബന്ധങ്ങളെ ഒരെറ്റ വ്യവസ്ഥയായി ബന്ധിക്കുന്നതിനുള്ള തൊഴിൽ വിഭജനം, വ്യാപകവും വേഗത്തിലുള്ളതുമായ ഗതാഗതവികാസം രാഷ്ട്രം ഒരാളുടെ ജീവിതത്തിലെ എല്ലാ മാത്രകളിലേയും ധാരാർത്ഥ്യമാവുകയും രാഷ്ട്രീയ-സാമൂഹിക ഏകീകരണം നടക്കുകയും ചെയ്യും. ഇത് കൊള്ളാണിയൽഭിന്നങ്ങൾക്ക് മുൻപുണ്ടായിരുന്നില്ല. പൊതുസാമ്പത്തികജീവിതം, പൊതുഭാഷ, പൊതുമിത്രാളജി, പൊതുവായ സാമൂഹ്യാചാരങ്ങൾ എന്നിവയുടെ സാധ്യതകൾ ഏറിയും കുറഞ്ഞും തുറന്നുവെച്ചതും അവയിലേക്ക് പലമാതിരിമർദ്ദം നമാധ്യമങ്ങളിലുടെ ജനങ്ങളെ എത്തിക്കാൻ ശ്രമിച്ചതും സാധിപ്പിച്ചും രാണ്. ചുംബനത്തിന്റെ താല്പര്യം ഇതിൽ ലീനമായിരുന്നുവെക്കിലും ദേശീയത ഉണ്ടാവുകയായിരുന്നു. ചുംബനത്തെ എതിർക്കാനായി ശാസ്ത്രിജി ചെയ്തതും ദേശീയതയുടെ നിർമ്മാണമെന്നതാണ്. ഈന്തുയകൾ ഒരു ദേശീയ വസ്ത്രസകലപ്പമുണ്ടാവലാണ് രവിവർമ്മയുടെ ഉന്നം എന്ന്, ഭേദവീദേവരാരെ എറെയെഴുതിയ രവിവർമ്മ ആധുനികദേശീയതയുടെ ഉല്പന്നമാണ് എന്ന് പറയുന്നത് ഈ ഏകീകരണപ്രേമയത്തിന്റെ സന്ദർഭം വെച്ചാണ്. ശാസ്ത്രിജി എന്നത് ഒറ്റയാളിലും അതൊരു ദർശനമാണ്. ശാസ്ത്രിജിയുടെ ദേശീയത കവിതയാവുകയും സംഖ്യാധനാരീതികളാവുകയും വസ്ത്രമാവുകയും സമേളനനടത്തിപ്പിരിതിയാവുകയും ഒക്കെ ചെയ്തു. ഇതാണ് ദേശീയതയെ സംബന്ധിച്ച പൊതുധാരണ- കൊള്ളാണിയെ വിരുദ്ധസമരത്തിനും ദേശീയത ഒരാവധ്യമായിരുന്നു എന്നത്. “ഒറ്റമനുഷ്യൻപോലെ മുഴു

ചുരുട്ടിരെയണിരോഗരെന്ന് രാജ്യം” എന്ന് എൻ.വി.കൃഷ്ണവാരിയർ ചിത്രമാക്കിയത് ദേശീയതയുടെ ഈ ഒറ്റക്കൽപ്പത്രിമപോലുള്ള ചതിത്രത്തെയാണ്. വള്ളേതൊളാൺ ഈ ദേശീയതാസകല്പത്തിന്റെ ആവേശം ശരിക്കും പ്രകേശപിച്ച് മലയാളി. (കുമാരനാശാൻ കൃത്യമായ കാരണങ്ങളാൽ ഈ സകലപത്തിൽ സംശയാലുവായിരുന്നു) ഉപരിവർഗ്ഗ-മധ്യവർഗ്ഗത്തുകളിലെ മലയാളികൾക്ക് ഈന്നും പ്രിയകരമായിത്തുടരുന്നത് ഈ സകലപമാണ്. ഈ സകലപത്തിന്റെ കാതലായ ഏകീകരണത്തിന്റെ പ്രമേയത്തെക്കുറിച്ച് ഈന് പല ആശക്കൾ ഉണ്ടാവുന്നുണ്ട്. ഉദ്ഘാടനം എന്ന മാന്യമായ പേരിൽ വാഴ്ത്തപ്പെടുന്ന ഈ പ്രകീയയിൽ ജനങ്ങളുടെ നിരവധി സ്വത്വങ്ങളായാണ്, വർഗ്ഗവിമോചനസ്വപ്നങ്ങൾ, സ്വയം നിർബന്ധയാസനകൾ എത്തരിഞ്ഞതമർന്നു പോകുന്നുണ്ട് എന്നത് ഈന്നാരു സംശയമല്ല- വസ്തുതയാണ്. ഈയടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഈന്ത്യാചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ തന്നെയും ഉണ്ടായിവരുന്നുണ്ട്. രാഷ്ട്രത്തെ നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ നാടുകളെ മറക്കുകയാണ് എന്നും പൊതുതാല്പര്യമെന്ന മട്ടിൽ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്ന രീതികൾ ചിലരുടെ മാത്രം താല്പര്യമാണെന്നും ദേശീയതയെക്കുറിച്ച് പറയുമ്പോൾ ആരുടെ ദേശീയത എന്ന ചോദ്യം പ്രസക്തമാണെന്നുമുള്ള നിലപാടുകൾ, ബാക്കി നിലപാടുകൾ, ഈന് ബലം നേടിയിട്ടുണ്ട്. മുതലാളികൾ തൊഴിലാളിയെ ഒരുപകർണ്ണംമത്രമായി, മറ്റാരു യന്ത്രം മാത്രമായി കാണാനേ കഴിയു. ദേശരാഷ്ട്രസകലപം ഇതേ ആധുനികതയുടെ ഉഖംജത്തിലാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. അതിനാൽ അതിന് എല്ലാറ്റിനേയും കൂട്ടിയും കിഴിച്ചും ഒരേ പോലെയാക്കാനുള്ള നിടുക്കമുണ്ട്. അതിന്റെ ജനാധിപത്യസകലപം പോലും ഇത്തരത്തിൽ മുടിച്ചതാണ്. അതിന് വംശീയമായ പലമയ്യേയാ കീഴാളരുടെ ചിട്ടപ്പെടുത്താതെ ഒച്ചകളേയോ സ്വത്രിസ്വത്തിന്റെ പ്രതലങ്ങളേയോ അവയുടെ ധ്യാർത്ഥപരിപരതയോടെ ഉൾക്കൊള്ളാനാവില്ല. ഇവയോട് Concession, Consideration, condescension എന്നീ സമാപനങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയാണ് പതിവ്. സാതന്ത്ര്യസമരചതിത്രം പതിപ്പിക്കുമ്പോൾ ആദിവാസികലാപങ്ങളെ കാര്യമായി കാണാത്തത്, കീഴാളമുന്നേറ്റങ്ങൾ എന്നാരു ലാലുവിഷയമായി മാടിവെക്കുന്നത് ദേശീയതയെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ വരേണ്ടുനിലപാടുകൊണ്ടാണ്. സരോജിനി, അരുണം, അകമെയ എന്നാക്കെ ഉച്ചരിക്കുമെങ്കിലും ഈന്ത്യൻ ദേശീയതയുടെ ചതിത്രം ആണിടപെടലുകളുടെ ആവ്യാനമായി ചുരുങ്ങിയതും ഇതുകൊണ്ടാണ്. ഉപരി-മധ്യവർഗ്ഗങ്ങളുടെ സന്നദ്ധതയെ ശല്യപ്പെടുത്തുന്ന ഇത്തരം അറിവുകൾ ഈന് വ്യാപകമാവുകയാണ്. ദേശീയത എന്ന് കോട്ടാലുടനെ എഴുന്നേറ്റ് സല്ലുട്ട് ചെയ്യുന്നതിന് മുൻപ് ആരുടെ ദേശീയത എന്ന് ചോദിക്കേണ്ടിവരുന്നത് ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ്. ഈന്ത്യ

യുടെ ഭൂപടത്തിൽ എൻ്റെ ശ്രമമുണ്ടോ എന്ന് നോക്കുന്ന വികൃതി സാഡാ വികമായിത്തിരുന്നത് ഇങ്ങനെന്നാണ്. എൻ.എസ്.മാധവൻറെ ‘മുംബയ്’ എന്ന ചെറുകമ്പയിൽ ദേശീയതയുടെ ഈ ഇരുപാഠങ്ങളുടെ സംഘർഷ തതിന്റെ രേഖയുണ്ട്.

ദേശീയതയെ ഒരു സമീപനമായെടുത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന സാഹി ത്യവിമർശനം ഉള്ളനുനകാരും ഇതാണ്. ദേശീയത കഴിഞ്ഞ ഒന്നര നൂറ്റാണ്ടുകിലുമായി അവർത്തിച്ച് പറയുന്നമട്ടിലുള്ള കൂത്രിമമായ ഏകത്രമാവരുത്. കുറേപ്പേരുടെ കരച്ചിലുകൾക്ക് മേലെയാവരുത് കുറ ചുപ്പേരുടെ കൊണ്ടാടും. അത് ബഹുസ്വരമായ നേനാവണം. എല്ലാതരം അവകാശബോധങ്ങൾക്കും പ്രകാശനം തരമാവുന്ന ഒന്ന്. ഇത് പ്രായോ ശികരാശ്ചിയത്തിന്റെ പ്രശ്നമാണ്. ചരിത്രചന്ദ്രയുടും സംസ്കാരപൊന്തതിന്റെയും മേഖലകൾക്കും ഇതിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുനിൽക്കാനാവില്ല. ഇന്ന് കവിതയിലെ ദേശീയതയെക്കുറിച്ച് ഗാന്ധിജിയെക്കുറിച്ച്, ശംഗരയെക്കുറിച്ച്, ഹിമാലയത്തെക്കുറിച്ച്, മുവർണ്ണുകൊടിയെക്കുറിച്ച് എന്തുപറഞ്ഞിക്കുന്നു എന്നുമാത്രം നോക്കിക്കൊണ്ട് പറയാനാവില്ല. അത് സങ്കീർണ്ണമായ വിഷയമായിത്തിരുന്നിരിക്കുന്നു. വള്ളതേബ്ലിന്റെ ആത്മാർത്ഥമായ ലാളിത്യബോധത്തിന് പിടിച്ചേടുക്കാനാവാതെ, എന്നാൽ കുമാരനാശം “എന്തിനും ദശയരെ കരയുന്നു- പാരതത്യും നിന്നും വിധികല്ല് പിതമാണുതായെ” എന്ന നിരീക്ഷണത്തിന് പ്രകേശപിക്കാൻ കഴിയുന്ന ഒരു പ്രശ്നവിഷയമാണിന്ന് ദേശീയത. ഇതിനെ വള്ളതേബ്ലി പരിഹസിക്കുന്നത് അനായാസമായാണ്”

“ജാതിമതാദിവഴക്കൊരു നാട്ടിനെ
സ്വാതന്ത്ര്യസിദ്ധിക്കെന്നർഹമാക്കിട്ടുമോ
സോദരൻ തന്മീലെ പോരാടു പോരല്ല
സ്വപ്നദത്തിന് കലങ്ങിമറിയല്ലാം”

ഈ നിലപാട് വള്ളതേബ്ലിന്റെ കവിതയുടെ പരിമിതിയല്ല. ദേശീയതയെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു നോട്ടമാണെന്ന് - പ്രബലമായ ഒരു വീക്ഷണം. ഇന്ന് ദേശഭക്തിഗാനങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കേശക്കുണ്ടോ അവ പ്രമേയമി ക്ഷാത്ര സംഗീതവിരുന്നുമാത്രമായിത്തീരുന്നുവെക്കിൽ കുറ്റം സംഗീതക്കാരുടെതല്ല. ആ ഗാനങ്ങൾ ദേശീയതയുടെ സങ്കീർണ്ണ യാമാർത്ഥ്യങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളാൻ പറ്റാതവിധിം ഒപ്പചാരികമായതാണ്ടിനുകാണും. ബാലാമണിയമയുടെ കവിതയ്ക്ക് ഈ ഗതിമാറ്റത്തെ തിരിച്ചറിയാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്, എന്നതാണ് ഈ കുറിപ്പിലെ അടിസ്ഥാന നിഗമനം. ദേശീയതയെക്കുറിച്ചുള്ള വള്ളതേബ്ലി പാരമ്പര്യത്തിൽ നിന്ന് മുന്നോടാൻ കഴിയുന്ന വിധത്തിൽ ആധുനികമാണ് ബാലാമണിയമ

കവിത. ദേശരാഷ്ട്രമെന്ന ആധുനികനിർമ്മിതിയുടെ പലവർഷങ്ങളെ കുറിച്ച് പാരമ്പര്യത്തിൽനിന്ന് വേറിട്ട് അവർ എഴുതുന്നുണ്ട്. “മർത്ത്യ സംസ്കൃതിയുടെ ചിത്രപുഷ്പാശ്വയാം മുകൾച്ചില്ല”യാണ് നഗരം എന്ന് എഴുതി ഭാഷകൊണ്ടെല്ലുകുംബും ഭാവം കൊണ്ട് ആധുനികമാ വാൻ അവരുടെ കവിതയ്ക്കാവുന്നുണ്ട്.

“അമേ നീ തുടരുന്ന മർത്ത്യജീവിതപുനർ-
നിർമ്മാണമെന്നുള്ളില്ലും മാറ്റാലിയുണ്ടത്തുന്നു
ആരണ്യങ്ങളുംപറിച്ചറിഞ്ഞും മലകളെ
തയുരന്നും പടർന്നേറും നിൻ മഹാനഗരങ്ങൾ
വെളിച്ചും നിറയ്ക്കാത്താമൻ പകൽക്കിനാകളിൽ
ചുലിക്കും യന്ത്രങ്ങളെൻ നാടിനേകുന്നു താളം”.

എന്ന ഈ “തിരക്കിൽപ്പുട്ടുമെന്നാർന്ന്” “മെയ്യോടെ” ഭാരതമാതാവിനെ വിളിച്ചു ചൊല്ലിക്കൊണ്ട് പരിയാൻ ഈ കവിത ശ്രദ്ധിക്കുന്നു. ദേശീയ തയുരുടെ കാവുചർച്ചയിൽ സാധാരണയായി ഈ കിട്ടാത്ത ചില ചോദ്യങ്ങൾ എന്തിനുവേണ്ടിയായാലും ഉന്നയിക്കുന്ന കവിതകളും ബാലാ മണിയമ്മയുടേതായിട്ടുണ്ട്. ദേശീയതയുടെ സന്ദർഭത്തിലെ കീഴാളം-സ്ത്രീ മേഖലകളുറിച്ച് ഒരു ഏക്കറിവിറ്റുണ്ടെങ്കിൽ ആവേശത്തോടെ പറഞ്ഞുവെക്കുന്നുവെന്നല്ല സുചിപ്പിക്കുന്നത്. മരിച്ച് ആ കവിതകൾ നോക്കുമ്പോൾ ഈ കീഴാളരക്കുറിച്ചും അസംഘടിതരക്കുറിച്ചും സ്ത്രീകളുകുറിച്ചുമുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ വായനക്കാരിൽ ഉണ്ടുന്നു എന്നാണ്. ഈ ബാലാമണിയമ്മകവിതയിലെ ദേശീയത എന്ന അനേകം അഭ്യുകാര്യങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കേണ്ടതായുണ്ട് എന്നാണ് ഈ റംഗം ഇപ്പറമ്പതിൽ തിരിക്കേണ്ടിയാകുക ചുരുക്കം (ഒന്ന്) വരേണ്ടുസ്വഭാവം കിഴിച്ചുകൂടിയാൻ കഴിയാതിരുന്ന ദേശീയപ്രസ്ഥാനത്തിന് വേണ്ടതരത്തിലുള്ളത്, വള്ളത്തോളില്ലെടുത്ത നമ്മുടെ ഭാഷയിൽ പാരവത്കരിക്കപ്പെട്ട ദേശീയ എക്കീകരണത്തെയും ഹൈസിംഗത്തെയും സംബന്ധിച്ച ലളിതസകൾ-പത്തിൽ നിന്ന് എത്രതോളം മാറിപ്പോയിട്ടുണ്ട്? (രണ്ട്) ഉപരിവർഗ്ഗത്തിനുള്ളിലെ തന്റെ ജീവിതം രൂപപ്പെടുത്തിയ കല്ല് കൊണ്ട് ഭൂരിപക്ഷംവരുന്ന കീഴാളജനതയുടെ കാര്യങ്ങൾ നോക്കിക്കാണുന്ന രിതിയുടെ സംഭാവങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണ്? (മുന്ന്) തന്റെ സ്ത്രീ എന്ന ലിംഗപദവി മാതൃത്വം എന്ന നേരത്തെ പറഞ്ഞ വരേണ്ടുവും ഒറ്റക്കൽ പ്രതിമഹോലുള്ളതുമായ ദേശീയതാ സകലപവുമായി എളുപ്പത്തിൽ പൊരുത്തപ്പെടുന്ന ഇടത്തിനപ്പുറത്തെക്ക് ചെന്ന അനാകർഷകമായ നേരുകൾ കണ്ണഡത്താൻ കവിയെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടോ? (നാല്) തന്നിലെ ആദ്യാത്മികത അശ്ലീകരിക്കുന്നതുകൂടി ആസ്തികത എത്രതുരം ദേശീയതാസകൾ-പത്തെത്തയാണ് പിന്തുണയ്ക്കുന്നത്? (അഞ്ച്) വ്യവസ്ഥാപിതമല്ലാത്ത

രു ദേശീയതാസകല്പത്തെ സന്നം നിലയിൽ എഴുതിനോക്കാൻ കവികൾ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് കാവ്യഭാഷയിൽ, ആവ്യാനപദ്മ തിയിൽ മാറ്റം വല്ലതും വരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ?

രണ്ട്

ദേശീയതയുടെ ഏകാത്മകമായ ആവ്യാനത്തിന്റെ സരളലാ വസ്യം പുനരുല്പാദിപ്പിക്കുന്ന കവിതകൾ ബാലാമൺയമ എഴുതി ഇട്ടുണ്ട്.

“തിരിയുന്ന ചർക്കാ നിരന്തരം

ചുറ്റും ചൊരിയുന്ന കർമ്മപ്രചോദകം ഗീതം...

തിരിയുന്ന ചർക്ക തിരേമാടിപ്പാട്ടാൽ

പുരിസരമാക്കപ്പവിത്രമാകുന്നു”

എന്നോക്കെയുള്ള ‘ചർക്കാഗീതം’, “ഈശ്വരൻ യപ്പഡർപ്പണം തന്നെയീമർത്ത്യത്വം” എന്ന് ഗാന്ധിജിയെക്കുറിച്ച് പറയുന്ന ‘ധർമ്മപരിക്ഷ’,

“ഭാരതജനത്തൻ തീർത്ഥയാത്രയിനി,തിൻ

വാരോഘുകിനോടൊപ്പം നീണ്ടുവോരത്ര ധന്യർ”

എന്നു പാടുന്ന ‘തീർത്ഥയാത്ര’ തുടങ്ങി ഏതാനും കവിതകൾ ബാലാമൺയമയെഴുതിയ വള്ളത്തോർക്കവിതകളാണ്. ദേശീയത സകീർണ്ണമായോന്നാണ്- കലർപ്പ് എന്നയർത്ഥത്തിലും വൈരുദ്ധ്യങ്ങളുടെ കടും കെട്ട് എന്നയർത്ഥത്തിലും ഇങ്ങനെ മനസ്സിലാക്കാതിരിക്കാനുള്ള ശ്രദ്ധാളാണ് ഈ രചനകൾ. സ്കൂൾ ചരിത്രപാഠങ്ങൾക്കും ദേശീയദിനാ പരിണങ്ങൾക്കും സമമായ ഒരു സാംസ്കാരികപ്രവർത്തനമാണവ നടത്തുന്നത്. നേരത്തെ പറഞ്ഞ ‘ആരുടെ ദേശീയത്’? എന്ന ചോദ്യത്തെ കുറിച്ചുള്ള ആലോചനപോലും ഇല്ലാതാക്കുന്ന ഒരു കാഴ്ചപ്പാടാണി വയിലുള്ളത്. ദേശീയതയെ ഒരു പണിക്കുറതിർന്ന ഉല്പന്നമായിക്കണ്ട് ആദരിക്കാനാണിവയുടെ നിർദ്ദേശം. ദേശീയത ഒരു പ്രക്രിയയായി കണ്ട്, വികസനസകല്പത്തെയും ജനാധിപത്യസംവിധാനത്തെയും പ്രശ്നവത്കരിക്കാൻ ഇത് ഉതകുന്നില്ല. ഫെഡറലിസത്തെക്കുറിച്ച് കേന്ദ്രഭരണകൂടത്തിനുള്ള അഭിമതത്തെ ആധികാരികമാക്കുകയാണെന്ന്. ഹിന്ദിമേഖലയ്ക്ക് പ്രത്യേകിച്ചും ഗൃഹകരമായ ദേശീയതാസകല്പമാണെന്ന്. അവരുടെ പ്രാദേശികതയെ ഭാരതീയതയായി വിവർത്തനം ചെയ്യുകയെന്നത് ഒരുത്തരം അടിച്ചേപ്പല്പിക്കലാണ്. വ്യത്യസ്തമായാരു ദേശീയതാസകല്പം പ്രചുരപ്രചാരത്തിലില്ലാത്തതിനാൽ അടിച്ചേപ്പല്പിക്കലിനെ അതായി കാണാനും ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. ഭരണത്തിലിരിക്കുന്ന ഉപരിവർഗ്ഗവും മധ്യവർഗ്ഗത്തിലെ മുൻതട്ടുകാരും എപ്പോഴും പിന്താ

അനുന്ന ഒന്നുമായിരിക്കുന്ന അത്. സ്വന്തന്ത്രാലപ്പര്യത്തിന് ബദൽ സകൾപ്പമല്ല ചേരുക എന്ന നന്നായി അറിയുന്നവരാണവർ. നിലനില്കുന്ന അവസ്ഥയുടെ നേര തരാൻ സ്വാതന്ത്ര്യസമരകാലത്തിന് മാത്രം ഒരു പരിധിവരെയെങ്കിലും അനുഭ്യാജ്യമായ ഈ സകലപ്പം പര്യാപ്തമല്ല. അതിനാൽ അത് നിലനില്കുന്ന ചുഴിഞ്ഞതെന്തെങ്കിലും ജനാധിപത്യ തത്തിലെ പതിക്കുഴികളെയും പൊതുസംവാദത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുവരാതെ നോക്കുന്നു. പൊതുത്തപ്പെട്ടിരുള്ള പ്രത്യയശാസ്ത്രം വിതരണം ചെയ്യാനാണ് ഈ ദേശീയതാസകലപ്പം ഈ ശ്രമിക്കുന്നത് എന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്ന കീഴാള- ദലിത-സ്ത്രീ കുടായ്മകൾ ഈനുണ്ട്. ദേശീയ തയുടെ ആധികാരിക പാഠഭരണ പുനരുല്പാദിപ്പിക്കാതെ, ആ സകൾപ്പത്തെ പ്രശ്നവത്കാരിക്കുന്ന കവിതകൾക്കാണ് ഈ സാഹചര്യത്തിൽ പുതിയ ഏഴുതത്താവാൻ കഴിയുക. ആ നിലയിൽകൂടി പരിശോധിക്കാവുന്ന കവിതയാണ് ‘മഴുവിരുള്ള കമ’ ഹിന്ദുവാസനയുടെ കമയാണ് ഇതെന്ന് കവിയും, വിമർശകയായ എം.എലിലാവതിയും ഉറപ്പിച്ച് വെച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ വാദത്തിൽ തകരാറില്ല. ഹിന്ദുസത്യവാദ വാശിയശാസ്ത്രത്തിന്റെയും മന:ശാസ്ത്രത്തിന്റെയും പ്രമേയങ്ങളെ ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ടുതന്നെ ദേശീയതയെക്കുറിച്ചുള്ള കവിതയായിത്തീരാവുന്നതാണ് ‘മഴുവിരുള്ള കമ’.

ഹവിഡ് ഒന്നാമതാധി പരിയേണ്ട കാര്യം കേരളത്തെ ഈത് ദേശമായി കാണുന്നുവെന്നതാണ്. ഫെഡറലിസത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരുദ്ധോഗികവിശാസങ്ഗൾക്കിടയിൽ ചതയാൽ ഒരു വിചാരമാണിൽ. ‘കേരളം മലയാളികളുടെ മാതൃഭൂമി’ എന്ന, National Question in Kerala’ എന്ന നിലപാടിലും ആവിഷ്കർക്കിപ്പെട്ട ഒന്നാണീവിചാരം. ഒരു മേൽസഭ നന്നയെ ആശയിക്കാതെ സ്വയം നിർണ്ണയശേഷിയുള്ള ഘടകമായി കേരളത്തെ കാണുന്നു.

രാശ്മിം നിർമ്മിതിയാണ്- ഒരു വലിയ ആവ്യാനത്തിനും അതിന്റെ തുടർച്ചയായ പ്രേഷണത്തിനുമകത്താണ് ദേശീയത രൂപപ്പെടുന്നത്. പലഭാഷകളും ജീവിതസമ്പദായങ്ങളുമുള്ള അതിവിസ്തൃതവും നല്ല ജനസംഖ്യയുള്ളതുമായ ഇന്ത്യപോരലെയൊരു രാഷ്ട്രത്തെ വെച്ചുകൊണ്ട് നിർമ്മിതി എന്ന ഭാവത്തെ ഉദാഹരിക്കാൻ എളുപ്പമാണ്. ഈ അംശത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കാനും ‘മഴുവിരുള്ള കമ’യ്ക്ക് കഴിയുന്നുണ്ട്. ഈ കവിത വഴി സാംസ്കാരികസാധ്യത നേടുന്നത് കേരളത്തിന്റെ ശാസ്ത്രീയ ചതിത്രമൊന്നുമല്ല. എന്നാൽ കേരളമുണ്ടായതിനെക്കുറിച്ചുള്ള പരശുരാമൻ നായകനായിട്ടുള്ള ഐതിഹ്യത്തിന്റെ പദ്ധതുപം മാത്രമല്ല ഈ കവിത. അതിവിഡ് ഉണ്ടെങ്കിലും അതിലില്ലാത്തതും ഉണ്ട്. കുടുതൽ പ്രധാനമായിരിക്കുന്നത് എറെ വരികളിൽ വിവരിച്ച എത്തിപ്പുകമയല്ല- കേരളം കടലിൽനിന്നുണ്ടായതിന് ശേഷം വന്ന ജനവാ

സത്തിന്റെ വിവരണവും ഈനാൽ നിലയുടെ വർദ്ധനയുമാണ്. കേരളാപത്തിയോടെ പരശുരാമനെയവസാനിപ്പിക്കാതെ, തുടർന്നും കേരളത്തെ നോക്കിക്കാണുന്ന യാളായി, ആവ്യാനത്തിന് കുടി വേണ്ടി, രാമന്റെ ചിരഞ്ജിവിയെന്ന നിലയെ ഉപയോഗിക്കുകയാണ് കവിത. ഒക്കെയും ഭാവനയുടെ സഹായം നിർണ്ണായകമായിത്തീരുന്ന സന്ദർഭങ്ങളാണ്. കേരളചരിത്രപഠനങ്ങൾ പിന്തുണയ്ക്കുന്നവയല്ല അവയിലേ റെയും. എക്കിലും ഈത് കേരളദേശീയതയുടെ കവിതയായി പ്രതിഷ്ഠാപിത (Canonized) മായിരിക്കുന്നു. ഈ കവിത കുടിച്ചേർന്നതാണ് കേരളം എന്ന സാംസ്കാരികദേശം. ചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങളെ മാത്രമല്ല കലാസൃഷ്ടികളേയും ഈന് ചരിത്രമായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. ഈ കവിത എന്ന ചരിത്രത്തിന്റെ കുടി സഹായത്താലാണ് കേരളം ദേശീയതയുടെ പദ്ധതി നേടുന്നത്.

മുന്നാമത്തെ കാര്യം കേരളത്തിന്റെ ചരിത്രത്തെ കുറിച്ച് അമുർത്തമായി, കാവ്യാത്മകമായ അവധുക്തതയോടെ സാംസാരികക്കുകയല്ല ഈ കവിത ചെയ്യുന്നത് എന്നതാണ്. പറയുന്നത് ശാസ്ത്രമല്ലകില്ലോ ശാസ്ത്രീയമായാണ് പറയുന്നത്. കേരളത്തിന്റെ രൂപീകരണം, വളർച്ച, സമകാലികാവസ്ഥ, മുൻകാലവും അതുമായുള്ള വ്യത്യാസം, അതിന്റെ കാരണം എന്നീ ഘടകങ്ങൾ ക്രമത്തിൽ നിരത്തിക്കൊണ്ട് ഒരു സയുക്തികൾടക്ക (rationale) വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നുണ്ട് കവിത. പരശുരാമപുരാണത്തിന്റെ പര്യവസാനം പോലെ ശുർപ്പാരകം എന്ന കേരളഭൂമി കടലിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്നത് ഈതിന്റെ തുടക്കം. “നിശ്വലം ധ്യാനം പുണ്ണങ്ങിരിക്കെസ്സർഗ്ഗാൽക്കരമെന്നിച്ച് തന്നെനകാഗ്രത്തിലാണുകൾ തന്നാടികളായ്” എന്നും “ഒരു നാളേ രേക്കാലം ചെൽക്കവേ, കടലിൻപുണ്ണിരിപോലാരാൽ” കാണായ് വെണ്മണിൽത്തുരുത്തുകൾ എന്നും പറയുന്നുണ്ട്. ആണ്ട്, നാള് എന്നിവ ഈന് പ്രയോഗത്തിലുള്ള ഏകകങ്ങൾ. അവതന്നെന്നയാണ് പരശുരാമനും കവിത നൽകുന്നത്. അങ്ങനെ ചരിത്രാദിതകാലത്തിന് ചരിത്ര പ്ലാറ്റ്‌ഫോർമുലേറ്റേഷൻ എന്ന ക്രമമാണ്

“മാറി മാറിയണ്ണത്തി മഴയും മഞ്ഞും വെയ്ലും
മാമലാതാഴ്വാരങ്ങൾ പച്ചച്ചു, മലർക്കാണ്ടു
അവിടെക്കണ്ണങ്ങളിൽ നെൽക്കതിർത്തിങ്ങാി, കുറ്റ-
നകിടാർന്നെന്നും പെക്കൾ പുത്തനടങ്ങളിൽ മേഞ്ഞു-
അന്നുനസ്തന്നരൂമാമദ്വിക്കിൽക്കുടിയേറാ-
നന്നനാടുകളിൽനിന്നെന്നുകീ ജനാവലി”.

പിന്നെ കുടുംബങ്ങിവിതമുണ്ടാകുന്നു. കേരളം ആദർശാത്മകമായ ഭൂമിയായിത്തീരുന്നു. കാർത്തവിരുന്നെ തകർന്നുപോയ “രാഷ്ട്ര”ത്തെ “മഹത്ത്” എന്ന വിശേഷിപ്പിക്കുന്നുണ്ട് പരശുരാമൻ

“പരിവാരത്തോടൊപ്പം കാർത്തവീര്യനാം മനൻ
പതിച്ചു; തകർന്നുപോയ് മഹത്താമൊരു രാഷ്ട്രം”

എന്ന്. ഇവിടെ ഒരു ‘രാഷ്ട്ര’ത്തെ നിർമ്മിക്കുകയാണ്- അതിനെ
പിളിക്കുന്നത് “ചെറുനാട്” എന്നാണെങ്കിലും ഇന്നാട് സമത്വത്തിന്റെ
ഭൂമികയാകുന്നു-

“സന്നേഹമാമടിക്കല്ലിട്ടുയർന്നു കുടുംബങ്ങൾ;
വ്യാഹകസ്വാത്രന്ത്യരായില്ല നാൽമാരെങ്ങും
ശൈവവൈഷ്ണവ വൈരമുനിയി; മൂരാധ്യരായ്
ദേവരും പിശാചരും നാഗരുമൊരേ മട്ടിൽ
സുവിച്ചാർ, സഹായിച്ചാർ, തമിൽ മാനുമാർ പാരർ,”

ഇവിടെ തീരുന്നില്ല കവിത. കേരളത്തിലേക്ക് സവിശേഷപ്പെട്ടാണെങ്കിലും കാര്യമായി ഭോമണം വരുന്നു. ആത്മീയപദം ഇവിടെത്തെ “മുഗ്ഗ് ജനത്”യും കാട്ടിക്കൊടുക്കാനാണ് പരശുരാമൻ ഭോമണം കൂടി
യിരുത്തിയതെന്നാണ് കവിതയിലെ വാദം. “സുവിച്ചേവം മണ്ണാടു
മണ്ണായ് ചേർന്നാൽ മതിയോ മനുഷ്യനും”? എന്ന ശക്യാണ് ഇതി
നായി രാമനെ പേരിപ്പിച്ചത് എന്നും ഇതിൽ പറയുന്നു. ഇതോടെ കേരള
ദേശീയതയുടെ കവിതാപാഠത്തിന് തികവ് കിട്ടുകയായി. ഇതോടെ
ചരിത്രപരമായ യുക്തിയാണെന്ന് നടപ്പിക്കേണ്ട് കേരളത്തിന്റെ മാറിയ
ചിത്രം അവതരിപ്പിക്കുന്നു. ഈ ചിത്രം സമകാലികമായ ഞന്നാണ്. പര
ശുരാമൻ മോഡേണ്ട് കേരള ഹിന്ദുർ സംസാരിക്കുന്നു-

“പഴയോരുലകിതു നൃന, മെന്നാലും യുഗ-
പരിണാമത്താലേറെ മാറിപ്പോയ് മുഖാകൃതി.
ചുരുങ്ങീ കാനാരങ്ങൾ; വളർന്നുനഗരങ്ങൾ;
ചെറുതായ് ചരാചരം; തീക്ഷ്ണമായ് സംവേദനം”.

നാം ഇന്നു പറയുന്നയർത്ഥത്തിൽ ‘ആദർശം’ എന്ന വാക്കുപയോഗി
ക്കുന്ന പണ്യവും അടുത്തുണ്ട് - എത്തോരാദർശത്തിനും ‘മനിലെ
കാറേൽക്കുന്നോൾത്തിനിറം കെടാമെന്ന്’ പരശുരാമൻ അറിയുന്നു.
ഇന്നമാറ്റം ഗൃണകരമല്ല എന്നാണ് കവിതയിൽ പറയുന്നത്. ഇവിടെ,
ആധുനികകീകരണത്തിന്റെ ഫലമായി “അബ്യാലിയും”, “കൈവാൾ
ചീറലും”, “തോക്കാച്ചയും”, “വൻപുറ്റതീയുണ്ടതൻ പൊട്ടലും”
“പോർജ്ജ ജയഹോഷവും”, “ക്രായ്യത്തിന്റെ പിളി”യുമാണ് ഉണ്ടാ
യിരിക്കുന്നത്. ആധുനികകീകരണത്തിന്റെ നയക്കൂള കാണാതെയാണ്
കവിത സംസാരിക്കുന്നത് എന്ന് ചുരുക്കം. നഗരം, ശാന്ത്രം എന്നി
വരയക്കുറിച്ചുള്ള ആധുനികതയുടെ വാദങ്ങളെ ആവേശത്തോടെ
പിന്തുണച്ച കവിയാണ് ബാലാമൺിയമ എന്ന് മുൻപ് പറഞ്ഞു. ഈ
ആവേശം ശ്രാമസ്വരാജിൽ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്ന ശാസ്ത്രിയൻ നിർമ്മാണ

ദർശനത്തിൽ സമാനതരമായ നെഹ്റുവിയൻ ആവേശമാണ്, ബാലാ മൺഡിയമ എന്ന കൽക്കട്ടപോലുള്ള നഗരങ്ങളിൽ കഴിഞ്ഞ ഒരാളുടെ വ്യക്തിപരമായ പ്രതികരണമല്ല എന്നും മനസ്സിലാക്കണം. ഈ വിശ്വാ സാവേശങ്ങൾ കേരളത്തിലെ മാറ്റത്തിൽ സന്ദർഭത്തിൽ അസ്വാസ്ഥ്യ തതിനും ഉദ്വേഗത്തിനും വഴിമാറുയാണ്. “നീലവാനിനു താഴേ പച്ച നാക്കില വെച്ചുപോലെ മിനുമെൻ നാട്” എന്ന ആഹ്വാദകരമായ ദൃശ്യാനുഭൂതികൾ നേരെ എതിരായ ഭാവാന്തരീക്ഷം (mood) പുലരുന്ന ഓന്നായിത്തീരുന്നു കേരളത്തിൽ സമകാലിക്കത്. ഇതിൽ വിശദാംശം ആളിലേക്ക് പോകാതെ,

“എതു നമയും ക്രമാർത്ഥമുന കുർപ്പിച്ചിട്ടും
യാതനാവഹമാക്കാൻ കഴിയും നരനെന്നും”

എന്ന തത്ത്വനിവേദനത്തിൽ ചെന്നു ചേരുകയാണ് കവിത. ആവ്യാ താവ് പരശുരാമനായതുകൊണ്ട് തണ്ട് നാടിൽ ഈ പതനത്തിൽ കാരണം തനിലെ ഭോഗ-ക്ഷാത്രസക്രമാണ് എന്ന് തീരുമാനിക്കു കയും ചെയ്യുന്നു. പരശുരാമൻ ഈത് വാസ്തവമാണ്. എന്നാൽ കേരള ചരിത്രത്തെ സംഖ്യാചൈദ്രന്തോളം ഈ സകരകാര്യം അപ്രസക്ത മാണ്.

എക്കില്ലും നേരത്തെ പരഞ്ഞതുപോലെ ഈ ഘടന - ഉല്പത്തി, പരിണാമം, സമകാലികാസ്വാസ്ഥ്യം; കാരണം എന്നിവയുടെ വിന്യാസം- കവിതയുടെ രിതിയല്ല; ചരിത്രപ്രഭാവാദാദിക്കു ചിട്ടയാ ണത്. ഇതിലേക്ക് കവിതയെ നയിച്ചത് ധാര്മ്മികമായിട്ടാവില്ല. ഈതെ ശുതിയ കാലത്ത് കേരളദേശീയതയെക്കുറിച്ചുണ്ടായ മുർത്തമായ ഒരു ത്ക്കണ്ഠം തന്നെയാവാം കാരണം. ആദർശസുരഭിലുമായ ഭൂതകാലമു ഇതായാണ് കവിതയിൽ കേരളദേശീയത അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. അതിൽ ആധ്യാത്മികമുഖ്യത്തെ അസ്വാസ്ഥ്യം എന്ന ഒറപ്രമേയത്തിലേക്ക് ചുരുക്കുന്നതിൽ ഈ ഉത്ക്കണ്ഠം തന്നെയാണ് കാരണമായിത്തീർന്നി റിക്കുക. കേരളത്തിൽ ഭൂതത്തെ അകളക്കിത്തമായ ഓന്നായി സകലപി കുന്നതിന് തുല്യമായ ഓന്നാണ് അക്രമസംഭവങ്ങളുടെ മാത്രമായി വർത്തമാനത്തെ കാണുന്നതും. രണ്ടും നൃനീകരണമാണ്- കവിത അങ്ങനെ സന്തുലനം നേടുന്നുണ്ട്.

കേരള ദേശീയതയുടെ മുദ്രയായി കവിത കാണുന്നതെന്നതാണ് എന്നലോചിക്കേണ്ടത് ഇപ്പോഴാണ്. “മഴുമുനയാൽകരൾത്തോറും മുദ്രി തരെൻ നാട്ടാരെ”ന് മുൻപ് പരയുന്നത് മറന്നെന്നപോലെ, അതി സാഹസികതയുടെ പരശുരാമബിംബവെത്തയല്ല കേരളം കൊണ്ടാടു നീത് എന്ന് കവിത പരയുന്നു. കേരളീയർ “മോദിപ്പത്”,

“തലയിൽച്ചവിട്ടുന കാലിലിശനെക്കെണ്ണ

ബലവദിനയത്തിൻ സൗമ്യമുർത്തിക്കായല്ലോ”!

എന്നാണ് ഇവിടത്തെ “ആശാസം” മാറ്റപ്പണിയലിന്റെ പുതുക്കമം സൃഷ്ടികളിന്റെ തരംരെയാണ് ‘അതിസ്ഥാപനസം’എന്നു വിളിക്കുന്നതെ നുംവരം. ഇതല്ല കാമ്യം- തലയിൽച്ചവിട്ടുനവെന വണങ്ങലാണ് എന്ന കവിതപറയുന്നു. പരശുരാമകമ്മതനെ തങ്ങളുടെ ആധിപത്യത്തെ കാലാതിതമാക്കാനും അല്ലകിക്കാനുമുള്ളതാക്കാനും കേരളത്തിലെ ബോമ്പൻ, ഉണ്ടാക്കിയതാണ് എന്നവാദം നിലനിൽക്കുന്നോൾ അധികാരിയെ വണങ്ങൽ തന്നെ നല്ലത് എന്ന നയം സാഭാവികമാകും. പക്ഷേ ഇതാണ് കേരളദേശിയതയുടെ മുട്ട് എന്ന സുചന സ്വീകാര്യ മാണോ? കേരളത്തിന്റെ ജനകീയഭാവനയിൽ മഹാബലി വിനയശാ ലിയായ സൗമ്യമുർത്തിയെന്നതിനേക്കാളേറെ നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയ ഒരാ ദർശലോകത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയായിട്ടാണ്. ഒരാദർശലോകം ഭാവിയിൽ പണിയാനുള്ള പ്രേരണയായിട്ടാണ് മഹാബലി കേരളമനസ്സിൽ ജീവി ക്കുന്നത്. മഹാബലി സൗമ്യമുർത്തിയാണെന്നെന്നത് കവിതയിലെ ഉപരി വർഗ്ഗസാന്നിധ്യം കൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ആശാസമാണ്. അധികാരിയെ വണങ്ങി വണങ്ങി സ്വന്തം കാര്യം മെച്ചപ്പെട്ടുത്താൻ സുക്ഷ്മത പുലർത്തുന്നവർക്കാണ് സൗമ്യമുർത്തിയാണ് മഹാബലിയെന്ന പരി ഭാഷ സ്വീകാര്യമാവുക. മറ്റാരു മഹാബലി ഈ കവിത പുറത്തുവന്ന് അധികംവെകാതെ കേരളദേശിയതയുടെ ചിഹ്നമായി കവിതയിൽ വനിട്ടുണ്ട് എന്നു മോർക്കേണം. വൈലോ പ്രിയളിയുടെ ‘അഭിവാ ദന’ത്തിലെ മഹാബലിയുടെ മഹത്വം വിനയത്തിന്റെ മുർത്തിയെന്ന തല്ലി-

“കണ്ണതാണവിട്ടുത്തെ മഹത്യം, സമരത്തിൽ
പണിയമാം മുന്നേറ്റത്തിൽ, ശാന്തിതന്ന് കുടക്കീഴിൽ”

എന്ന ബദൽനിലയാണിവിടെ.

“കുണ്ടിലുമിരുട്ടിലും, കുഴമ്പ്പിലും, കള്ളിൻ-
തൊണ്ടിലും ക്രൂരച്ചാരപ്പാശാണപ്പരപ്പിലും
നിന്നൊരു ജനതയെ നിർമ്മിച്ചു, വെളിച്ചത്താൽ
കണ്ണു കഴുകിച്ചു വളർത്തിയെടുത്തു “യാളാണ്

ഈ ബദൽബലി-സാഹസികനും , പടയാളിയുമായ ഒരാൾ. ഈ കവി തയിലും വിനീതം എന്ന വാക്കുണ്ട്. വാമനൻ വാവുനയുടെ പാദം’ ബലിയെ താഴ്ത്തുന ചെയ്തിയെയാണ് ‘സൃഷ്ടിനീതം’ എന്ന പരിഹ സിക്കുന്നത്. ഈ കവിത ബലിയെ സംബന്ധിച്ചു ജനകീയ ഭാവനയാ ലാണ് സത്യസന്ധ്യമാകുന്നത്. ഇതിൽനിന്നും വിഭിന്നമായ ഒരു സക ല്പപത്തെ ‘മഴുവിന്റെ കമ’യിൽ ഒരുന്നിർദ്ദേശം കണക്കെ കവിതയുടെ

ങടവിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുന്നതിന്റെ പ്രാധാന്യം പെട്ടെന്ന് കണ്ണിൽപ്പെടുന്ന ഒന്നാണ്. പറഞ്ഞുവരുന്നത് കേരളത്തെക്കുറിച്ചുള്ള കവിതയെന്ന ധർമ്മത്തിൽ ‘മഴുവിന്റെ കമ’ ഇന്ത്യൻദേശയിൽത്തെ സംബന്ധിച്ച അധികാരിക പാഠത്തോട് പിണങ്ങുമ്പോഴും ആത്യന്തികമായി അതിന്റെ യുക്തികളോട് ചേരുകയാണ് എന്നാണ്. എൻനാട്, എൻനാ ടാർ എന്ന് പരശുരാമൻ പറയുന്നുവെങ്കിലും കേരളത്തിനുള്ളിൽ നിന്നു കൊണ്ടുള്ള കേരളകാഴ്ചയല്ല കവിത. അത് “നിത്യപിം” തിലിരിക്കുന്ന നായാളിന്റെ കാഴ്ചയാണ്. ആവ്യാതാവ് അധികാരിയല്ല, പാപബോധ താഴെ നീറുന്നവനാണ് എന്നതിനാലാണ് പരിച്ഛില്ലെങ്കിലും ആത്മാർത്ഥത നിശ്ചിക്കുന്നത്. ഇതിലെ മനഃഖാന്തരം ചരിത്രത്തെ കീഴ്പ്പെടുത്തിയ തുകാണഭാണ് കവിത നമ്മെ നേരിട്ട് ബാധിക്കുന്നത്. ദേശീയതയിലെ അപരസാനിഖ്യങ്ങളെ ഇക്കവിതയും കാണുന്നില്ല എന്നതുവെച്ചും ഇതിന്റെ സാമ്പദാധികതയെ പരിക്കാവുന്നതാണ്. “ദേവരും പിശാചരും നാഗരുമൊരേട്ടിൽ” എന്ന ഉറപ്പാക്കൽ മഹാവ്യാനമാതൃകയാ വുന്ന ദേശീയതയുടെ ഭാഗമാണ്. കീഴാളരുടെ തന്തുസ്വരങ്ങളാണ് ഈ ഔരോ മട്ടിലാക്കൽ” പ്രകീര്ത്യിൽ അമർന്നു പോകുന്നത്. സ്ത്രീയായ കവിക്ക് ലിംഗപദ്ധവി ദേശീയതയുടെ സന്ദർഭത്തിൽ ഓർക്കാൻ തല്പര്യമില്ലാത്തതും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. കെ.ജി.ശക്രപ്പിള്ള പ്രസാധനം ചെയ്ത ‘പെൺവഴികൾ’ എന്ന “സ്ത്രീപക്ഷ കവിതകളുടെ സമാഹരം” തിൽ, പക്ഷേ, ഈ കവിത ഒന്നാമതായി ചേർത്തിരിക്കുന്നു. “ഭർത്താവും മകനും പ്രതിനിധികരിക്കുന്ന ഹിംസാത്മകമായ പുരുഷാധിപത്യയർമ്മസംഹിതയുടെ-മഴുവിന്റെ- മുകയായ ഇരയാണ് സ്ത്രീയെന്ന ദർശനം” ഇതിലുണ്ട് എന്നും ‘കവിതയിലെ രേണുകയുടെ ഭാരിച്ച മഹത്തിന്റെ ഉത്തുംഗമായ ധനി തരുന്ന കാഴ്ച അതാണ്’ എന്നുമാണ് ചേർത്തതിന് ന്യായമായി പറയുന്നത്. എന്നാൽ കവിതയിൽ ഈ ഭാവം നന്നേദ്ദേശവുംമാണ്. രേണുകമാറ്റി നിർത്തപ്പെടുന്നുണ്ട്. അമ്മയെക്കാനതിൽ പരശുരാമമനുള്ള സൗകര്യവും ഇനിമേൽ പാപിനിയായല്ല, പവിത്രയാത്രിക്കാണ് അമ്മ ആച്ചുന്നേറ്റും ഓർമ്മയിൽ ജീവിക്കേണ്ടത് എന്ന തന്റെ ആഗ്രഹം നടപ്പിലാക്കിയ ജമദഗ്നിയെ ‘മഹാൻ’ എന്നാണ് കവിത വിളിക്കുന്നത്. രേണുകയുടെത് പാപമല്ല എന്ന് ഒരു വഴിക്കും കവിത ധനിപ്പിക്കുന്നില്ല. രേണുകയുടെ മാനം കവിതയിലെ സാനിധ്യമല്ല- അഭാവമാണ്. മാതൃത്വത്തിലുള്ള കവിയുടെ കേന്ദ്രീകരണ ശൈലമൊന്നും രേണുകയെ കമാപാത്രമാക്കുന്നകാര്യത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചിട്ടില്ല. ഈ അശ്രദ്ധ കേരളോദ്ധനത്തിൽക്ക് ശേഷമുള്ള ചിത്രത്തിലും കാണാം. അവിടെ “നാരിമാർ” വ്യാഹാതസാതന്ത്ര്യരായിട്ടില്ലാത്തവരാണ്. ഈ ആദർശാത്മകതയും സ്ത്രീസ്വത്രത്തെ സംബന്ധിച്ച യാമാർത്ഥ്യത്തെ പരിഗണിക്കുന്നതല്ല.

മുന്ന്

രു കവിതയല്ല രു കവി. ദേശീയതയെക്കുറിച്ചുള്ള ഈ നിലയല്ല കവിയുടെ ഒരേയാരു നില ‘കൂളക്കടവിൽ’ എന്ന കവിത എതിർന്നി ലക്ഷ്യക്കാണ് പണിത്താൻ. ഇതിൽ ദേശീയതയുമായി ചേർത്ത് പൊതുവേ പറയുന്ന വിഷയങ്ങളാനും ഇല്ല. കവിത രു വേലക്കാരിപ്പുണ്ടകൂടിയുടെ കമ്മയാണ് പറയുന്നത്. അവരെ നിസ്സാരമായ രു ചെയ്തിയുടെ പേരിൽ യജമാനത്തിക്കൂട്ടികൾ ശകാരിക്കുന്നത്—” അവർ ഇടറിക്കാണ് നിങ്ങളെ ഞാൻ അനിയത്തിമാരെപ്പോലോർത്തി രുനു” എന്നു പറയുന്നത്- അത് പെൺകൂട്ടികളിലുണ്ടാക്കുന്ന പാപബോധം: ഇങ്ങനെയാണ് ആദ്യബോധം. ആദർശവത്കരണമില്ലാതെ കീഴാളയാമാർത്ഥ്യം കൂടിയായ സ്ത്രീ സത്യപ്രഗ്രഹണത്തെ കാണുകയാണ് കവിത. സ്ത്രീ എന്ന സത്ത ഏകശിലാരുപമല്ല. വർഗ്ഗവിവക്ഷകൾ അതിനെ പിളർക്കുന്നുണ്ട്-

“അടിക്കാണു നോവിപ്പോരാണികുണ്ടുങ്ങാൻ;
അതിയുന്നു വാക്കാലേ ബാലികമാർ
അടിമയെനോരുമോൾപ്പിഞ്ചുഹൃതതും
കർന്മായ്ത്തീരുന്നതെന്നുകൊണ്ടോ?”

മേലാളസർഫുതിൽപ്പട്ടം ചെയ്യുന്നത് തെറ്റാണെന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടുമോൾ പാപബോധം ഉണ്ടാകുന്നു. ഇത് കീഴാള-സ്ത്രീസത്യങ്ങളെ സ്ത്രീ തിരിച്ചറിയുന്നതിന്റെ തെളിവാണ്. കവിത തീരുന്നില്ല. എന്നാൽ വേലക്കാരിപ്പുണ്ടകൂടിയുടെ ധമാർത്ഥമായ സാന്നിധ്യം ഇനി കവിതയിൽ ഇല്ല

“ചിലനാൾക്കു പിൻപവർവ്വിടുവിട്ടാൾ,
ചിലർ വന്നവർ വെച്ച ചുലെടുത്താർ”.

ഇനിയുള്ളത് ഉഹഹവുത്തിയാണ്. അരനുറ്റാണ്ഡുകഴിഞ്ഞ പഴയ യജമാനത്തിപ്പുണ്ടകൂട്ടികൾ പഴയ വേലക്കാരിയെക്കുറിച്ചോർക്കുകയാണ്. അവർ പഴയകൂളകരയിൽ നിൽക്കുന്നു. ഓർക്കുന്നത് അവരുമൊത്തുള്ള ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുണ്ട്. തങ്ങളെവിട്ടുപോയതിന് ശേഷമുള്ള അവളുടെ നാളുകളെപ്പറ്റിയാണ്. തങ്ങളുടെ വിടുവിട ശേഷം അവർക്കെന്നുപറ്റിയെന്ന് അവർക്കരിയില്ല. അവളുടെ പിൽക്കാലത്തിന്റെ രു ചതിരം അവർ സകലപിച്ചുണ്ടാക്കുകയാണ്. ദുരിതം എന്നതാണ് ആ ജീവചരിത്രത്തിന്റെ ചുരുക്കം. അത് തീരുന്നത് ഇങ്ങനെ :

“ടുവിലോരോലക്കുടിലിനുള്ളിൽ
ടടുകുന്നുതോൽചുങ്ങി ,കല്ലുമങ്ങി
മരണതോടാശകൾ മുക്കിമുളി

സ്മരണമാതെത്തനാൾ പോകിയാവോ?

അലിവറ്റോർത്തേമാനം ചേർക്കും മെയ്തി -

നാറുപതാണ്ടത്തുമോജിവകാലം?"

ഈചരിത്രം അവർക്കെങ്ങനെന്ന രൂപികരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു? സ്വയം മേലാളരായിരിക്കേ സന്തം കാരുമല്ലെ അവർ പരയുന്നത്. കീഴാളസ്ത്രീ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പൊതുചിന്തയും ഉത്കണ്ഠംയും തങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ചതാണ് കാരുഞ്ഞലുഹിക്കാൻ അവരെ പ്രാപ്തരാക്കിയത്. ഈത് ആദ്യവണ്ണയത്തിലെപ്പോലെ വ്യക്തിപരമായ ഒരു നോട്ടമല്ലെ. ആയുനി കീകരണം കവിതയിൽ ചിത്രങ്ങളാവുന്നുണ്ട്- ഭയമേകും പാനിൻ കാവ് പോയി, തെരുവിൽ വാഹനങ്ങൾ ഗർജ്ജിക്കുന്നു. സ്ത്രീജീവിതത്തിൽന്നെ ചിത്രീകരണം അങ്ങനെ പ്രത്യുക്ഷമായിത്തന്നെ ചരിത്രപരമായിത്തീരുന്നു. അത് ദേശത്തിൽന്നെ മാറ്റങ്ങൾക്ക് സമകാലികമാണ്. ദേശം ആയു നികമായെങ്കിലും കീഴാളപ്പെണ്ണുങ്ങളുടെ ദുരിതം തുടരുകയാണ്. ഇങ്ങനെ കവിത ദേശത്തിൽന്നെ ആയുനികീകരണത്തിൽന്നെ, സ്ത്രീപക്ഷ തത്തുനിന്നുള്ള വിമർശനമായി മാറുന്നു. ഇവിടെയും കവിത തീരുന്നില്ല.

‘അരനുറ്റാണ്ടിനു പിൻപിങ്ങുനിൽക്കെ -

യവബൈഡ്യാർമ്മിച്ചതെന്തുകൊണ്ടോ ?

എന്ന് ആവ്യാതാക്കൾ സ്വയം ചോദിക്കുന്നുണ്ട്. ഉത്തരം കിട്ടുന്നില്ല മറ്റാനിലേക്ക് തിരിയുന്നു. കവിത പെട്ടെന്ന് ‘പൊരിയും കൊയിനാ’ “തൻ ദ്യുവവ്യത്ത്” വും പൊരുതും വിയറ്റോ ‘മീൻ വീര’ “നൃത്ത്” വും ഓർമ്മയിൽ വരുന്നു. രൈപകടം, രൈധിനിവേശം. ദുരദേശങ്ങളിൽ നട കുന്ന രംഭുതരം സമരങ്ങളോടും കനിവുകാട്ടാനുള്ള ചർത്രമോഡം തങ്ങൾക്കുണ്ട്- എന്നാൽ പണ്ട് അടുത്തുള്ള ആ വേലക്കാരിക്കുട്ടിയോട് മോശമായാണ്ടോ പെരുമാറിയത് എന്നതിൽ തങ്ങൾ ഇന്ന് ലജ്ജി കുകയും ചെയ്യുന്നു. ദേശിയതയിൽ സന്തം നാട് - intimate locality-- എന്ന ഇന്നും എത്ര പ്രധാനമാണെന്നും അതിലുള്ള വിശ്വാസം ഒപ്പ് ചാരികമായ ഒന്നല്ലെന്നുമാണ് അവർ പരയുന്നത്. സന്തം വരേണ്ടുന യത്തെ വീണ്ടും വിചാരണ ചെയ്യാനാണ് കനിവിൽന്നെ വിതരണത്തെ ലൂംബന്ധിച്ച് ഈ തട്ടിച്ചുനോക്കൽ ഉതകുന്നത്. കൗതുകക്കരമായ മറ്റാരു കാര്യം ഇതിൽ ആവ്യാതം നടത്തുന്നത് ‘താൻ’ അല്ല ‘തങ്ങൾ’ ആണ് എന്നതാണ്. കവിതയിൽ പരയുന്ന രാഷ്ട്രീയ പ്രമേയം ഒരാളിന്നെ ഒറ്റപ്പെട്ട ആശ്രഹചിന്തയല്ല അതിന് വ്യാപ്തിയേറയുണ്ട് എന്ന് തങ്ങൾസാനിയാം സുചിപ്പിക്കുന്നു. തൊഴിലാളിപ്പാട്ടുകളില്ലോ മറ്റു മാണം നാം ധാരാളമായി ‘തങ്ങൾ’ കാണാൻ. ഒരു കവിതയിൽ ‘താൻ’ എന്നു പരയുന്നത് ‘തങ്ങൾ’ ആവാൻ പ്രധാനമാനുമില്ല. എന്നാൽ ‘തങ്ങൾ’ എന്നുതന്നെ എഴുതുമ്പോൾ ‘തങ്ങളുത്ത്’തിൽ- വ്യക്തിപ

രതയകപ്പുറത്തെ കുടിരെ കാര്യത്തിൽ- ആവ്യാനത്തിനുള്ള വിശേഷാർഥങ്ങൾ വെളിപ്പെടുന്നത്. പ്രതിദേശീയതയുടെ സന്ദർഭമാണ് കവിത മുന്നോട്ടുവെക്കുന്നത് എന്നതിനാൽ ഈ പ്രയോഗം സ്വാഭാവികവുമാവുന്നുണ്ട്.

ആസ്തികത ദേശീയതയുമായിചേരുന്നതെങ്ങനെ എന്നാണിനിനോക്കാനുള്ളത് അതിനായി ‘നക്സലെറ്റർ രാത്രി’യിലേക്കാണ് പോകേണ്ടത്. ദേശീയതയെക്കുറിച്ചുള്ള രേഖാവർഗ്ഗസ്വാസ്ഥ്യത്തിന് പരിക്ഷേപിച്ചു പ്രതിപാദിച്ചാണ് നക്സലെറ്ററുപേപ്പമാനം. ദേശീയതയുടെ ഒരാദ്യാർഹിക പാഠ ത്തിൽ മേലാളതാല്പര്യങ്ങൾ എയുള്ളൂ എന്ന പ്രസ്ഥാനം വ്യക്തമാക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. ഇതിനോട് മേലാളവർഗ്ഗത്തിന് പ്രതികരിക്കാതിരിക്കാനാവില്ല. മേലാളരിലെ കടുത്ത ഭാതികമാത്രവാദികൾ നക്സലെറ്റുകാരെ ഭീകരസംഘമായി കാണുകയും മർദ്ദിച്ചും തുകാാൻ ശ്രദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. ആസ്തികത കുടിയുള്ള മേലാളർക്ക് ഇതിനെ അഞ്ചെന്നെയല്ല കാണാനാവുകയെന്നാണ് ഈ കവിത പറയുന്നത്. അവർക്ക് ദേശീയതയുടെ നിലനില്ക്കുന്ന പാഠം നന്നെ പമ്പമാണ്- തങ്ങളുടെ ചുംബനത്രരയെയും ദൈവചിന്ത (?)യെയും അതൊന്നിച്ചു കാതുപോന്നു. ഇതിൽ പിളർപ്പുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടാണ് നക്സലെറ്റുകാർ വരുന്നത്. പിളർപ്പിരെ ഫലമായി മേലാളന് സ്വന്തം ചുംബനത്തിന്റെ പരിത്രം അംഗീകരിക്കാനാണ് പറ്റുന്നില്ല.

“എല്ലോടായ്ക്കെൻ തെറ്റുകൾ, ഞാനറിയുന്നുണ്ടിപ്പോ-
ഉള്ളൊക്കാൽ പുഴുനു ചേറ്റി, ലൈഡിപ്പോയെന്നും,
എത്രപേരുടെ മാംസമെന്നിക്കായ് വരഞ്ഞുപോ,
തയ്ക്കപ്പുംക്കുതം വറ്റി, തിളച്ചു നീണാഭേന്നും”

എന്നൊരാത്മകമായാൾ എഴുതുന്നു. ഈ തിരിച്ചിറിവ് മുതലാളിത്തരേശീയത ആദ്യമായി നേടുകയാണ്. ഈത് ആത്മപരിശോധനയുടെ കാർക്കഡശൃംഖലിപ്പേക്കാണ് നയിക്കുന്നതെങ്കിൽ കവിത സരളമായി അവസാനിക്കുമായിരുന്നു. തന്നെ അഭിസംഖ്യായന ചെയ്യുന്ന ബുദ്ധി ചരിത്രത്തിന്റെ രഹജ്ഞവത്തുനിന്ന് മേലാളൻ മറ്റാരുജിശയിലേക്ക് നോക്കുന്നു. അത് എതിർദിശത്തെന്നാണ്- ദൈവങ്ങളുടെ മുവമാണ്.

“എന്തെന്തു വീട്ടിൽ ചുമരേതില്ലു, മെല്ലാം നോക്കി ക്കെണ്ടുകൊണ്ടും ചില്ലിൽ പിന്നിൽ നിന്നരുൾവോരേ
ജീവിതം പിടയ്ക്കുമീ പേളയിൽപ്പോല്ലും കുല-
ദേവതമാരെ നിങ്ങളുണ്ടു കയ്യനക്കില്ലോ?”

എന്ന ചോദ്യമായി ഈ കവിതയിൽ വരുന്നു. സ്വന്തം ദൈവവിശ്വാസം പോല്ലും ഒരുതരം ഭോഗചിന്തയുടെ ഭാഗമാണ് എന്ന് അയാൾ അറിയുന്നു.

“നിന്നവല നീയേനെന്തു, മഴിയ്ക്കും; ഇടയ്ക്കൊട്ടു
നിർവ്വതിയേകാൻ മാത്രം ഞങ്ങ്” ലൈനാണോ

ദൈവങ്ങൾ മൊഴിയുന്നത് എന്ന സംശയം പോലും അധികാളിലുണ്ടാകുന്നു. മേലാളദേശിയതയുടെ വൈകൃതം ഇങ്ങനെതെളിയുകയാണ്. നക്സലൈറ്റുവരവിന് ഇതെയും ചരിത്രപരമായ ക്രിയാശ്രൂഷിയുണ്ട്. കവിത ഇവിടെയും തിരുന്നില്ല. നക്സലൈറ്റുകാരുടെ ഉള്ളലസ്വഭവത്തിന് വിധേയനാകുന്നതിനെ ദേവിയുടെ കർമ്മപാശത്തിനുള്ളിൽ കുടുങ്ങിക്കിടക്കയാണ് എന്നു പറയുമ്പോൾ പ്രതിദേശിയതയുടെതായി കവിതയിൽ തുടക്കം മുതൽ രൂപപ്പെട്ടുവന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പാഠം തകർക്കപ്പെടുന്നു. ഭാതികതയുടെ ശിക്ഷയെ ആമ്മിയതയുടെ പദാവലിയുപയോഗിച്ച് മോക്ഷമാക്കി മാറ്റാനാവുമോ എന്ന മേലാളരീഥുരുതായലാണിൽ. എൻ്റെ വ്യക്തിപരമായ മോക്ഷം എന്ന വിചാരം മുന്നോട്ടു ബബച്ച് സമൂഹമോക്ഷത്തിനായുള്ള രാജ്യീയപ്രവർത്തനങ്ങൾ ഭാഷയുടെ തലത്തിൽ തകർക്കുകയാണ്. ഈ മുതലാളിത്തത്തിനുണ്ട് അതിജീവനകലാഡായാണ് - ദേശിയതയുടെ ഒരുദ്ധോഗികപാഠത്തിന് സ്വീകാര്യമായ തന്റെ. പാപത്തിന്റെ സാമൂഹ്യപ്രതിഫലമാണ് താൻ എറുവാഞ്ഞുന്നത് എന്ന മുൻസംശയം അധികാർഡിയുടെ കൈവിടുന്നു. പകരം ഇരയുടെ ഭാഗമിന്നയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. മറുള്ളവരുടെ അർഥവും നീക്കാനുള്ള കത്തിയാണ് താൻ

“ഹല്ലിനിപ്പശ്വാത്താപാഃ മുർച്ചകുട്ടിയതമം -
യണ്ണി, ദയനായു മന്യാത്മാവിലർബ്യുദം നീകാാം”

എന്നാണ് പറയുന്നത്. മുതലാളിയുടെ അനുസ്ഥിതിയാണ് കീഴാളനാണ്. അനുർ മറുള്ളവരെകയാണ് - വർഗ്ഗം നോക്കേണ്ടതില്ല എന്നു പറയുന്നവർ കണ്ണേക്കും. അപ്പോഴും തന്റെ തെറ്റുകളിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെട്ട് രക്തസാക്ഷിയുടെ പദവി നേടുന്ന സൃതേകാരനായിത്തന്നെ ‘ഞാൻ’ തുടരുന്നുണ്ട്. വിപ്പുവകാരികൾ രോഗികളാവുന്ന സമൂഹവിമോചനതരംഗാശവും. “എല്ലീടായ്കെൻ തെറ്റുകൾ” എന്ന പരിക്ക് മുൻപുള്ള മേലാളദേശിയതയെ പുന്നസ്ഥാപിക്കപ്പെടുകയാണ് ഇതുവഴി. ‘നക്സലൈറ്റ് രാത്രി’ ഇല്ല ദേശിയതാസകലപത്തിന്റെ ക്രൂരവെരുഖ്യങ്ങളെ നശമാക്കുകയാണ്. ‘ഞാൻ’ എന്ന വാക്കിലൂടെയാണ് കവിത മുന്നോട്ടുപോവുന്നത് എന്നതുകൊണ്ട് കവിതയുടെ നിലപാട് ആവ്യാതാവിന്റെ തന്നെ എന്നുപറിക്കാൻ വയ്ക്കുന്നു. മുതലാളിയെ സ്വയം സംസാരിക്കാൻ വിടുന്നുവെന്നതാണ് കവിതയുടെ നാട്യം. ഇതുവഴി ഒരുത്രംഗനാടകം ഉണ്ടാവുന്നു. അതിജീവനത്തിനായി ആ വർഗ്ഗം എത്ര തോറ്റം പോകുമെന്നാണ് കവിത പറയുന്നത്. കവിതയിലെ ‘ഞാൻ’ മുതലാളിയാണെന്നീലും മുതലാളിത്തത്തിന്റെ ഭാഷയല്ല - മുതലാളിത്തത്തിനുണ്ട് പിഴയെപ്പറ്റിയുള്ള സുക്ഷ്മമായ പഠനമാണ്. കാവ്യപ്രത്യുഖ

ശാസ്ത്രം ആവ്യാതാവിശ്രീ പ്രത്യയശാസ്ത്രവുമായി ഇടയുകയാണ്. ഈ ഇടച്ചിൽ കണ്ണഭത്തുബോർ മാത്രമാണ് കവിതയുടെ വായന ചരിത്രപരവും വിമോചനാത്മകവുമാകുന്നത്. എൻ.വി.കൃഷ്ണവാരിയ രൂടെ ‘നക്കൾബാറി’ കീഴാള പീഡ ന അതിശ്രീ നേർപ്പാ ദ മായി നിൽക്കുന്നു. അതിശ്രീ മറുപുറമാണ് ‘നക്സലേദ്ദ് രാത്രി’- ഇതിൽ പീഡകരുടെ വകുതകൾ സക്കിർണ്ണമായ ആവ്യാനമായിത്തീരുന്നു.

ചുരുക്കം : ബാലാമൺഡിയമ ഭേദഗൈതയുടെ സാമ്പദായിക പാഠ അർഹ കവിതയാക്കിയിട്ടുണ്ട്. മറുപാഠങ്ങൾക്കായുള്ള ശ്രമവും നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ ഉദയത്യം വ്യക്തിപരമായ ഒരു പ്രശ്നമല്ല. മധ്യവർഗ്ഗ അതിശ്രീ സഖാവം തന്നെയാകുന്നു അത്.

കത്തുകൾ

(പേജ് 49-ശ്രീ തുടർച്ച)

ബഹുമാനപ്പെട്ട രാമകൃഷ്ണൻമാഷ്കൾ,

“നുറ്റാണ്ടിൽ പാതിയോളം” - എന്ന ഫ്ലോകം അക്ഷരഫ്ലോക് വേദിയിൽ ചൊല്ലാൻ വേണ്ടി പറിച്ചു; ഇടക്കിടെ, ചൊല്ലി ആസാദി കാരുമുണ്ട്. അതിശ്രീ കർത്തവ്യത്വം അജ്ഞാതന് വിട്ടകൊടുത്തി തിക്കയായിരുന്നു. കവനക്കുമുഖി കിട്ടിയപ്പോഴാണ് ഈ തോർത്തു മുണ്ടിശ്രീ ഉടമ വി.കെ.ജി. ആണെന്ന് മനസ്സിലായത്. ഈ ധനിക വിയെപ്പറ്റി അധികമാനും അറിയില്ലായിരുന്നു. കവനക്കുമുഖിയി ലുംടെ ഏറെ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞു. മാത്രമല്ല സാഹിത്യ അക്കാദമി പ്രസിദ്ധീകരിച്ച വി.കെ.ജി.യുടെ സമ്പുർണ്ണകൃതികൾ വാങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഭക്തിയും വിഭക്തിയും രക്തിയും വിരക്തിയും ‘അഹമഹമികയാ’മത്സരിക്കുന്ന വരികൾ! കവനക്കുമുഖിയുടെ പന്നാവ് ഇതുതന്നെ (അജ്ഞാതജ്ഞാപകതാം) എന്ന് തിരിച്ചറിയുന്ന ട്രസ്റ്റിനോട് നന്ദിയെ അഭിനന്ദിയെ അറിയിക്കുന്നത് ഒരു വേള അവഹോളനമായാലോ, അതുകൊണ്ട് നന്ദിവാക്യം മനസ്സിൽ സുക്ഷിക്കുന്നു.

‘പുസ്തകച്ചത്ത്’യുടെ കാലം, അവാർദ്ദുകൾ വിവാദമാകുകയും പുരസ്കാരം തിരസ്കാരമാകുകയും അർഹതയില്ലാത്ത വർക്ക് കിട്ടുകയും ഉള്ളവർക്ക് കിട്ടാതിരിക്കുയും ചെയ്യുന്ന ഇക്കാലത്ത് ശ്രീ രാമകൃഷ്ണനാഭിയരുടെ ‘വിഭേദതാ’ എന്ന സംസ്കൃതകവിത സത്യാവ്യാനമായിത്തീരുന്നു. ലക്ഷ്യം മാർഗ്ഗത്തെ സാധ്യക്കിടക്കുന്നു എന്ന പ്രമാണവും കുട്ടിന് കുട്ടാം. “ഘടംചരിത്രാപം ചരിത്രാം മാതരം പ്രഹരന്നപി. യേനകേന പ്രകാരേണ പ്രസിദ്ധപ്പു രൂപേശാ ഭവേത്” എന്നുമാകാം ചിലർക്ക് പ്രമാണ്. എത്തായാലും ‘കവിതിലെ കവി’ ഇതൊക്കെ കേട്ടിട്ടും യഥാപുർവ്വം ഇരുന്നത് ആശാസം തരുന്നു. വിരളാസ്താദ്യശാഖ ജനാഃ എന്ന ആശാസം.

വിനയപുർവ്വം

ജയലക്ഷ്മി കെ.

(ശേഷം പേജ് 75-ൽ)

ശസ്ത്രകീയയുടെ കത്തി

ഡോ. എസ്. എസ്. ശ്രീകുമാർ

തന്റെ വർഷത്തിന്റെ അതിജീവനത്തിനുള്ള അനർഹത സ്വന്നപ്പെടുവാൻ ചിന്തികരിക്കുന്നു, “നക്സലേല്ലർ റാറ്റി” എന്ന കവിതയിൽ, ബാലാമൺയെമുഖ്യം ഒരായുധമാണെന്നും, അത് സംസ്കാരത്തിൽ ഇടപെട്ടു ഒരു ശസ്ത്രകീയോപകരണമാണെന്നും കവി ഇവിടെ തിരിച്ചറിയുന്നു.

മാർക്സിസമുൾപ്പെടയുള്ള സാഹിത്യത്തിലെ ഇതരസാധീന തകളെ മുഴുവൻ എഴുതിത്തള്ളുന്ന ഒരു ശുഭസംശയവാദപാരമ്പര്യം മലയാളത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. ആധുനികതയുടെ സഹനരൂഗാംശത്തിലും അതുകാണാവുന്നതാണ്. ഈ ചിന്താഗതികളുടെ കൂട്ടപ്പ് മെന്താബന്ന് നേരത്തെതന്നെ കേസരി ബാലകൃഷ്ണപിള്ള വ്യക്ത മാക്കിയിരുന്നെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിന്തകളെ അരാജകവാദപരം എന്നു വിശ്രേഷിപ്പിച്ച് സുവവിശ്രാന്തികൊള്ളാൻ ഇവിടത്തെ സഹനരൂപവാദവിർഖകരും പുരോഗമനനിരുപകരും ഒരു പോലെ ഉത്സാഹിച്ചു. ഇടതുപക്ഷാധികാരിക്കതയുടെ വിമർശനവിഭാഗവും ആധുനികാനന്തര ഘട്ടത്തിൽ രൂപമെടുത്തുവന്ന അപാവരണപരമായ വിമർശനവിഭാഗ ആളുമാണ് നമ്മുടെ ശുഭസംശയപക്ഷത്തിന്റെ ആന്തരികവൈരുദ്ധ്യ അശീർവ്വാക്കിയത്. സാഹിത്യത്തിന്റെ സാമൂഹിക സാധീനത്തെ കുറിച്ച് നേരത്തെതന്നെ പുരോഗമനവിമർശനപാരമ്പര്യത്തിന് അഭിവൃംഖാധികാരിയിരുന്നും അവർക്ക് സാഹിത്യത്തിന്റെ ആപേക്ഷിക സ്വാംപ്യത്തെക്കുറിച്ച് വേണ്ടതെ ബോധമുണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നതിനാൽ അവരുടെ ചിന്താഗതിയിൽ സാമൂഹികനിർണ്ണയനവാദം മാത്രമായാണ് നിലകൊണ്ടത്. ഇടതുപക്ഷാധികാരിക്കതയുടെയും ആധുനികാനന്തര തയുടെയും വിശ്രേഖണംജനസഭാവമുൾക്കൊണ്ട് നിരുപകനായിരുന്ന വി.സി. ശ്രീജൻ സ്വന്തം ഭൂതകാലത്തെയും തിരസ്കരിച്ചുകൊണ്ട് സമകാലത്ത് രൂപീകരിച്ച പാശ്ചാത്യാനുകരണവാദം ഇതുവരെയുള്ള മലയാളസാഹിത്യത്തെ അതിണ്ടെ ആപേക്ഷിക സ്വാംപ്യം പരിഗണിക്കാതെ കേവലം സമസ്തജനപാസ്യമായ ഭാസ്യമായ മരണം മാത്രം മായും എഴുതിത്തള്ളി. കൂടുതലിൽ മാർക്സിസമെന്നും അദ്ദേഹം പുണ്ണത്തള്ളുന്നു. ഇതുവഴി താനേറ്റവും വെറുക്കുന്ന മുഖ്യധാരയുനിക്കു

നന്നരതയുടെ അരാച്ചുപ്പിയവിലാഗത്തിന്റെ കേരളത്തിലെ പ്രമുഖ വക്താവായി അറിയാതെ അദ്ദേഹം മാറിപ്പോയി. യാതൊരു സിഖാന്തത്തിൽ നിന്നും പിൻബലമില്ലാതെ നടത്തുന്നതാണ് തന്റെ സമകാലിക സാഹിത്യവിമർശനം എന്ന പ്രത്യയശാസ്ത്രമില്ലാതെ അദ്ദേഹം വീണ്ടും പോയിരിക്കുന്നു.

എന്നാൽ മലയാളസാഹിത്യത്തിലെ മാർക്കസിയൻ സംശയിനം ഒരു കേവലാനുകരണം മാത്രമായിരുന്നോ? അല്ല എന്ന ഉത്തരത്തിന്റെ മുഴക്കങ്ങൾ മലയാളത്തിൽ പ്രതിധനിക്കുന്ന രചനകളാണ് വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ കുടിരെയാഴിക്കൽ, പട്ടതുവിള കരുണാകരന്റെ ബുർഷ്യാസ്നേഹിതൻ, സി.ആർ.പരമേശരൻറെ പ്രകൃതിനിയമം, ജോൺ എബ്രഹാം ചെറിയാച്ചൻറെ കുരക്കുത്തുങ്ങൾ തുടങ്ങിയ രചനകൾ. ഈവ പൊതുവായി പകുവെയ്ക്കുന്നത് വർഗ്ഗപരമായ പാപബോധമാണെന്നും അങ്ങനെ മലയാളിയുടെ അഭോധയത്തിൽപ്പോലും മാർക്കസിയൻ വർഗ്ഗവിക്ഷണം സംശയിനം ചെലുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നും ഈ ലേവ കൾ തന്നെ മുമ്പ് സുചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉപരിവർഗ്ഗ-ഇടത്തരം വർഗ്ഗപ്രതിനിധികൾ സാമൂഹികാസമത്വങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനുപകരം അതിനെ പെരുപ്പിക്കുന്ന തങ്ങളുടെ യത്തന്നെളും പരാജയം സമാക്കുന്നതു തരത്തിലാണ് ഈ രചനകളിലെല്ലാം ആവ്യാനം നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുന്നത്.

കുടിരെയാഴിക്കലിനെ ശക്തമായി അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്ന രചനയാണ് ബാലാമൺഡിയമയുടെ ‘നക്സലേല്ലറ്റ് റാറ്റി’. പാപപുണ്ഡങ്ങളെയും ധർമ്മകർമ്മങ്ങളെയുംമൊക്കെ അസാമാന്യമായ അപഗ്രാമന പാടവത്തോടെ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ഇതിവ്യത്തങ്ങൾ എടുത്തു പെരുമാറിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും പൊതുവേ കുടുംബത്തിന്റെയും മാതൃത്താം നീംയും കവിയായാണ് ബാലാമൺഡിയമ അറിയപ്പെട്ടത്. കേരളത്തിലെ ഇടതുപക്ഷ തീവ്രവാദ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശനസിഖാനം ഉണ്ടാക്കിയ അസാധ്യതയാണ് ഈ കവിതയുടെ ബീജം. ഈ കവിതയിൽ തന്റെ ഉപരിവർഗ്ഗാസ്തതിനും അതുപേരുന്ന പാപത്തിന്റെ വർഗ്ഗപരമായ സഭാവാദവും വ്യക്തമാകുന്നുണ്ട്.

എഴുപതുകളിലെ നക്സലേല്ലറ്റ് ആക്രമണങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് ഈ കവിത എഴുതപ്പെടുന്നത്. കൽക്കത്താതിനിസിസിലും കമ്യൂണിറ്റി പാർട്ടി സായുധസമരത്തിന് ആഹാനം ചെയ്തതിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിലാണില്ലോ 1953ൽ വൈലോപ്പിള്ളി കുടിരെയാഴിക്കൽ എഴുതുന്നത്. നക്സലബാരി കലാപത്തിനുശേഷം കേരളമുൻപെടേയുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ പരമ്പരാഗതകമ്മ്യൂണിറ്റി കക്ഷികളുടെ സമീപനങ്ങളെ എതിർത്തുകൊണ്ട് ഇടതുപക്ഷ തീവ്രവാദപ്രവർത്തനം ശക്തമായി

വ്യാപിച്ചത് എഴുപതുകളിലാണ്. വ്യത്യസ്ത വിഭാഗങ്ങാരുണ്ടായിരുന്നു കൂടിലും ഇവർ പൊതുവെ നക്സലൈറ്റുകൾ എന്നറിയപ്പെട്ടു. ഹൈസുസ്പാവമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളായിരുന്നു ഇവർ നടത്തിയിരുന്നത് എന്നതിനാൽ സാമാന്യജനതയ്ക്ക് അവരെ മനസ്സിലായിരുന്നില്ല. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു സാമന്തരമായി സാംസ്കാരിക രംഗത്തും സവിശേഷമായി സാഹിത്യത്തിലും ഇടതുപക്ഷാധനികതയുടെ വക്താക്കൾ രംഗത്തെത്തി. മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ മഹികമായ കുറെ ചോദ്യങ്ങളും തയ്യാറാക്കുന്നതുകയും വരുന്നുകാലസാഹിത്യത്തെ നിർണ്ണയിക്കുകയും ചെയ്തുവെക്കിലും അതിന്റെ രാഷ്ട്രീയവിഭാഗം ഏതാണ് പുർണ്ണപരാജയമായിരുന്നു. സാധാരണജനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം നക്സലിനം ടിക്കറപ്രവർത്തനം മാത്രമായിരുന്നു. ഇടതുപക്ഷത്തിനുവും രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ ഹൈസുസ്പാതമകതയും കൃത്യമായ അച്ചടക്കവും അവരുടെ ഉള്ളിലനസിഡാവയും ഒരു ഹൈസുപ്പിചാരത്തിന്റെ സഭാവമാണ് പ്രസ്ഥാനത്തിനു നൽകിയത്. ഉപരിവർഗ്ഗത്തിലും മദ്ദവർഗ്ഗത്തിലും മുൻപെട്ട സെസ്ഥാനികരായ മുൻനിരപ്രവർത്തകൾ ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വ്യാപകമാകുന്നതിൽനിന്ന് പ്രസ്ഥാനത്തെ ഏതോ തരത്തിൽ തന്ത്രങ്ങളുണ്ടായി. പരമ്പരാഗത കമ്മ്യൂണിറ്റിൾ പാർട്ടികളുടെ ഒഴ്ഘന്നു വിധേയത്തെത്തെ വിമർശിച്ചിരുന്ന ഇവർ ചെചനയേയാണ് ആദർശരാജ്യമാക്കിയത്. ചെചനിന് ആക്രമണത്തിന്റെ വടക്കൾ മനസ്സിൽ പേരുന്ന ഭാരതീയർ ഏങ്ങനെ ഇവരെ ഉൾക്കൊള്ളും? ആദിവാസി - തൊഴിലാളി-ബുദ്ധിജീവി മേഖലകളിൽ ചിലേടങ്ങളിൽമാത്രം പ്രവർത്തനം തന്ത്രങ്ങിയെക്കിലും കേരളീയഭോധനയ്ക്കിൽ ഒരാൾക്കാതെപികിസ്യായി ഉള്ളിലന്നും ജനകീയവിചാരണകളും മാറി. ഈ ആൾക്കാതെത്തെ ബാലാമൺഡിയമുണ്ടായാൽ നേരിട്ട് ‘നക്സലൈറ്റ് രാത്രി’ എന്ന കവിതയിലുണ്ടെന്നാണ്.

സന്താം വീട്ടിൽ നടക്കുന്ന ഒരു നക്സലൈറ്റ് ആക്രമണത്തെ സാക്ഷ്യപികമായി അനുഭവിക്കുന്ന രീതിയിലും ചെന്ന മനസ്സിന്റെ ഒരു പ്രതിരോധത്രൈം തന്നെയാവാം.

ഇരുളിൻ നെടും മറ -
യാടുനോ ചുളിയുനോ
പുരുഷാരമൈനെന്നെന്ന്
മുറ്റതേതയ്ക്കൊഴുകുന്നു

എന്ന വർക്കളോടെയാണ്, പ്രകൃതിപ്രതിഭാസങ്ങളുടെ ക്ഷേഡത്തിൽനിന്ന് സാമൂഹികവിപ്പവദ്യശൃംഖലയ്ക്ക് മുറിച്ചാട്ടിക്കുന്ന വെവലേ, സ്ഥിരീകരിക്കുന്ന കുടിയോഴികളിലെ സദ്യശഭാഗം ഇവിടെയോർക്കാം.

എന്നുകാറല്ലോ, മിന്നലെ, ല്ലേതോ
പന്തമാളും പടയണിലോഷം.

പ്രകൃതി പ്രതിഭാസങ്ങളോടുള്ള ഭയം മനുഷ്യരെ പ്രാമാർക്ക ചോദന കളിലെലാനാണ്. അതുവരെ നിലനിന്നതിനെന്നെയല്ലാം തകർക്കുന്ന സാമു ഹികവിപ്പുവം പ്രകൃതി പ്രതിഭാസങ്ങളുടെ അലംഗരനീയവിധിപോലെ അനുഭവപ്പെടുന്നു എന്നതാവാം ഇത്തരം പ്രയോഗങ്ങളുടെ അടി സ്ഥാനം. കൂടിയൊഴിക്കലിൽ വിപ്പുവത്തെ അവതരിപ്പിക്കുന്നത് രണ്ടാം വഹമാണ്. ഒരു വലിയ വിപ്പുവവും നേരിട്ടുവെണ്ണേഡിവന്നിട്ടില്ലാത്ത മലയാളിയുടെ ഭാവന അതവതരിപ്പിക്കേണ്ടിവന്നപ്പോൾ സ്വീകരി ക്കുന്നത് ഒരു പന്തം കൊള്ളുത്തി പ്രകടനത്തിന്റെ ബാഹ്യരൂപത്തെ യാണ്. കൂടിയൊഴിക്കലിലെ വിപ്പുവദുശ്യം റഷ്യനിലേക്കോ, സ്പാനി ഷിലേക്കോ വിവർത്തനം ചെയ്തു കാണിച്ചാൽ അതവിടെ ഒരു കൊതുകുകട്ടിപോലെ പോലും തോനുകയില്ല. നക്സലേലെറ്റ് രാത്രി യിലാക്കട്ട,

ചാട്ടുനു കുന്നംവാക്കാൽ,
സ്നായുധമോടിക്കേറി
വീട്ടിലും കാൽവെയ്പുാലേ
കൊടുക്കാറുയർത്തുനു.

എന്നിങ്ങനെന്നയാണ് കലാപം ആവ്യാനം ചെയ്യുന്നത്. അനങ്ങാനാവാതെ നിൽക്കുകയാണ് താൻ. തന്റെ ചുരലുയർന്നാൽത്തന്നെ ചുളുന പരി ജനങ്ങൾ എല്ലാമറ്റ കൊലയാളികളോട് എങ്ങനെ എതിർത്തുനില്ക്കാനാണ് എന്നത് അവരുടെ അസാന്നിധ്യത്തിന്റെ കാരണമായി കവിത യിൽ പറയുന്നു. തങ്ങളുടെ വർഗ്ഗത്തെ തിരിച്ചറിഞ്ഞതുകൊണ്ടുകൂടി യാഥാം അത് എന്നസത്യം പരയാതിരിക്കാനുള്ള കവിയുടെ ശ്രമം കൂടി യാണത്. കൂടിയൊഴിക്കലിൽ വിപ്പുവദുശ്യത്തിനു മുമ്പുള്ള പ്രകൃതി ക്ഷോഭച്ചിത്രീകരണത്തിലൂടെ നിരന്തരമായ അടിച്ചമർത്തലുകൾ എങ്ങനെ വിപ്പുവമായി പരുവപ്പെടുന്നു എന്നു സുചിപ്പിക്കുന്നിടൽ ഇതു പോലൊരു ചുരൽ പ്രയോഗം കാണാം.

നീശപ്പുരമ്പിനാൽമാരി, യിരുട്ടിൻ-
കാപ്പിതികളെയാണ്ടുതല്ലുബോൾ

അവിടെ വൈലോപ്പിള്ളി പ്രദർശിപ്പിച്ച സത്യദർശനക്ഷമത ഇവിടെ കൈമോശം വന്നിരിക്കുന്നു.

അപ്രതീക്ഷിതമായ ആക്രമണം തന്റെ പരിത്സാമിതിയിൽ വരു ത്തിത്തിരിത്ത പരിവർത്തനം ആവ്യാനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതിങ്ങനെയാണ്.

അകുലം ഗൃഹം തമോ -
 നിവിധം, കെട്ടപ്പേട്ടു-
 ഒക്കക, ഇറ്റവരുടെ
 യൊച്ചക്കേൾക്കാനില്ലാണെന്നും
 അവരെപ്പജ്ഞയണ്ണളാ -
 യല്ലെങ്കിൽ ബ്രഹ്മത്താൽ നാ-
 വന്നെന്നാതെയായ് കണ്ണൻ
 ഭാവതകരുന്നു

വാളുയർത്തി തന്റെ മുന്നിൽ നില്ക്കുന്നവരോട് താങ്കോൽ വാങ്ങാനും
 പുട്ടിവെച്ചവയെന്നും തുറന്നോളാനും കവി അദ്ദേർത്തിക്കുന്നു. ഇവിടെ
 പൊന്നും പണവും മല്ലിനുതുല്യമാണെന്നും വലുത് തങ്ങളുടെ
 ഉള്ളിലെ അമൃതാംശമാണെന്നും കവി പറയുന്നു. മല്ല് ജീവിതത്തോടും
 മരണത്തോടും ബന്ധപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നു. സാധാരണ മനുഷ്യരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം. ഉപതിവർഗ്ഗക്കാരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മല്ല് ‘വില
 യറ്റ എന്നാണ്’. ആ അർത്ഥത്തിലാണിവിടെ പ്രയോഗം. ‘ഞങ്ങൾ ചുണ്ടി
 ലുള്ള മുതാംശം’ എന്നു പറയുമ്പോൾ ശരീരത്തെക്കാൾ ആത്മാവിനെ
 അംഗീകരിക്കുന്ന തത്ത്വശാസ്ത്രമാണ് വാച്ചുമായി പറയുന്നതെങ്കിലും
 കവിയുടെ കുർ ശരീരത്തോടുതനെ, അതുകൊണ്ടാണല്ലോ ആ ജീർണ്ണ
 വസ്ത്രത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള കേശലായി കവിത മാറുന്നത്.

അതിന്റെ ഭാഗമായി തങ്ങൾ തെറ്റുകാരാണെന്ന വർഗ്ഗപരമായ
 ഏറ്റുപറച്ചിൽ കവിതയിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ഇല്ലാത്തവന്റെ ദുർത്തതിന്
 തങ്ങൾ കാരണക്കാരായിരുന്നു എന്ന ഉപതിവർഗ്ഗജാതയുടെ തിരിച്ച
 റിവ് ഇവിടെയുണ്ട്. വർഗ്ഗപരമായ പാപമ്പോയത്തിന് മുൻസുചിപ്പിച്ച
 ഉദാഹരണങ്ങളുടോടെ ‘നക്സലേറ്റ് രാത്രി’യെയും പരിഗണി
 കാമെന്നർത്ഥമാണ്.

എല്ലിടായ് കൈൻ തെറ്റുകൾ,
 തൊന്തരിയുന്നുണ്ടിപ്പോ-
 ലൈഞ്ചു കാൽ പുഴ്നു ചേറ്റി,
 ലെങ്ങിടറിപ്പോയെന്നും
 എത്രപേരുടെ മാംസ
 മെനിക്കായ് വരുണ്ണുപോ-
 യെത്ര ഹൃദയത്തം വറ്റി
 തിളച്ചു നീണാലൈനും
 ധർമ്മമെന്നോർത്തോ, പാപ-
 മെനാറിയാണെത്താചെയ്ത
 കർമ്മമെന്തണ്ണും കാല-
 ഭണ്യമായ് കനകുന്നു!

ഇവിടെ ആദ്യവർത്തികളിൽ തെറുക്കളെ ചിത്രീകരിക്കുന്നത് അതിവസായാരണമായ ചില കല്പനകൾ ഉപയോഗിച്ചു കൊണ്ടാണ്. വള്ളത്തോളിന്റെ മാപ്പിലും മറ്റും നാം കണ്ണതിൽനിന്ന് വള്ളരെയാനും വ്യത്യസ്തമല്ലെങ്കിലും ചുപ്പിലെത്തു ചിത്രീകരിക്കുന്ന അനന്തരകല്പനകളും. എന്നാൽ വിപ്പവത്തിന്റെ അനിവാര്യതയും അതിന്റെ രക്തരൂഷിതത്വവും സംസ്കാരത്തിന്റെ വ്യത്യസ്തവ്യാവ്യാനവും സുചിപ്പിക്കുന്ന അടുത്ത വരികൾ വള്ളരെ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. സ്വാഭാവികമെന്നു കരുതി തങ്ങളുശ്രേക്കാണ്ഡുപോന്ന പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങൾ തന്നെയാണ് തങ്ങളുടെ കാലഘണ്യങ്ങളായി മാറുന്നതെന്ന സത്യം ഇവിടെകാണാം. മതിലിൽ ഇപ്പോൾ ആദ്യമായുണ്ടായ വിള്ളലിൽ കൂടി അനേകം പേരും ഇഴഞ്ഞ മുശ്പുതകൾ താൻ ആദ്യമായി കാണുകയാണെന്ന് കവി പറയുന്നു. സ്വസ്ഥിതിയുടെ മറുപുറമനേപ്പിക്കാൻ മെന്നെക്കടാത്ത ഏതെതാരാളും സുഖാനുഭവങ്ങൾ വിധിക്കാപ്പെടാത്തവർഗ്ഗത്തിന്റെ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെട്ട പിന്ന വിധേയമാവാമെന്ന് ഇവിടെ സുചനയുണ്ട്.

തെറുകൾ തിരുത്താം എന്ന്
ചെറ്റിടകുടിത്തരു
പറുകില്ലനോനിങ്ങൾ
പാഴ്ച്ചിരി മുഴക്കുന്നു?

വർഗ്ഗവെരുഡ്യും അസന്നേധ്യമാണ് എന്ന ഈ സുചന വർഗ്ഗസഹകരണത്തിന്റെ തായ ഇനത്തെത്ത അന്തരീക്ഷത്തിൽ ഒരു ഫലിതമായി തോന്നാം. സംഭാവനയായോ മാസപ്പട്ടിയായോ നല്ല തുകകൊടുത്താൽ തീരാവുന്നതെയുള്ള ഈ വർഗ്ഗവെരുഡ്യുപദശനം എന്ന് ഏത് മണിച്ചനാണ് അറിയാത്തത്?

വാതിലിലും പുറത്തേയ്ക്കു തള്ളപ്പെടുന്നോൾ കവി ഓർക്കുന്നത് ഭാതിക ദേഹം വെടിഞ്ഞകലുന്ന ആര്യാവിനെന്നയാണ്. വിപ്പവത്തിന്റെ സന്ദർഭത്തിൽ കൂടിയാഴിക്കലിലെ നായകൻ ‘എങ്ങുനിങ്ങളെ ദയവമാരേ, എൻ്റെഹാഫരദേവതമാരേ’ എന്നു കരണ്ടുവിളിക്കുന്നുണ്ടോ, ഇതിനു സമാനമായ ഭാഗം ഈ കവിതയിലും കാണാം.

എൻ്റെയീവിട്ടിൻ ചുമ-
രേതിലും, മെല്ലാം നോക്കി-
കണ്ണുകൊണ്ണും ചില്ലിൻ
പിന്നിൽ നിന്നരുശവോരേ
ജീവിതം പിഴയ്ക്കു മീ
വേളയിൽപ്പോലും കുല-
ദേവതമാരേ നീങ്ങ-
കളാനുകയുനക്കില്ലോ?

ദേവതമാർ നിശ്ചിബ്ദരാണ്. അവർ ഇങ്ങനെ മറുപടി പറയുന്നതേ.

‘നിർവ്വലനീയേ നെയ്യു,
മഴിക്കും, ഇടയ്ക്കാട്ടു-
നിർവ്വതിയേകാൻ മാത്രം
ഞങ്ങളെന്നാഴിയുന്നോ?’

സ്വാഭാവികമായി മതവിമർശനത്തിലെത്തിച്ചേരുകയാണീവിടെ. മത വിമർശനമാണ് മറ്റൊറ്റിന്ത്യും ആരംഭമെന്ന മാർക്കസിന്റെ സുചന ഓർക്കാവുന്നതാണ്. ശരീരവേദന തുച്ഛമാണെന്നും അനുഭൂതിക ഇൽക്കിന് വേറിടലാണ് ശരിയായ ദൃഢമെന്നും താനൊരു ഗാഡനില്‍ യിലേക്കാണെന്നും.

‘വയലും വീടും തെളി-
വെയിലും പ്രണയവു-
മിയലുംനോതിബ്ബോഗ-
മണ്ണയലം പൊയ്പോക

യാണെന്നുമൊക്കെ കവി അറിയുന്നു. എന്നാൽ ഇവിടെ സ്വാഭാവിക മായി അവസാനിക്കുകയല്ല കവിത.

കുടിയോഴിക്കലിൽ വിപ്പവത്തെ തത്തുടർന്ന് അതിജീവിക്കുന്ന ചീവിടുകളായി കവിയുടെ വർഗ്ഗം പുനർജജനിക്കുന്നു എന്ന ആഗ്രഹ ചിന്തകാണാം. കുടിയോഴിക്കലിന്റെ പ്രത്യയശാസ്ത്രമാണിൽ. സ്വന്തം വർഗ്ഗത്തോടുള്ള കുറിൽനിന്നും ഓടിയോളിക്കാൻ കവിക്കായില്ല. അബ്ലൈ കിൽ ഭാരതീയതയുടെ ഒരു സവിശേഷതയിലാണിതുതോടുന്നത്. ഏതു വിരുദ്ധാശയം എത്തിരിട്ടാൻ വന്നാലും അതിനെപിടിച്ചുപോടിച്ച് മറ്റാനായി കയ്യിൽക്കൊടുക്കുന്ന ഒരു സവിശേഷവൈദ്യമാണാൽ. കാല്പനികതയുടെ കവിത്വത്താഴുകിനെ ഭാരതീയചിന്തക്കാണ്ട് കുമാ രനാശാൻ വരുതിക്കു നിറുത്തിയതൊന്നും പാശ്ചാത്യാനുകരണവാ ദക്കാർ ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇവിടെ നോക്കുക. നക്സ ലൈറ്റുകളുടെ അലംഘനിയതയും അനിവാര്യതയും അസന്ന്യസ്യയും മുമ്പാണ നല്ലാരു കല്പനയിലും കവി അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

വെന്മുകയാണോ നിഞ്ഞൾ,
വേണ്ടെടുയ്യെപ്പെട്ടോ-
രസുകൾക്കാവില്ലല്ലോ
നിൽക്കാണോതിരിയാണോ

എന്നാൽ അതിനോടൊപ്പം തന്നെ തന്റെ ഇത് പതനമെന്ന ദുരന്ത ത്തിലും എത്തെങ്കിലും നല്ലതുണ്ടാവാമെന്ന ശുഭചിന്തകടന്നുവരുന്നു.

അല്ലെങ്കിലഹസ്യക-
ഇംഗ്ലീഷാമെവിടെയും
അല്ലെങ്കിലമുണ്ടാം ജോതിർ-
ലോകങ്ങളെന്നും വരും.

എന്ന ചിരപരിചിതമായ ഭാരതീയ ശുഭാന്തചിന്തനങ്ങൾനിൽ. ഒരു വിലാപത്തിലെന്നപോലെ അതിരില്ലാത്ത കാല്പനികത കണ്ണു നീർത്തുള്ളിയിൽ പ്രത്യുക്ഷപ്പേടാത്തതിനു കാരണം നാലപ്പാടൻ്റെ ഭാരതീയത്തചിന്താപ്രതിപത്തിയാണ്മ്ലോ. സാമുഹിക വർദ്ധണങ്ങളുടെ അസംസ്യേയസമരമെന്നതിൽ വെള്ളംചേർക്കാനാണിത്തരം വൈക്ഷണം. ഒടുവിൽ അധികാരിയായി സ്ഥിതവർദ്ധിത്തിലെ വിമോചനപ്പോരാളികളുടെ ആയു ധമായ ശസ്ത്രമായി സ്വയം അധ്യാരോപം ചെയ്യുകയാണ് കവി. കവി തയ്യുടെ പരുവസാനം ഇങ്ങനെ:

ഇല്ലിനിപ്പശ്വാത്താപം,
മുർച്ചകുട്ടിയത്തമ-
യല്ലി, ദയനെയുമന്യാ-
ത്മാവിലർബ്യുദം നീക്കാൻ

നേരുതെത നിസ്സഹായയായ ദേവതയുടെ ഒരു തിരിച്ചുവരവു കുടിയാണിത്. എങ്കിലും ഇരയല്ല, താനുമൊരായുധമാണെന്നും അതിഞ്ചേരുത്തും അന്യാന്യാത്മാവിലെ അർബ്യുദംനീക്കലാണെന്നും കവി പറയുന്നു. താൻ കൊലക്കത്തിയല്ല, ശാശ്വതക്രിയയുടെ കത്തിയാണ് എന്നതിൽ തീർച്ചയായും ഒരു ദുസ്സചനയുണ്ട്. തൊഴിലാളിവർദ്ധനേതകാർഡ് അവരുടെ ആയുധത്തെകാർഡ് ഒരുപടി മുകളിലാണ്, ആവണം തന്റെ സ്ഥാനം, എങ്കിൽപ്പോലും സ്വന്തം രചനയിലുള്ള ആത്മവിശ്വാസം കുടിനാമിവിടെ കാണേണ്ടതുണ്ട്. ഉപൻിവർദ്ധജാതയാണെങ്കിൽ പോലും തന്റെ വർദ്ധത്തിന്റെ അതിജീവനത്തിനുള്ള അനുഹാത സത്യസന്ധമായി ചിത്രീകരിക്കുന്നു. ഇക്കവിതയിൽ, ബാലാമൺിയമുണ്ട്. തന്റെ രചനയും രോധ്യുധമാണെന്നും അത് സാന്സ്കാരണത്തിൽ ഇടപെടുന്ന ഒരു ശശ്വതക്രിയോപകരണമാണെന്നുമുള്ള തിരിച്ചറിവ് ഇവിടെയുണ്ട്. ഈ തിരിച്ചറിവിലും, സമകാലികമായെന്നു വിഷമപ്രസന്നതയിൽ തന്റെ സവിശേഷപ്രവർത്തനമണ്ഡലമായ സാഹിത്യത്തിലും ഒരു പരിഹാരമുണ്ടാക്കാൻ നടത്തിയ പരിശേഷം ബാലാമൺിയമുഖ്യമായ പരമ്പരാഗതരചയിതാക്കളിൽ നിന്നു മാറ്റി ജൈവവും പുരോഗമനസ്താവമുള്ളതുമായ ഒരേഴുത്തുകാരിയാക്കിരിക്കുന്നു.

കത്തുകൾ

(പേജ് 66-ന്റെ തുടർച്ച)

ബഹുമാന്യമിത്രമേ,

പുതിയലക്കം കെക്സ്ട്രി, നസി. സന്തോഷം. വി.കെ.ജി.യെ
കുറിച്ചുള്ള കുറിപ്പുകൾ പുതുതലമുറക്ക് ആ കവിയിലേക്ക് തിരി
യുവാൻ സഹായിക്കുന്നു. ലേവനങ്ങളെല്ലാം ശ്രദ്ധയാങ്കർ. ക്യാമ്പ്
വിശകലനവും ഗംഭീരമായി. ട്രസ്റ്റിന്റെ ഉദ്ദീഷ്ട ലക്ഷ്യങ്ങളെ വലി
യൊരളവിൽ സഹായമാകാൻ കഴിയുന്നു ഈ ലക്ഷ്യത്തിന്.

സന്നേഹാദരപുർവ്വം,

ചേപ്പാട് സോമനാമൻ, മുംബയ്

2003 മെയ് - ജൂലായ് ലക്കം, ‘ആലോചന’യും, ‘അവലോ
കന്’വുമായി രണ്ട് ‘എളിയ്’ ലേവനങ്ങൾ ഒരേ ലേവക്കേരിത്തായി
ടുള്ളവയിൽ പ്രത്യേക മുദ്ര പതിഞ്ഞുകാണാം. ഇതുപോലെ
‘മുൻകുറി’യും ‘വൈഡ്യൽബറി’യും. രണ്ടിൽനിന്നും ചില വിവര
ഞാൻ കിട്ടി.

പത്രാധിപസമിതിയിലെ കെ.പി.മോഹനനേ ഈ ലക്കം
ലേവകൾഒരു ഒഴിവുള്ളു!

ക്യാമ്പവലോക(ലേവ)നത്തിലുടെയാണ് എന്നപ്പോലുള്ള
സാധാരണൻ ‘കസ്’ ‘ഭേക്കബറി’(കവിത)കളിൽ ഇത്തെന്നാക്കേ
ഉണ്ടനെന്നിയുന്നത്.

വി.കെ.ജി. യുടെ ‘വാക്കിൻവക്കിനു വാക്കുചേർത്തുളിനട
തേണ്ടു....തുടങ്ങി ചിലതെക്കിലും മനസ്സാംമാക്കാതിരുന്നുടാ.

വി.സി. ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കരെ കുറിച്ചുള്ള ദീർഘോലാപ
നൃസവും ആയപ്പോൾ ഈ ലക്ഷ്യത്തിന് ഇത്താട്ട കൂടി.

വാക്കുകൾക്കു ചിന്തേരിട്ടുന യോ. കെ.ജി.പ്രഭലോസി
രേഖയും ഫ്രോക്പാരൈറ്റത്തിൽകൂടി പോകുന യോ. രാഖവവാ
രിയരുടെയും ലേവനങ്ങൾ വല്ലാതെ പിടിച്ചു.

മുകുന്നൻ, മാഞ്ഞാട്ടൽ, കരിക്കാട്.

കല്പവ്യക्षച്ചുവടിലെ കാമങ്ങൾ - രദ്ദു മഹാഭാരത പ്രവേശിക

പി.ലാൽ

മൊഴിമാറ്റം - എ.പുരുഷോത്തമൻ

[കേന്ദ്ര സാഹിത്യാകാദമിയുടെ ആദിമുദ്രയ്ക്കിൽ, 1987 ഫെബ്രുവരി 17 മുതൽ 20 വരെ നൃഥ്യത്തിൽ വെച്ചു നടന്ന, മഹാഭാരത തന്ത്രക്കുറിച്ചുള്ള അന്തർദേശീയ ചർച്ചാ യോഗത്തിൽ ചെയ്ത പ്രസംഗം.

പ്രസംഗത്തിലെ തലവാചകം (“സന്തതിപ്രസംഗം”) മൊഴിമാറ്റ ത്തിൽ, ഉള്ളടക്കത്തോടു കൂടുതൽ നിതിപുലർത്താൻ “കല്പവ്യക്ഷച്ചുവടിലെ കാമങ്ങൾ - രദ്ദു മഹാഭാരതപ്രവേശിക” എന്ന് മാറ്റിയിട്ടുണ്ട്.

പ്രൊഫസർ പുരുഷോത്തംലാൽ, (ജനനം 1929), കൽക്കത്തയിലെ സെസ്റ്റ് സേവിയേഴ്സ് കോളേജിൽ ഇംഗ്ലീഷ്വിഭാഗത്തിൽ ഓൺറി പ്രോഫസർ ആണിപ്പോൾ.

അദ്ദേഹം കവിത, സാഹിത്യവിമർശം, മൊഴിമാറ്റം, സത്രത്തെ വർത്തനം, കവിതാസമാഹാരസങ്കലനം തുടങ്ങിയ വിവിധ ഇനഞ്ചലിൽ എൻപതിലധികം പുസ്തകങ്ങൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. “എഴുത്തുകാരുടെ ശില്പശാല” (കൽക്കത്ത) യുടെ നിർദ്ദേശകൾ കൂടിയാണദേഹം. “എഴുത്തുകാരുടെ ശില്പശാല”, ഇന്ത്യൻ എഴുത്തുകാരുടെ ഇംഗ്ലീഷ്കുട്ടികൾ പ്രകാശനം ചെയ്യാൻ സ്ഥാപിച്ച രദ്ദു സംഘടനയാണ്. ഇന്നേവരെ, “എഴുത്തുകാരുടെ ശില്പശാല” മുപ്പായിരത്തിലധികം സാഹിത്യ കൃതികൾ പ്രകാശനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

വ്യാസമഹാഭാരതത്തിലെ, സംസ്കൃതത്തിൽ നിന്ന് ഇംഗ്ലീഷിലേ കൂളു പ്രൊഫസർലാലിന്റെ കാവ്യമൊഴിമാറ്റ (ഒന്നാമത്തെ വോള്യം 1968 ഡിസംബരിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു) തതിലെ 230-ാമത്തെ വോള്യം 2002 ഡിസംബരിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. (എതാണ്ട് കർണ്ണപർവ്വതിലെ അവസാനം വരെ) താൻ മൊഴിമാറ്റം ചെയ്ത ഇതിഹാസം, പ്രത്യേകം ക്ഷണിക്കാപ്പെട്ട രദ്ദു ചെറിയ സദസ്സിനുമുമ്പിൽ, കൽക്കത്തയിലെ ധർമ്മ സംസ്കാരപുസ്തകശാലയിൽ, തായറാച്ചപത്രത്താറും ഒരുമണിക്കൂർ പാരായണം ചെയ്യുന്ന സ്വന്ദര്ഭം 1999-ൽ പ്രൊഫസർലാൽ ആരംഭിച്ചു. ഈ അച്ചടിസംസ്കാരത്തിലെ മഹോജ്ഞവമായ രദ്ദു കൃതി എന്നതിനേക്കാളേറെ, ഉള്ളജ്ഞലമായ പ്രചോദനം നൽകുന്ന വായ്മൊഴിപതിചയം എന്ന നിലയിൽ, വ്യാസഭാരതത്തിലെ പ്രാധാന്യം എടുത്തുകാണിക്കാൻ കൂടിയായിരുന്നു. ഈ ദിർഘകാലവായനാപദ്ധതി, മഹാഭാരതത്തിലെ രദ്ദുലക്ഷണം ശ്രോകണങ്ങളും മെഴിമാറ്റം ചെയ്തുതിരും വരെ തുടരുന്നതാണ്.

മേഖലാസംഖ്യ :

Prof : P. Lal

Written Workshop, 162/92, Lake Gardens, Kolkata - 700 045]

“പൊഹസർ ലാലിനെ പരിചയപ്പെടുത്തേണ്ട് ആവശ്യമില്ല. ഇവിടെ സനിഹിതരായിട്ടുള്ള ഏവർക്കും അദ്ദേഹത്തെ നന്നായിട്ടിരിയാമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു. സുസ്തി പ്രസംഗം അവതരിപ്പിക്കാൻ ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ ക്ഷണിക്കേടു?”

നിങ്ങൾക്ക് വളരെ നന്ദി. പരിചയപ്പെടുത്തിയ സന്നോഷപ്രദവും ഹ്രസ്വവുമായ ഈ റിതി, എന്നെന്ന, സരോജിനി നായഡുവിന്റെ പാര ബര്യ സമീപനത്തെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു. ഒരിക്കൽ അവർ ആദ്യക്ഷ്യം വഹിക്കുകയായിരുന്നു. അപേസിഡനായ ഒരു വ്യക്തിയെ, അവർക്ക് പരിചയപ്പെടുത്തേണ്ടതായി വന്നു. അവർ പറഞ്ഞത് ആകെ - “ഞാൻ പരിചയപ്പെടുത്താൻ പോകുന്ന വ്യക്തി അത്രയേറെ കീർത്തി കേട്ടവ നാണ് - അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി എത്ര കുറച്ചു പറയുന്നുവോ, അതെയും നന്ന്” തീർച്ചയായും ഇതാണ് അനുയോജ്യമായ റിതി. എന്തുകൊണ്ടുനാൽ, ഒടുവിൽ നാമേല്ലാവരും, ഈ ചർച്ചയിൽ, നമ്മക്കാളും മഹത്തരമായ ഒരു പ്രകാശപുത്രജന്തിന്റെ സനിധിയിലാണ് - ശാശ്വതായ ഒരു മഹാ വികിരണം. മഹാഭാരതത്തെ പ്രദക്ഷിണം ചെയ്യുന്ന ചെറിയ ഉപഗ്രഹം അള്ളാണ് നാമേല്ലാം. വികിരണങ്ങൾക്കും കറുത്ത പാടുകളുണ്ടെന്ന് എനിക്കെറിയാം. എന്നാൽ, അതുതസ്തംഖ്യൻ ആവുന്നതിലാണ് എന്റെ താൽപര്യം. മഹാകവി വ്യാസനാൽ അതുതസ്തംഖ്യനാവുന്നത്, ആശ്വര്യരജനകമാത്രേ. കീർത്തിയാർജ്ജിച്ച ,വ്യത്യസ്തവും, വിരുദ്ധവു മായ പ്രചോദനം നല്കുന്ന ഒരു മഹാസദ്ഗീതിന്റെ സഹയോഗം തന്നെ, സന്നോഷജനകമാണെന്ന് ഞാൻ ആദ്യം തന്നെ പറയുന്നു.

ജപ്പജിയിലെ ഒരു സ്ത്രോത്രം എനിക്കോർമ്മ വരുന്നു. പഞ്ചാ ബിലാണ് എന്റെ വേരുകൾ. നമ്മുടെയെല്ലാം അടിവേരുകൾ പലയിട അഭിലാശാക്കിലും, നമുക്കു ചുറ്റുമുള്ള ഈ വലിയ ലോകത്തിൽ നാം സ്വയം നഷ്ടപ്പെടുന്നു.

ജപ്പജി പറയുന്നു.

എത്രയേറെ നഗരങ്ങൾ!

എത്രയേറെ മാമലകൾ!

എത്രയേറെ വൻ നദികൾ!

ഞാനതിന്റെ സാരമാണ് പറയുന്നത്.

പവിത്രതയെതേടുന്നവർ എത്രയേറെ!

(യർമ്മമോ, അഹിംസയോ, എന്തുതന്നെന്നയാവട്ട)

എത്ര എറെ ആകൃതികൾ!

എത്ര എറെ രൂപങ്ങൾ!

ദിവ്യപുർണ്ണതയെതേടുന്നവർ എത്ര എറെ!

എത്ര എറെ!

അവർക്ക് അന്തുമില്ല!

വിനയാനിതവും അപൂർണ്ണവ്യുമായ റീതികളിൽ അഞ്ചാനം അനേകിക്കുന്ന, വിശാലമായ ഒരു ദേശാനിയുടെ അനന്തസാധാരണമായ അവതരണം, ഈ ചർച്ചയിൽ ഉണ്ടായി എന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു.

പ്രൊഫസർ ഉമാശകർ ജോഷി- എനിക്കു തെറ്റി, ജോഷിജി- അഞ്ചാനവ്യുദ്ധരോടുള്ള ബഹുമാനം നമ്മുടെ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ ഒരു ശ്വാഗമാണല്ലോ- മഹാഭാരതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സന്ദേശം ഒരുത്തരത്തിൽ ധർമ്മാനേഷണമാണെന്നു പ്രസ്താവിച്ചു. അതേ. “രക്ഷിതമായ ധർമ്മം, രക്ഷിക്കുന്നു. ലംഗിതമായ ധർമ്മം, നഷ്ടപ്പിക്കുന്നു”. തീർച്ചയായും ഇതാണ് തന്റെ ഇതിഹാസത്തിൽ വ്യാസൻ പ്രസ്താവിക്കുന്നത്. അതിനാൽ എന്തുകൊണ്ടു നാം ധർമ്മത്തെ സേവിക്കുന്നില്ല? പ്രശംസനീയമല്ലാത്തവയടക്കം, ഒട്ടേറെ പേരുകളുള്ള, കൃഷ്ണവൈദ്യപായനൾ, സ്വയം വിഷ്ണുനാരായണനോടു തന്നെ ബന്ധമുള്ള കൃഷ്ണവൈദ്യപായനൾ, ഇത് പറഞ്ഞു എന്നത് അൽഭേതം തന്നെ. എന്നാൽ, ഞാൻ, ഇവിടെ, ഈ ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ, ബന്ധിതനായി, വ്യതസ്തമായ പരിത്യമിതികളിൽ ബന്ധിതരായ മറ്റല്ലാവരേയും പോലെ, ധർമ്മമെന്നാണെന്നു മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. വ്യാസൻ പരാമർശിക്കുന്ന ഈ ധർമ്മം എന്താണ്? സ്വധർമ്മം? കുലധർമ്മം? യുഗധർമ്മം? സന്നാതനധർമ്മം? എത്ര പ്രത്യേക നിമിഷത്തിലും ഞാൻ ഒരു പ്രത്യേക സന്ദർഭത്തിൽ അകപ്പേട്ടിരിക്കുന്നു. അതാ, നോക്കു, മറ്റൊരൽഭേദം, മറ്റാരാശ്വര്യം. ഒരു പ്രത്യേക സമയത്ത്, ധർമ്മത്തിന്റെ എത്ര ചേർച്ചയാണ് ശരി എന്നത് ഞാൻ തന്നെ എന്നിൽ നിന്ന് കണ്ണഡത്തണം. നമ്മുടെ ജീവിതം, ഒരു തരതിതാനുഭവമാണ്. നാം അതിനെ വാക്കുകളിൽ പിടിച്ചടക്കുന്നു. വാക്കുകൾക്ക് അർത്ഥങ്ങളും സുചനകളുമുണ്ട്. വാക്കുകൾ പൊതിക്കിടക്കുന്നു. നിഴ്സ്വദത്തയുടെ സാഗരത്തിൽ, ധർമ്മം മുതലായ വാക്കുകൾ കടലാസുതോണികളെപ്പോലെ പൊതിക്കുന്നു. അതിനാൽ, നിങ്ങളനുവദിക്കുമെങ്കിൽ, ഭാഷാശാസ്ത്രപുസ്തകങ്ങളും അക്ഷരങ്ങളും, അർത്ഥവിശകലനങ്ങൾക്കും ഉള്ളാൽ കൊടുക്കാതിരിക്കാൻ ഞാൻ ശ്രമിക്കാം. മനോഹരമായ ഒരു കവിതയുണ്ട്. Te-Ching ലെ പതിനൊന്നാമത്തെ കവിത: “ഒരു ചക്രത്തിന്റെ മദ്യം മുപ്പത് അക്ഷരങ്ങളാൽ ഭാഗികപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ചക്രമദ്യത്തിലെ പാരമാണ്, ചക്രത്തെ ഉപയോഗപ്രദമാക്കുന്നത്. കളിമൺകൊണ്ട് ഒരു പാത്രമുണ്ടാക്കു. അതിന്റെ പൊള്ളയായ ഭാഗമാണ് പാത്രം ഉപയോഗപ്രദമാക്കുന്നത്. ഒരു മുറിയിൽ വാതിലുകളും ജനലുകളും നിർമ്മിക്കു. ആ മുറിയെ ഉപയോഗപ്രദമാക്കുന്നത്, ഈ പാരങ്ങളാണ്. അതിനാൽ ലാഡം ഉള്ളതിൽനിന്ന് ഉണ്ടാവുന്നു. മുല്യം ഇല്ലാത്തതിൽനിന്ന്.” അതുപോലെ, ഒരു പക്ഷേ, പറഞ്ഞത്തിൽ അർത്ഥം ഉണ്ടാവാം,

പരയാത്തതിൽ സത്യവും. രവീന്ദ്രനാമാൻ, അൽഭൂതകരമായ ഈ പ്രതിയോഗികതയെക്കുറിച്ചു ചിന്തിച്ചത് എന്നു ഞാൻ പറയേണ്ടതില്ല. മഹാഭാരതത്തിൽ കർണ്ണനോടും കുന്തിയോടും ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന “ഞാൻ”, “നിങ്ങൾ”. കർണ്ണകുന്തിസംഖാദം എന്ന കവിതയിൽ, കുന്തി സത്യം പറയുന്നില്ല. എന്നാൽ ഒരു പ്രകാരത്തിലുള്ള കണ്ണപിടുത്ത തത്തിൽ, നിഴ്വബ്ദതയുടെ സാഹരത്തിൽ, ഒരു തരത്തിലുള്ള തുഴയലിൽ, നോക്കു, നമുക്ക് എത്തിച്ചേരാം.

മഹാഭാരതത്തിൽ പരയാത്ത ഈ കാര്യം എന്നാൻ? ഇത് ഒരു അന്തർദ്ദേശീയ ചർച്ചയാണ്. എട്ടാം ശതകത്തിൽ ഡമാസ്കസ്സിലെ ജോൺ പറഞ്ഞ ഒരു മദ്യകാല ഉപദേശ കമയുണ്ട്. അതിൽ അർദ്ദ ഗോളത്തിന്റെ ഈ ഭാഗത്തുനിന്ന് ഉറവെടുത്ത ഒരു കുട്ടം ഏതിഹ്യ അഭേദ അവലംബമാക്കിയ “കിണറിലെ മനുഷ്യൻ” എന്ന കമയുണ്ട്. ഈ കൃതി AD 1048-1049ൽ, Barlaam and Josephat എന്ന പേരിൽ ലാറ്റിൻ ഭാഷയിലേക്ക് മൊഴിമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടു. പതിമൂന്നാം ശതകത്തിന്റെ തുടക്കത്തോടെ, ഈ കമ “Gesta Romanorum”ൽ എത്തിച്ചേരുന്നു. അതിൽ “കിണറിലെ മനുഷ്യൻ” എന്ന കമ, നൂറ്റുപത്തു ട്രാമത്തെ അഥവായമായി “ശാശ്വതശാപപ്രകാരം” എന്ന പേരിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. “കിണറിലെ മനുഷ്യൻ” എന്ന കമയിലേക്ക് മടങ്ങുന്ന തിനു മുമ്പ്, സാന്ദര്ഭികമായി ഞാൻ പറയുടെ, വ്യാസൻ മഹാഭാരതം ഒരു ചരമകാലവിവരണം- ഭാപരയുഗത്തിന്റെ അന്ത്യകാലവിവരണം-ആണ് എന്ന് ഓർമ്മിക്കുന്നത് നല്ലതാണ്- അങ്ങനെ Barlaam വിവരിക്കുന്നു.

യുനികോണിനെ (നെറ്റിയിൽ നീണ്ട കൊമ്പുള്ള വെള്ളത്തുകൂതിര) ഭയന്ന് ഒരു കുപത്തിൽ വഴുതിവിണ ഒരാളെപ്പോലെയാണ്, പാപി-താൻ വീഴുകയാണെന്ന് അയാൾ അറിഞ്ഞില്ല. ഭൂമി നമ്മുടെ കാൽക്കീഴിൽ നിന്നു തെന്നി മാറുന്നോൾ, നാമും അറിയുന്നില്ല. എന്നാൽ വഴുതി വിണ്ണശേഷം തന്റെ വലതുകരം കൊണ്ട് അയാൾ കിണർച്ചുമരിൽ വളർന്നുനിന്നു ഒരു ചെറിയ ചെടിയിൽ എത്തിപ്പിടിച്ചു. താഴേക്കു നോക്കിയപ്പോൾ, കിണറിന്റെ അടിത്തട്ടിൽ, മലർക്കൈ തുറന്ന വായയുമായി, തന്റെ വീഴ്ചപ്രതീക്ഷിച്ചു നില്ക്കുന്ന ഭയക്കരനായ ഒരു വ്യാളത്തെ അയാൾ കണ്ടു. കുടാതെ രണ്ടു എലികൾ- വെള്ളത്തുകൂടുതുകൂടുതു. മഹാഭാരത ചർച്ചയുടെ നേരം ദിവസം, ഉപദേശകമ കേട്ട കാര്യം ഞാൻ ഓർക്കുന്നു. വുക്ഷത്തിന്റെ, ഇരട്ടവുക്ഷത്തിന്റെ കമ ദേഹാഭാസം, ഈ കമയും പ്രശാമനസർ മിശ്ര ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവന്ന പ്രോഡ്. അതിലേക്ക് നമുക്ക് വീണ്ടും മടങ്ങി വരാം. രണ്ട് എലികൾ- നേരു വെള്ളത്തുകൂടുതുകൂടുതു മറ്റേത് കുറുത്തുകൂടുതു- നിരന്തരമായി, ആ ചെടിയുടെ

വേദിൽ കാർന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ചെടി ആടുന്നതായി അയാൾക്ക് അനുവേദ്ധപ്പെട്ടു. കൂടാതെ ചീറ്റുന നാലു വിഷപ്പാസ്യുകൾ. മുകളിലേക്ക് നോക്കിയപ്പോൾ, കിണറിനു സമീപം വളരുന്ന ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ ശാഖ കളിൽ നിന്ന് ഉറ്റിവിഴുന തേൻതുള്ളികൾ അയാൾ കണ്ടു. തന്നെ ചുഴിനു നില്ക്കുന്ന എല്ലാ ആപത്തുകളേയും തികച്ചും മറന്നുകൊണ്ട് ആ മാധ്യരൂത്തിലേക്ക് അയാൾ തന്നെത്തന്നെ പുർണ്ണമായി സമർപ്പിച്ചു: “നോകു! നോകു” ക്രിസ്തുവിന്റെ രക്തം എങ്ങനെന്നു ആകാശത്തിൽ ഒഴുകുന്നു!“ തത്സമയം, അവിടെ വരാനിടയായ ഒരു സുഹൃത്ത്, അയാൾക്ക് ഒരു ഏണി കൊടുത്തു. എന്നാൽ അയാൾ മട്ടിച്ചു. ചെടിയുടെ വേരു മുറിഞ്ഞ് അയാൾ വ്യാളമുഖത്തിൽ വീണു. അങ്ങനെ അയാൾ മരിച്ചു.

കഷ്ടം, ദീനമായ ഒരു മരണം.

എന്നാൽ എന്നാണിതിന്റെയെല്ലാം അർത്ഥം?

Barlaam and Josephat വിശദൈക്രിച്ച പോലെ, ഈ കമയുടെ സാരം നമുക്കറിയാം.

മഹാഭാരതത്തിൽ, ഈ കമയുടെ ഇന്ത്യൻ ഭാഷ്യത്തിൽ, യുനികോൺ അനന്തരാവുന്നു. യുനികോൺ മൃത്യുവാണ്. കിണർ ജീവിതവും, വെള്ളത്തും കറുത്തതുമായ എല്ലികൾ, പകല്യും രാത്രിയും. ചെടി, മനുഷ്യങ്ങൾക്കും. നാലു വിഷപ്പാസ്യുകൾ, മനുഷ്യങ്ങൾത്തിലെ നാലു ഭ്രാവകങ്ങൾ. വ്യാളം പിശാച്, കിണറിന്റെ അടിത്തട്ട്, നരകം. എണി സമ്മാനിച്ച സുഹൃത്ത് ക്രിസ്തു. തേനിന്റെ മാധ്യരും, മനുഷ്യനെ പ്രലോഭിപ്പിക്കുന്ന പാപകർമ്മത്തിന്റെ സുവിഡം. തേനിന്റെ മാധ്യരു മാണം പാപത്തിന്റെ സുവം! ഇതു മഹാഭാരതവ്യാവ്യാമമല്ല. പിന്നെ സുഹൃത്ത്- എത്ര സന്നോഷജനകം, എത്ര അഞ്ചലുതകരം, എത്ര നന്ന്, എത്ര സൗകര്യപ്രദം, എത്ര ഭാഗ്യം- ഒരു മഹാബൈബം, തക്ക സമയത്ത്, രക്ഷിക്കുന്ന ഏണി സമ്മാനിക്കാൻ, ഒരു മഹാബൈബം ആ വഴി കടന്നു പോകുന്നത് എത്ര ഭാഗ്യകരം! സുഹൃത്ത് ക്രിസ്തുവും കോൺ പശ്ചാത്താപവും. പശ്ചാത്താപത്തിന് തയാറാളുകളിൽ, പിശാചിന്റെ വായിൽ വീഴുക തൃന ശതി.

ഈ കമ സ്ത്രീപർവ്വത്തിലാണ് സ്ത്രീപർവ്വം: സ്ത്രീകളുടെ അധ്യായം. എപ്പോഴും യുദ്ധം ചെയ്യുന്നത് പുരുഷരായും വിലപിക്കുന്നത് സ്ത്രീകളും. സഹോദരിമാർ, അമ്മമാർ, പ്രിയപ്പെട്ടവർ, ഭാര്യമാർ, അവർ കുരുക്കേശത്തിന്റെ വിശാലപ്പുരപ്പിലേക്കു പോകുന്നു. അവർ ശരീരത്തിനുപരി ശരീരം, അവയവത്തിനുപരി അവയവം, ശിരസ്സിനുപരി ശിരസ്സ് എടുത്തുവെക്കുന്നു- ‘വേതാളപഞ്ചവിംശതി’യിലെ മാറ്റി

വെക്കപ്പെട്ട തലകളെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്ന, അത്രയും ബീഭത്സമായ കാഴ്ച-അതിനേക്കാൾ എത്രയോ ദ്രോനകവും ഭീമവുമായ നിലയിൽ- അവർ അവരുടെ പ്രിയപ്പെട്ടവരെ കണക്കിടക്കാൻ, തിരിച്ചറിയാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഈതെവിടെയാണ് നടക്കുന്നത്? മഹാഭാരതത്തിലോ അതോ ജീവിതത്തിലോ?

ഞാൻ ആവർത്തിക്കുന്നു, ഈതൊരു അന്തർദ്ദേശീയ ചർച്ചയാണ്. പടിഞ്ഞാറായാലും കിഴക്കായാലും നാം അനേപ്പിക്കുന്നു. എന്നാണ് നാം അനേപ്പിക്കുന്നത്? ഞാൻ ഉപയോഗിക്കേണ്ട ആ വിശേഷപ്പെട്ട വാക്ക് എത്രാണ്? സത്യം, സാന്ത്രം, പ്രചോദനം, സമാധാനം? ഒരോ കാലവും, ഓരോ യുഗവും ഒരു വിശേഷവാക്ക് കണ്ണടത്തുന്നു. ധ്യത രാശ്യർ തന്റെ അർഥസഹോദരനായ വിദുരരാജു സംസാരിക്കുന്ന ശബ്ദം നാം കേൾക്കുന്നു: “യർമ്മത്തിന്റെ ഈരൂളടങ്ഠ കാനനത്തിൽ എനിക്കൊരു തെളിഞ്ഞ വഴി കാണിച്ചു തരു.” അതാണ് ഉപയോഗിച്ച വാചകം: “യർമ്മത്തിന്റെ ഈരൂളടങ്ഠ കാനനം.” അനേരം വിദുരർ മറുപടി പറയുന്നു; ഈ ഉപദേശകമായി വിവരിക്കുന്നു. (XI-5-7)

മുക്ക് ഈ കമ നന്നായിട്ടിരാം. ഈ ഒരു ബോഹമണ്ണൻ്റെ കമ യാണ്. ഈന്തുയിൽ എക്കാലത്തും ബോഹമണ്ണർക്ക് സമ്മിശ്രമായ പ്രശംസ ലഭിക്കുന്നു. അവരെ ഈത്തരത്തിലുള്ള പ്രത്യേക കൃത്യങ്ങൾക്ക് തിര ദണ്ഡടുക്കുന്നു

ഒരു ബോഹമണ്ണൻ വന്നത്തിലുണ്ട് സഖ്യരിക്കുന്നു. അയാൾ ഒരു പൊട്ടക്കിണറ്റിൽ തെന്തി വീഴുന്നു. പൊട്ടക്കിണറ്റിന്റെ വരുൺങ്ങളിലുള്ള ഒരു വേതിൽ അയാൾ പിടിച്ചു തുണ്ടി നില്പക്കുന്നു. തൽസമയം, രക്ഷ പ്രസ്താനുള്ള തന്റെ എല്ലാ ശ്രമങ്ങളും അഭ്യാസങ്ങളും ആ വേതിനെ മുർഖാലമാക്കുന്നതെയുള്ള എന്നയാൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടയാൾ മുകളിലേക്കു നോക്കുന്നു- മറ്റാനും ചെയ്യാനില്ല- അയാൾ ഉറ്റിവീഴുന്ന തേന്തുള്ളികൾ കാണുന്നു. രൂചികരവും, മധുരവുമായ തേൻ, തേൻധാര- എല്ലാ ജീവജാലങ്ങളും ഈശ്വരപ്പട്ടന തേൻ. നാമേല്ലാം അനേപ്പിക്കുന്ന തേൻ. മഹാഭാരതത്തിലെ തന്നെ വാക്കുകളാണിവ. കുട്ടികൾ മാത്രം യമാർത്ഥ രൂചി അറിയുന്ന ആ തേൻ. എന്നെ സമീപിക്കുന്ന കുട്ടികൾ ഭാഗ്യവാനാർ, എന്നെന്ന നാൽ തേൻരാജ്യം അവരുടെത്തേതെ. തേന്തുള്ളികൾ അയാളുടെ മേൽ വീഴുന്നു; തേൻതുള്ളികൾ അയാളുടെ വായിൽത്തന്നെ വീഴുന്നു. അയാൾക്ക് യാതൊന്നും ചെയ്യാനാവില്ല. എത്തിപ്പിടിച്ച് തേൻ നുണ്ണൽക്കുക മാത്രം. രൂചിയോടെ തേന്തുള്ളികൾ ആസവിച്ച് അയാൾ പറയുന്നു; ഞാൻ ജീവിക്കുന്നു; ഞാൻ ജീവിതം ആസവിക്കുന്നു. ഈതു പറയുന്നേയാൾ തന്നെ, വേർ ദ്രവിച്ച് അയാൾ കിണറിനടിയിലേക്ക്

വീഴുന്നു. ഇതാണോ ഉൺമ? ഇതോ ജീവിതം? ഇതാണോ സത്യം? ഇതോ ശുന്നത? നമ്മെയെല്ലാം ബന്ധിക്കുന്ന ഇത് അവന്മ എന്നാൻ? ദേഹരമായ ഇത് കിണർ എന്ന? നാമെല്ലാം അകപ്പെട്ട ഇത് ചതി കുഴിയാണോ അസ്തിത്വം എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നത്? രക്തരൂഷിത മായ ആ മഹായുദ്ധത്തിനു ശേഷം മാത്രമേ, ധൂതരാഷ്ട്രക്ക് ഇതിന്റെ സത്യം മനസ്സിലാവുന്നുള്ളൂ. അതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന് സാന്നിധം ആവശ്യമാണ്. മഹാഭാരതത്തിൽ ഇത് കമ, സാന്നിദ്ധ്യം പാഠിയായിട്ടാണ് നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നത്. അത് വിജയിക്കുന്നുണ്ടാ? നാമെല്ലാം മറ്റൊള്ള വരെ സഹായിക്കാൻ പലതും ചെയ്യുന്നു, എത്രയോ സേവനം, സർവ വ്യാപിയായ ദയാലൂത്വം, എത്രയോ തേൻതുള്ളികൾ! നന്ന്, നാം കിണ നിന്നടിയിലേക്ക് തെന്നി വീഴുക മാത്രം ചെയ്യുന്നു. വ്യാസവചനം, കൃഷ്ണരെപായനവ്യാസവചനമെത്രയോ ലഭിതം:

“വിദുരന്റെ വാക്കുകൾ, ധൂതരാഷ്ട്രരു ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടു“

ഒരുപണം വലിച്ചേരിയാനാശിച്ച ഒരാളിതാ ഇവിടെ. ശ്രോകം ത്യജിക്കുന്നോൾ എൻ്റെ ഹ്യോദ്യത്തിലേക്ക് ഒരു മഹാമാധ്യരൂപമാഴുകുന്നു; എനിക്കാടണം, പാടണം, ഞാൻ ഭാഗ്യവാൻ, ഞാൻ അനുഗ്രഹിതൻ, ഞാൻ നോക്കുന്നതെല്ലാം അനുഗ്രഹിതം.

എന്നാലോ, അതു നടന്നില്ല.

എന്നാൽ, എന്തു നടക്കും?

നാം മഹാഭാരതത്തിലേക്ക് കുടുതൽ പ്രവേശിക്കുന്നു. അതിന്റെ അവസാനത്തിലാണ് നാമിപ്പോൾ. അത് സ്ത്രീപർവമായിരുന്നു. നമുക്ക് അൽപ്പദ്യൂരം കൂടി സമ്പരിക്കാം.

മഹാഭാരതത്തിൽനിന്ന് മുന്നു ദ്യുഷാന്തകമകൾ ഞാൻ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു. ഇതിഹാസത്തിന് അകത്തും പുറത്തും പൊന്തിക്കിടക്കുന്ന കമകൾ, ആശയഭ്രംഗാതല്ലൂകളായ കമകൾ, ആശയുദ്ധങ്ങളും സാന്ത്വനത്തിന്റെയും സാധ്യതകൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന കമകൾ. നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ ഇവ അമുല്യങ്ങളാണോ എന്നു നോക്കാം. മഹാഭാരതത്തിലെ ഏറ്റവും അവസാനത്തെ പവർത്തിലേക്കു നാം അൽപ്പം കടന്നു ചെല്ലുന്നു. സർവ്വാരോഹണത്തിലല്ല, സർവ്വത്തിൽ തന്നെ നാം എത്തുന്നു. സാക്ഷാൽ സർവ്വം, യാമാർത്ഥ്യത്തിന്റെ തനിനിറമായ സർവ്വം. സർവ്വത്തിൽ കടന്നു ചെല്ലുന്നോൾ യുധിഷ്ഠിരൻ കാണുന്ന ആദ്യത്തെ കാഴ്ച- മനോഹരമായ ഒരു ഇൻസ്റ്റിത്തിൽ, വീരസുരൂനെ പ്ലോഡിലെ പ്രഭചിതറി, കീർത്തിമാനായി വിളഞ്ഞുന്ന ദ്യുരോധനൻ (XVIII.1). ആരാണ് യുധിഷ്ഠിരനെ അങ്ങാട്ടാനയിക്കുന്നതെന്നു

നോക്കു. അയാൾക്ക് അവിടെ ഒറ്റയ്ക്ക് പോകാനാവില്ല. ഭാഗത്തെ, വെർജിൽ വഴി കാണിച്ച പോലെ, അയാൾക്കു വഴികാടിയുണ്ട്. കാലാ തീതമായ ആ അപൂർവ്വലോകത്തിലേക്ക്, യുധിഷ്ഠിരനെ വഴി കാണി കുന്ന മാർഗ്ഗദർശിയുടെ നാമയേയം ഞാൻ അപൂർവ്വലോകത്തിലേക്ക്, യുധിഷ്ഠിരനെ വഴി കാണിക്കുന്ന മാർഗ്ഗദർശിയുടെ നാമയേയം ഞാൻ പരാമർശിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഇവിടത്തെ ശ്രോതാക്കളിൽ ഭൂതിപക്ഷവും അറിവിന്റെ പുണ്ണിരി പൊഴിക്കും. എക്കതാര വിശ മിടുന്ന, നീം മുടി യുള്ള, തികച്ചും ശരിയായ ചോദ്യങ്ങളായ തെറ്റായ ചോദ്യങ്ങൾ എല്ലാ ത്ത്വോഴ്സും ഉന്നയിക്കുന്ന, എത്ര യുഗമാനിലും ഭയക്കരനായ, പ്രത്യേകിച്ച്, ആയി നിറഞ്ഞ നമ്മുടെ ഈ നൃറ്റാണ്ഡിൽ ഭയക്കരനായ, ജീഷ്ടിനാരദൻ. യുധിഷ്ഠിരനെ അവിടെ കൊണ്ടു പോകുന്നത് നാരദനാണ്. തികച്ചും പ്രാമാണികമായ, മായയുടെ അവശ്യമായ അനുഭവത്തിലേക്ക് യുധിഷ്ഠിരനെ നയിക്കുന്നത്, നാരദൻ മാത്രം.

തേൻതുള്ളികളിൽ നിന്ന്, മറ്റാരു പ്രതിബിംബത്തിലേക്കാണ്- മരുളുമിയുടെ പ്രതിബിംബം- നാമിപ്പോൾ കടന്നുപോകുന്നത്. ഇത് കുരുക്കേഷ്ടത്തിന്റെ തരിശുളുമിയാണ്, എനിക്കെങ്ങനെ വിളിക്കാമെ കിൽ. ഇത് ജീവിതത്തിന്റെ തന്നെ തരിശുളുമിയാണ്. അധ്യാലോക ധാമാർത്ഥത്തിന്റെ തരിശുളുമി- എനിക്കെങ്ങനെ വിളിക്കാമെങ്കിൽ. ഫല ഭൂയിഷ്ടമാകി മാറ്റാവുന്ന തരിശുളുമിയാണിൽ- എന്നാൽ നാമമല്ലാം പസിക്കുന്ന തരിശുളുമി, കിണർ, കുഴി, ഗർത്തം. ജീവിതത്തിന്റെ അർത്ഥം കാണിച്ചു തരാൻ, നാരദനെ നായകനാകി ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരു നാടൻ ഏതിഹ്യമുണ്ട് എന്നാണെന്തെല്ലാം വിചാരം. പക്ഷേ, എനിക്കു തെറ്റു പറ്റാം. പിന്നീട് ധാരതാരു ചോദ്യവും ഉണ്ഡാവില്ല എന്നതാണ്, ഇതു സുസ്തി പ്രസംഗത്തിന്റെ നല്ല കാര്യം. ഹ്യാദയസ്പർശിയായ ഒരു ഏതിഹ്യമാണിൽ. ഇതു ഏതിഹ്യം ആഭ്രേ മാർഗ്ഗോവിൽ വളരെയെറെ മതിപ്പുള്ളവകി. “വിപരീത സ്മരണകൾ” എന്ന തന്റെ പുസ്തകത്തിൽ, അദ്ദേഹം ഉടൻ തന്നെ, ഇതു ഏതിഹ്യം,- ഒരു ഒരോധ്യാഗിക പര്യടന തത്തിനിടയിൽ താൻ കാശിയിൽ വെച്ചു കേട്ടത് എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട്,- രേഖപ്പെടുത്തി. ഒരു ഇന്ത്യക്കാരൻ അദ്ദേഹത്തെ സമീപിച്ചു പറഞ്ഞു വെന്നു തോന്നുന്നു.

“മാർഗ്ഗരോ സാഖ്യ്, അങ്ങെയ്ക്ക് ഒരു കമ കേൾക്കാൻ താൽപര്യമുണ്ടോ?”

“പക്ഷേ എനിക്ക് ഒരോധ്യാഗിക ജോലി ചെയ്യാനുണ്ട്” അദ്ദേഹം മറുപടി പറഞ്ഞു.

“എന്നാൽ ഇതൊരു നല്ല കമയാണ്”

“എന്നാൽ....ശരി, പറയു”

അങ്ങനെ ആ കമ പറയപ്പെട്ടു. എപ്പോൾ എങ്ങനെ പെരുമാറണം, എന്തു പറയണമെന്നീവുള്ള, സംസ്കാരത്തിന്റെ സമ്പർഖ്യാധികാരം നല്കുന്ന പരിഷക്ത്യത്തിന്റെ സമാനപതി, അന്തിസാധാരണമായ പ്രമാണവെപ്പതുകത്തിന്റെ പരിഷക്ത്യത്തിന്റെ ഇന്ത്യയുള്ള ഇദ്ദേഹം, ഈക്കുമെ കേട്ട ആവേശിതനായി. തന്റെ ആത്മകമായിൽ ഇക്കുമെ അദ്ദേഹം രേഖപ്പെടുത്തി. എനിട്ടിരെനു, ധാമാർത്ഥമയുമായി സമാനരൂപപ്പെടുത്തി. പ്രപബ്ലേം ധാമാർത്ഥമാണെന്ന തോന്നലുള്ളവാക്കുന്ന പ്രപബ്ലേം മായികതയെക്കുറിക്കുന്ന ഹിന്ദുത്വത്വം-(മായ)തേതാട് അദ്ദേഹം ഇതിനെ ബന്ധപ്പെടുത്തുന്നു. വെബ്സ്റ്റുവുടെ നിർവ്വചനം എതാണ്ടിപ്രകാരമാണ്. അത് വാസ്തവത്തിൽ ധാമാർത്ഥമാണോ അല്ലെങ്കിൽ എന്ന തിന്ന് ഉത്തരം പറയാൻ വെബ്സ്റ്റുർക്ക് താഴപരമില്ല. എന്നാൽ, അദ്ദേഹമാർഗ്ഗോ, ഈ ഏതിഹ്യം കൈംസ്തവത്തിൽ- അതിൽ ഇത് മറ്റാരുരുപം പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു-ഉള്ളതാണ് എന്ന് ഹൃസമായി സൂചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇന്ത്യൻ ഏതിഹ്യം വിവരിക്കുന്നതിന് മുമ്പ്, പാശ്ചാത്യരൂപം ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് നല്കാം.

മദ്യകാലയുഗത്തിൽ, ഒരു വനത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സന്ധാസാഗ്രഹം. അവിടെ സ്വർഗ്ഗവാസികളുടെ കടമകൾ എന്നാണ് എന്ന് ഒരു സന്ധാസി ചോദിക്കുന്നു. ഉത്തരം, “ഒന്നുമില്ല. അവർ സ്വർഗ്ഗസ്ഥനായ ദൈവംന്തമ്പുരാനെ ധ്യാനിക്കുന്നു.” സന്ധാസി പറയുന്നു, “അന്നശരതയ്ക്ക് ഏറെ ദൈവല്ലം ഉണ്ടാകണം” സന്ധാസിവരുൾ ഇതിന് മറുപടിയെന്നും പറയുന്നില്ല. സന്ധാസി, വനത്തിലുള്ള ഒരു തുറന്ന മെമതാനത്തിലേക്കു പോകുന്നു. തലയ്ക്കു മുകളിൽ മനോഹരിയായ ഒരു പക്ഷി പറന്നു വന്ന് ഒരു വ്യക്ഷക്കാവിൽ ചേക്കേറുന്നു. സന്ധാസി ധ്യാനിക്കുന്നു. നേരത്തെ ശ്രീ ഉമാശകർ ജോഷി സൂചിപ്പിച്ച സാധനാസകൽപ്പമാണിൽ- അസാധാരണമായ കാവ്യത്തീവ്രതയുടെ ഓന്നത്യത്തിലേക്ക് ഫടുത്തുയർത്തിയ സാധന. ഇത്തന്ത്ര പാശ്ചാത്യസാധന. സന്ധാസി ധ്യാനിക്കുന്നു, ഒരു മനോഹരിയായ പക്ഷി വ്യക്ഷക്കാവിൽ ചേക്കേറുന്നു. താമസിയാതെ, അത്, അധികമാനും ഭൂരേയല്ലാതെ മറ്റാരു വ്യക്ഷത്തിലേക്കു പറക്കുന്നു, സംഭവകാശത്തിൽ. എന്നെന്നാൽ, അതെത്രയും സാവധാനത്തിലേ പറക്കുന്നുള്ളൂ. സന്ധാസി അതിനെ പിന്തുടരുന്നു. പക്ഷിയോ വിശദും പാനകലുന്നു. സന്ധാസിയോ, പക്ഷിയെ അത്യന്തം മനോഹരിയായിക്കണ്ട്, അത്യന്തം ഹൃസ്യാത്മികയായിക്കണ്ട്, അതിനെ പിന്തുടരുന്നു. ഈ പിന്തുടരൽ, സന്ധ്യ വരെ നീളുന്നു. പക്ഷി അപ്രത്യക്ഷയാവുന്നു. എന്തു സംഭവിക്കുമെന്ന് ഇപറിക്കാൻ കഴിയുമോ? രാത്രിയെത്തും മുമ്പ്, ആശ്രമത്തിൽ

തിരിച്ചെത്താൻ ശ്രമിക്കുന്നേം, നമുക്കെല്ലാം എന്തുസംഭവിക്കുന്നു എന്ന് ഉള്ളിക്കാൻ ശ്രമിക്കുക. യത്രസാധ്യമോ മുനി (c. 1.41.1.01) രാത്രിയെത്തുന്നിടം സ്വന്തം ഗൃഹം മുനി- ഇതാണ് നാമേല്ലാവരും. സന്ധ്യാസിക്കോ, യാത്രാനും തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയുന്നില്ല. കെട്ടിടങ്ങൾല്ലാം എരു വല്ലത്. സന്ധ്യാസിവുഡിരെല്ലാം നിരൂതരായി. സന്ധ്യാ സിവരുന്നോ വയ്യാവുഡി. സന്ധ്യാസി കരുതുന്നു. “വെറുമൊരു പക്ഷി നിമിത്തം, 20 വർഷങ്ങൾ നിങ്ങൾക്ക് മണിക്കൂറുകളായി മാത്രം തോനു നുവെക്കിൽ, സർഗ്ഗവാസികളുടെ അന്തരംതയുടെ ദൈർഘ്യമെ ഞാവാം”

നാരദനിലേക്കു മട്ടാം.

നാരദൻ തന്റെ എകതാരവിണ്ണയുമായി, സർഗ്ഗസിംഹാസനസ്ഥ നായ വിഷണുവിനെ സമീപിക്കുന്നു. കമ ഇപ്പകാരമാണ്. നാരദൻ വിഷണുവിനോട് ചോദിക്കുന്നു. “വിഷണു, എന്താണ് മായ്?” സ്വാഭാവികമായും ഇതിന് ഉത്തരം നല്കാൻ സാധ്യമല്ല. അതിനാൽ വിഷണു നിഖുബ്ബവനായിരിക്കുന്നു. നാരദൻ വീണ്ടും ചോദിക്കുന്നു. “മായ വിശദിക്രിക്കാൻ സാധ്യമല്ല എന്നാണോ നിങ്ങളുടെ വിവക്ഷ? മായ യാമാർത്ഥമായും, യാമാർത്ഥമായും മായയായും അനുഭവപ്പെടുന്ന, നാമേല്ലാം ആഗതരായ, ഇത് പ്രപഞ്ചമാണോ മായ്”? വിഷണു പറയുന്നു, ‘മായ അനുഭവിക്കാം, വിശദിക്രിക്കാൻ അസാധ്യം’. “എന്നാൽ ശരി”, നാരദൻ പറയുന്നു, ‘നിങ്ങളാൽ സൃഷ്ടിക്കുന്നത് വിശദിക്രിക്കാൻ നിങ്ങൾക്ക് കഴിയില്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളാൽ വിശസിക്കാൻ ഞാൻ ഒരുക്കുമല്ല.’ ഉടൻ വിഷണു സിംഹാസനത്തിൽനിന്ന് ഇരഞ്ഞുന്നു. മനുഷ്യൻ വിശസിക്കാൻ തയ്യാറാല്ലെങ്കിൽ ദൈവങ്ങൾക്ക് എന്തു സംഭവിക്കുന്നു എന്നു വിഷണുവിന്നിയാം- ദൈവങ്ങൾ അപ്രത്യക്ഷരാവുന്നു. ‘ദൈവമുത്യു’എന്ന ദൈവശാസ്ത്രമാണിത്. നമ്മുടെ കഴിയല്ല. നാാം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ദൈവങ്ങളെ നാാം ആരാധിക്കുന്നു. അതിനാൽ വിഷണു വേഗം സിംഹാസനത്തിൽ നിന്ന് ഇരഞ്ഞുന്നു. നാരദനോടു പറയുന്നു. “നില്ക്കു, നാരദ! മായയെന്നതാണെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞു താരം. എന്തെ കുടെ വരു”

അവർ ഒരുമിച്ച് നടക്കുന്നു. ഒരു മരുഭൂമിയുടെ വക്കിലെത്തും വരെ യാത്രാനും സംഭവിക്കുന്നില്ല. അവിടെ ഒരു വൃക്ഷചുവട്ടിൽ വിഷണു തളർന്നിരിക്കുന്നു. തന്റെ വസ്ത്രമടക്കകൾക്കിടയിൽ നിന്ന് ഒരു പാത്രം പൂറ്റെത്തട്ടത് നാരദനു കൊടുത്ത് വിഷണു പറയുന്നു.

“നാരദാ, ദുരെ നിന്നെക്കാരു മരുപ്പച്ച കാണാം. അവിടെ ഒരു കുടിലുണ്ട്. എന്തെ തൊണ്ട വരളുന്നു. എനിക്കൈപം വെള്ളം കൊണ്ടുവ

രാമോ? അതിനുശേഷം ഞാൻ നിനക്ക് മായ എന്താണെന്നു വിശദിക തിച്ചു താരും”.

“ഇവിടെ നില്ക്കു. ഞാൻ വെള്ളം കൊണ്ടു വരാം.”

ഇതെന്നും പറഞ്ഞ നാരദൻ മുന്നോട്ടു പോവുന്നു. പിന്നീട് എന്തു സംഭവിക്കുന്നു എന്ന് നമുക്കറിയാം. നാരദൻ പോയി, മരുപ്പുച്ചയിലെ കുടിൽ കാണുന്നു. ആയാൾ ഉരക്കെ വിളിച്ചു ചോദിക്കുന്നു.

“ആരക്കിലും ഉണ്ടാ?”

വാതിൽ തുറക്കുന്നു. വിഷംസുവിന്ദ്രതുപോലെ ശ്രദ്ധ പിടിച്ചു പറ്റുന്ന കല്ലുകളുള്ള സുന്ദരിയായ ഒരു പെൺകുട്ടി. നാരദൻ മോഹി തനായി. വശീകൃതനായി. അയാൾ വെള്ളപ്പാത്രം മറന്നു പോവുന്നു. അവർ നാരദനെ ക്ഷേണം നൽകി സല്പക്കരിക്കുന്നു. അവരുടെ അഴ്ച നമ്മാർ വരുന്നു. അഴ്ചനമ്മാർ വരുവോൾ സംഭവിക്കുന്നതെന്നെന്ന് നമുക്കറിയാം. അവർ അയാളാട് വിശ്രമിക്കാൻ പറയുന്നു. അയാൾ ഒരാഴ്ച വിശ്രമിക്കുന്നു. പിന്നെ രണ്ടാഴ്ച. ഇദ്ദേഹത്തിനായി, അവർ ഇതെന്നും കാലം കാത്തുന്നിന്നു. ഒരു തിവസം അയാൾ, അവരെ വിവാഹം കഴിച്ചു തരാൻ പറയുന്നു. ഇതിനായിരുന്നു, വാസ്തവത്തിൽ അഴ്ചന നമ്മാർ കാത്തിരുന്നത്. അങ്ങനെ അയാൾ അവരെ വിവാഹം കഴിക്കുന്നു.

ഒരു കൊല്ലം കടന്നുപോയി. വിവാഹഗ്രേഷം ഒരു കൊല്ലം കടന്നുപോയാൽ എന്തു സംഭവിക്കുമെന്ന് നമുക്കറിയാം. അവർക്കൊരു പുത്രൻ ജനിച്ചു. അബ്യുക്കാലുങ്ങൾ കടന്നു പോയി. അവർക്കൊരു പുത്രി ജനിച്ചു. പത്തുകൊല്ലുങ്ങൾ കടന്നു പോയി. പ്രത്യേകം കൊല്ലുങ്ങൾ, പ്രത്യേകം കൊല്ലുങ്ങൾ കടന്നു പോയി. അയാളുടെ ഭാര്യാപിതാക്കൾ മരണമടങ്ങു. അവരുടെ കാലഗ്രേഷം സ്വത്തുകൾ അവഗ്രഹിക്കുന്നു. സ്വത്തുകൾ അവഗ്രഹിക്കാനുള്ളവയാണ്. അയാൾ, അവരുടെ ഭൂമിക്ക് അവകാശിയാകുന്നു. പ്രത്യേകം കൊല്ലുങ്ങൾ കടന്നുപോയി. വെള്ളപ്പോക്കം, പ്രളയം വരുന്നു. പ്രളയജലത്തിൽ അയാളുടെ ഭാര്യമുണ്ടിപ്പോവുന്നു. പ്രളയജലം അയാളുടെ ഭാര്യയെ, മക്കളെ, ഗൃഹത്തെ, കൂഷിയിടത്തെ കൊല്ലുപോവുന്നു. അവരെ രക്ഷിക്കാൻ അയാൾ ശ്രമിക്കുന്നു. തള്ളിക്കേരുന്നു പ്രളയജലത്തിൽ മുങ്ങുന്ന അയാളുടെ ബോധം നശിക്കുന്നു.

അയാൾ ഉണ്ടാരുന്നു. കല്ലുകൾ തുറന്നപ്പോൾ, താൻ, വരണ്ട നിലത്ത്, വിഷംസുവിന്ദ്ര മടിയിൽ തല വെച്ച് വിശ്രമിക്കുകയാണ്, എന്ന യാൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു. മരുഭൂമിയുടെ വക്കിലുള്ള വ്യക്ഷച്ചുവടിൽ വിഷംസുകാത്തിരിക്കുന്നു. നാരദനെ നോക്കി വിഷംസു ചോദിക്കുന്നു.

“ഞാൻ നിന്മോട് കൊണ്ടുവരാൻ പറഞ്ഞ ഒരു പാത്രം വെള്ളം എവിടെ?” നാരദൻ പറയുന്നു, ‘വിഷ്ണു, ഇപ്പോൾ എന്മോട് ഒന്നും പറയരുത്. എനിക്കു മനസ്സിലാവുന്നു. എനിക്കെന്നിയാം. എന്നാൽ ഞാൻ അനുഭവിച്ചതൊന്നും തന്നെ സംഭവിച്ചില്ല എന്ന് എന്മോട് പറയരുത്’.

ഈ നാടൻ ദൃഷ്ടാന്തകമയിൽ ഒരെഴിൻ: “ഇതെല്ലാം വാസ്തവമാണോ?” വിഷ്ണു പറയുന്നു, “മായ എന്നാണെന്നിയാൻ നീ ആഗ്രഹിച്ചു. ഇപ്പോൾ നിന്മക്കെന്നാമോ?”

അനേരും നാരദൻ സർവ്വത്തിന്റെ യമാർത്ഥസഭാവവും കുരുക്കേശത്രത്തിന്റെ തശ്ശസ്വഭാവവും മനസ്സിലാക്കുന്നു. വിഷ്ണുവിനുവേണ്ടി, ഒരു പാത്രം വെള്ളം കൊണ്ടുവരാൻ നമ്മുൾപ്പെടെ മായ. വെള്ളം കൊണ്ടുവരുന്നതിനുപകരം, വിഷ്ണുവിന്റെ കണ്ണുകളുള്ള സൃഷ്ടികളായ പെൺകുട്ടികളുടെ കണ്ണുകളിലേക്ക് നാം നോക്കുന്നു. നമുക്ക് വഴി തെറ്റി. അല്ലെങ്കിൽ നാം, രക്തം പൂരണം കുരുക്കേശത്രസ്വത്തുതർക്കങ്ങളുടെ അനന്തമായ മരുഭൂമികൾ സ്വീകരിക്കുന്നു.

ഒരു കമകുടി- വീണ്ടും മഹാഭാരതത്തിൽ നിന്നു തന്നെ. കാര്യം ഇതാണ് : മഹാഭാരതം സർവ്വനാശപ്രതീകമായി സുചിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ, ഒരു പൊട്ടക്കിണറ്റിൽ തുണി നിന്ന്, നാം ആരാധ്യാല്ലും, എന്നുതന്നെ ചെയ്താലും, എന്നുതന്നെ യാമാർത്ഥ്യം അനുഭവിച്ചാലും, അനുഭവിക്കുന്ന യാമാർത്ഥ്യങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ നമ്മുൾപ്പെടുത്തുന്നില്ലെങ്കിൽ, നമുക്കുവെ മായയായി തോന്നുന്നുവെങ്കിൽ, എന്താണ് സദാചാരം? എന്താണ് ധർമ്മവിചാരം? ജീവിതം എങ്ങനെ നയിക്കണം? ധർമ്മശാസ്ത്രത്തനിയമങ്ങളുണ്ടാണ്?

നാം ഗ്രവംഗീതയിലേക്കു മടങ്ങുന്നു. ഇതായെ ജീവിതവുകൾം. പതിനഞ്ചാമഖ്യായത്തിൽ കൃഷ്ണൻ പറയുന്നു: ”അർജ്ജുനാ, എഴുനേല്ക്കു, അസംഗശസ്ത്രത്താൽ, ഈ സംസാരവുകൾക്കും മുറിക്കു”.

എത്ര വുക്കൾ? നാം വെട്ടി മുറിക്കേണ്ണെ ഈ വുക്കൾ എന്താണ്? ഇതായെ ജീവിതവുകൾം. കൃഷ്ണൻ പറയുന്ന പ്രകാരം, ആകാശത്തിൽപ്പരനെ വേരുകളും, ഭൂമിയിൽ പടരുന്ന ശാഖകളുമുള്ള ഈ സംസാരവുകൾ എനിക്കെങ്ങനെ വെട്ടി മുറിക്കാൻ കഴിയും?

ഞാൻ പഞ്ചാബിൽ നിന്നു വരുന്നു. എന്നാൽ ഞാൻ ബംഗാളിൽത്താമസിക്കുന്നു. ഗീതയിൽ നിന്ന് ഈ ആശയം സ്വീകരിച്ച്, അതിനെ

ആസ്പദമാക്കി, ഹൃദയഹാരിയായ ഒരു ഗീതം എഴുതിയ ഒരു ബംഗാളി നാടോടിക്കവിയുണ്ട് - രാമപ്രസാദ് സൈൻ.

ഒരേ മൻ ചൽ രേ ചൽ

നിയേ ആഷ്ടി ചാർത്തി ഫൽ.

“നടനാലും നടനാലും മനമേ

നാലു ഫലങ്ങൾ ഭൂജിച്ചാലും”.

ഗീതാ വ്യക്ഷത്തിന്റെ നാലു ഫലങ്ങളെയാണ് സൈൻ സുചിപ്പി കുന്നത്. മഹാഭാരതസംഭവങ്ങളുടെ അതിസുക്ഷ്മങ്ങളായ വേദാന്ത ദർശനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിവില്ലാത്ത സാധാരണ ജനങ്ങളുമായാണ് താൻ ബന്ധപ്പെടുന്നത് എന്നറിഞ്ഞ ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹിം സൻ, ജീവിതത്തിന്റെ അർത്ഥം മനസ്സിലാക്കാൻ, കൽപതരു- ആഗ്രഹി പൂർത്തി വരുത്തുന്ന- ആയി രൂപം മാറ്റിയ വ്യക്ഷമാണിത്. ആഗ്രഹി പൂർത്തി വരുത്തുന്ന വ്യക്ഷത്തിന്റെ കമയാണിത്. ആ പൊട്ടക്കിണ റിൽ നിന്നു രക്ഷപ്പെടാൻ നാം എന്നു ചെയ്യണം എന്നതിന്റെ വിവരണം കൂടിയാണിത്. ജീവിതത്തിലെ മധു എന്നാണെന്നും, എന്തുകൊണ്ട് പ്രകടമാവുന്ന യാമാർത്ഥ്യം, യാമാർത്ഥ്യമല്ലാതാവുന്നുവെന്നും ഈ കമ വിശദിക്കിക്കുന്നു. ഈ ചെറിയ വ്യതിയാനത്തിന് എന്ന അനുഭവിക്കു. ആലു. ഈത് വ്യതിയാനമല്ല. മഹാഭാരതഫുറയത്തിലേക്കുള്ള വക്രതിയില്ലോള്ള പ്രവേശനമാണിത്.

മഹാനഗരത്തിലേക്കു പോകുന്ന ഒരമാമൻ - ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞ ഒരു കമയാണിത്- അയാൾക്ക് ഒട്ടേറെ മരുമകൾ. സമ്മാനങ്ങളും പേരി, അയാൾ നഗരത്തിൽനിന്നു വരുന്നു. അയാൾ മരുമകൾക്ക് മധുരപലഹാരങ്ങളും കളിപ്പാടങ്ങളും നല്കുന്നു. കൂട്ടികൾ, പട്ടികളും, കൊമ്പുകളും, കല്ലുകളുമുപയോഗിച്ച് കളിക്കുന്നതയാൾ കാണുന്നു. അയാൾ പറയുന്നു:

“ഇതിലെത്തു രസം?” വടികളെക്കാളും കല്ലുകളെക്കാളും കൊമ്പുകളെക്കാളും നല്ല വസ്തുകൾ ജീവിതത്തിലുണ്ട്”.

അതിനാൽ, അയാൾ, അവർക്ക് തിളങ്ങുന്ന കളിപ്പാടങ്ങൾ നല്കുന്നു. വീടിനു പുറത്തെത്താ കൽപവ്യക്ഷം. നിങ്ങൾക്കാവശ്യമുള്ള തെല്ലാം കിട്ടുന്നു. എത്ര ലളിതം. എത്ര എളുപ്പം. കൽപവ്യക്ഷത്തിനു ചുവട്ടിൽ പോയി ആഗ്രഹിക്കുകയേ വേണ്ടു. വ്യക്ഷം നിങ്ങൾക്കാവശ്യമുള്ളത്, ഇഷ്ടമുള്ളത് നല്കും. കൂട്ടികൾക്ക്, ഇന്നത്തെപ്പോലെ വിദ്യാഭ്യാസമുള്ള കൂട്ടികൾക്ക് പ്രത്യേകിച്ചും, ഇതു സത്യമല്ല എന്നറിയാം.

നിങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നത് എൻകലും കിട്ടില്ല. നിങ്ങൾ ആഗ്രഹിക്കുന്നത് കിട്ടാൻ വളരെയേറെ ശ്രമിക്കണം. നിങ്ങളുടെ ശ്രമിച്ചാലും, നിങ്ങളുടെ കുടുതൽ ശ്രമിക്കുന്ന മറ്റാരെങ്കിലും ആദ്യം ആ നല്ല വസ്തു കശൾ കൈകലാക്കുന്നു. മറ്റു ചിലർ, ബന്ധങ്ങളുപയോഗിച്ച് ഏറ്റവും നല്ല വസ്തുകൾ കരസ്ഥമാക്കുന്നു. കൂട്ടികൾക്ക് ഇതൊക്കെ അറിയാം. എന്തായാലും, ഇതുന്തെ പ്രായോഗികജണതാനം. എന്നിട്ടും, അമ്മാമൻ പോയപ്പോൾ, അവരെല്ലാം വൃക്ഷച്ചുവട്ടിലേക്കൊടുന്നു. വൃക്ഷച്ചുവട്ടിൽ നിന്ന് അവരോരോതുതരും അവരുടെ ആഗ്രഹിങ്ങൾ വൃക്തമാക്കുന്നു.

അവർ കൂട്ടികൾ. അവർക്കെന്താണാവശ്യം? മധ്യര പലഹാരങ്ങൾ, സന്ദേശ്, രസഗുളും, അവർക്കെന്തു കിടുന്നു? ഉമാശകർ ജോഷി നമ്മോ ടിപ്പോൾ പറഞ്ഞു നിർത്തിയിട്ടു ഉള്ളൂ, “നിങ്ങളുടെ ഭക്ഷണം പ്രത്യേകിച്ചു ശ്രദ്ധിക്കുക”. കൂട്ടികൾക്കൊക്കെ വയറുവേദന. എന്തെന്നാൽ വൃക്ഷം നിങ്ങൾക്കാവശ്യമുള്ളത് വെറുതെ തതിക മാത്രമല്ല, അതിന്റെ കുടെ, അതിന്റെ ശരിയായ വിപരീതവും തീർച്ചയായും തരുന്നു. പ്രപഞ്ചസഭാവം തികച്ചും അത്ഭുതാവഹം തന്നെ - സകീർണ്ണം എന്നത് തെറ്റായ വാക്കാണ്. അത് ആശ്വര്യകരം. മഹത്തായ ഒരു പ്രപഞ്ചവിരോധാഭാസം, ഒരു ദൈവികമായ കോമധി.

അവർക്ക് മറ്റൊന്ന് ആവശ്യം? കളിപ്പാടങ്ങൾ. അവർക്ക് എന്തു കിടുന്നു? മടുപ്പ്, വിരസത. അവർക്ക് വലിയ കളിപ്പാടങ്ങൾ വേണം, വലിയ വിരസത. വലിയ വലിയ കളിപ്പാടങ്ങൾ, വലിയ വലിയ വിരസത. വൃക്ഷം നിങ്ങളാവശ്യപ്പെടുന്നത് കൃത്യമായി നല്കും- പക്ഷേ അതോടൊപ്പം അതിന്റെ ശരിയായ വിപരീതവും.

“അർപ്പജ്ഞനാ, എഴുനേൽക്കു. ഈ വൃക്ഷത്തെ അസംഗശന്തത താൽ മുറിച്ചു വിഴത്തു.” എന്നാൽ നമുക്കെതിലേക്ക് പിനീട് കടക്കാം.

കൂട്ടികൾ വലുതാവുന്നു. വയസ്സാവുക എന്നതിൽക്കെവിൽത്ത് നമുക്ക് മറ്റാനും ഈ വൃക്ഷച്ചുവട്ടിൽ ചെയ്യാൻമില്ല. വൃക്ഷത്തിന് ഒരു മാറ്റവുമില്ല; നാാം മാറുന്നു. നമ്മിൽ ചിലർ കുടുതൽ വിവേകമുള്ളവരാകും. എന്നാൽ നാമെല്ലാവരും വ്യഖരാകും. ഇപ്പോഴവർ യുവാക്കളാണ്. അവർക്കിപ്പോൾ പലഹാരങ്ങളും കളിപ്പാടങ്ങളും ആവശ്യമില്ല. അവർക്ക് രാമപ്രസാദ് വർണ്ണിച്ച നാലു മലങ്ങളാണാവശ്യം- ലൈംഗികത, പ്രശസ്തി, ധനം, അധികാരം. വൃക്ഷച്ചുവട്ടിൽ മറ്റാനും കിട്ടാനില്ല. അവരെല്ലാം അവ തേടുന്നു. അത് അവർക്ക് കിടുന്നു. വൃക്ഷം അവരെ കൈകലാക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ, അവർക്കെതിന്റെ വിപരീതവും കിടുന്നു. ഈ ലോകത്തിൽ തന്ത്രായി ഓന്നുമില്ല. എല്ലാം അതിലും

അങ്ങനെ വിപരീതദയവുമായി വരുന്നു. ഇത്തന്തെ ശ്രീരാമകൃഷ്ണൻ്റെ വ്യാഖ്യാനം. അവരെല്ലാം അതിൽ കുടുങ്ങി. അവർ ദൃഢഭിക്ഷുന്നു. തങ്ങൾ എന്തുകൊണ്ട് ദൃഢഭിത്തരാവുന്നു എന്നവർക്ക് അറിയില്ല. അവർ വിഞ്ചും വ്യഖ്യാനവുന്നു. അവർക്കായി നമുക്ക് സുന്ദര പദ്മാളുണ്ട്. പാശ്വാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ അവരെ നാം മുതിർന്ന പൗരർ എന്നു വിളിക്കുന്നു. പാരമ്പര്യരാജ്യങ്ങളിൽ അവർ ശുരൂജനങ്ങളായി അറിയപ്പെടുന്നു. അഥാനികളായ വ്യഖ്യർ, അമാർത്ഥത്തിൽ അവർ മുതിർന്ന മുഖ രായ കുട്ടികൾ മാത്രമാണ്. അവരിപ്പോൾ വ്യക്ഷച്ഛുവടിൽ, തങ്ങളുടെ മരണശയ്യയിൽ കിടക്കുന്നു. ശത്രിയായ ഹിന്ദുവിധിയനുസരിച്ച് അവരെ സംസ്കരിക്കും. അവരെ മുന്നുകുടമായി തരം തിരിക്കാം. ഒരു കുട്ടൻ പറയുന്നു- ഇതാണ് ഏറ്റവും രസകരം- ഒരുകുട്ടൻ പറയുന്നു: ഇല്ല ലോകമാകെ ഒരു മഹാവബ്ദനയാണ്. ഒരു നാടകം, ഒരു ചതി. വിധ്യാകൾ- അവർക്കൊന്നും അറിയില്ല. രണ്ടാമത്തെ കുട്ടൻ പറയുന്നു; തങ്ങൾ തെറ്റായ ആഗ്രഹങ്ങൾ തേടി. ഇനി തങ്ങൾ ശത്രിയായ ആഗ്രഹങ്ങൾ തേടും. പന്നരവിധ്യാകൾ. അവരൊന്നും തന്നെ പരിചില്ല. മുന്നാമത്തെ കുട്ടൻ പറയുന്നു: ഇപ്രകാരമുള്ള, ഒരു ലോകത്തിൽ എന്തിനും ജീവിക്കണം? തങ്ങൾക്ക് മരിച്ചാൽ മതി. വളരെ നന്ന്, വ്യക്ഷം പറയുന്നു. ഇതാ, ഇതെടുത്തൊള്ളു. വ്യക്ഷം, നിങ്ങളാഗ്രഹിച്ചതെന്തോ, അതുതന്നെ, അതിലുടനീയ വിപരീതദയവുതോടൊപ്പം തരുന്നു. അതാണ് വ്യക്ഷത്തിന്റെ ജോലി. അവരോ, വ്യക്ഷച്ഛുവടിൽ തന്നെ മരിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ ആർക്കും മറ്റൊരു മരിക്കാനാവില്ല. അവരെല്ലാം, അതേ വ്യക്ഷച്ഛുവടിൽ തന്നെ ജനിക്കുന്നു; എന്തെന്നാൽ, ആർക്കും മറ്റൊരു മരിക്കാനില്ലെന്നും ജനിക്കാൻ ആവില്ല. നമുക്കിങ്ങനെ പറയാനാവില്ല. “ഈ ലോകത്തെ പിടിച്ചു നിർത്തു, തങ്ങൾക്ക് ഇന്നെന്നാം”. നമുക്കുള്ളതെല്ലാം ഈ പ്രപബ്രഹ്മാണ്. അതിനാൽ അവരെല്ലാം വ്യക്ഷച്ഛുവടിൽ, ഈ പ്രപബ്രഹ്മത്തിലേക്കു തന്നെ മടങ്ങിവരുന്നു, ഒരിക്കൽക്കൂടി ഇതിലകപ്പെടുന്നു.

എന്നാൽ, ഈ കമയക്ക് ഭംഗിയായ ഒരവസാനമുണ്ട്. ഒരു മുട്ട നൽകിയുണ്ടായിരുന്നു. അവനും വ്യക്ഷച്ഛുവടിലേക്ക് ഓടി. എന്നാലവൻ വിഞ്ഞുപോയി. ഉന്തുകയം തളളുകയും ചെയ്യുന്ന അവർന്തെ കുട്ടികാരും ബന്ധുക്കളും അവനെ തളളി മാറ്റി. അതിനാലവൻ വിടിലേക്ക് തന്നെ മടങ്ങി. അവൻ കരുതി: താൻ എന്തെ ആഗ്രഹം പിന്നീടിരിയിക്കാം. ജനലിലൂടെ അവൻ വ്യക്ഷത്തെ നോക്കി. തന്റെ കുട്ടകാർമ്മയുപരപലഹാരങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നതും, വയറുവേദനയുണ്ടാവു

നന്തും, കളിപ്പാടങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നതും, മട്ടപ്പ് കിട്ടുന്നതും, മരിക്കാനാഗഹിക്കുന്നതും, പുനർജജനിക്കുന്നതും അവൻ കണ്ണു. പെട്ടുനവൻ സത്യം ദർശിച്ചു. പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ തത്പരുപം അവൻ കണ്ണു. താൻ കേമനാൻ എന്നവൻ ധരിച്ചില്ല. അവൻ വിനയാനിതനായി. വൃക്ഷച്ചുവട്ടിലിരിക്കുന്നവരോട് അവന്റെ ഹൃദയത്തിൽ അനുകന്ധപ്പെട്ടു. ആ അനുകന്ധപ്പെട്ടാഹത്തിൽ, ആഗഹിക്കാനവൻ മറന്നുപോയി. അവൻ ആശിക്കാനിച്ചിച്ചു. എന്നാലോ, ആശിക്കാൻ മറന്നുപോയി. വൃക്ഷച്ചുവട്ടത്തിന് അവനെ തൊടാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അവൻ സ്വതന്ത്രനായ മനുഷ്യൻ. യാദ്യച്ചികമായി അവൻ മോക്ഷത്തിന്റെ അക്ഷങ്ങൾ ലഭ്യമായി. യാദ്യച്ചികം! എന്നെന്നാൽ, ഒരിക്കലും അവ, കരുതിക്കുട്ടിയുള്ള പരിശ്രമത്താൽ ലഭ്യമല്ല. ഇല്ല. എത്ര യോഗങ്ങൾ കൊണ്ടും, എത്ര ധർമ്മചരണങ്ങൾ കൊണ്ടും, എത്ര സാധന ചെയ്താലും മറന്നാചരണം കൊണ്ടും, ജപിച്ചാലും, ദേശീയമോ, അന്തർദേശീയമോ ആയ ചർച്ചായോഗങ്ങളിൽ പങ്കടുത്താലും, നമുക്ക് മുക്തിയുടെ അക്ഷങ്ങൾ പാഠിക്കുകയില്ല.

ആ കരുണാപ്രവാഹത്തിൽ, ആശിക്കാൻ അവൻ മറന്നുപോയി. ഒരു പ്രത്യേക അർത്ഥത്തിൽ, അവൻ, കിണറ്റിൽ നിന്ന് പുറത്തു ചാടി. അവൻ മരുഭൂമിയിൽ നിന്ന് കുതിച്ചുയർന്നു; അവൻ വൃക്ഷത്തെ മുറിച്ചുവീഴ്ത്തി.

അമ്മുടെ വികാരങ്ങളേയും ഭാവനകളേയും വികസിപ്പിക്കാൻ മഹാഭാരതത്തിലുള്ള സാധ്യതകൾ ചുണ്ടിക്കാട്ടുക മാത്രമായിരുന്നു എന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. ഇവയെക്കെല്ലാം ഉത്തരങ്ങളാണ് എന്നു ഞാൻ കരുതുന്നില്ല. ജീവിതത്തിന്റെ കുരുക്കേശത്തിലുടെ സഖ്യരിക്കുംപോൾ നാം കാണുന്ന ചുണ്ടുപലകകൾ മാത്രമാണിവ.

നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയ്ക്ക് ഞാൻ നന്നി പറയുന്നു. ജീവിതവൃക്ഷച്ചുവട്ടിൽ, മലവത്തായ ഈ ചർച്ചായോഗം സാധ്യമാക്കിയതിന് ഞാൻ വ്യാസനോടും നന്നി പറയുന്നു, ആ വൃക്ഷത്തിൽ പുകൾ വിതരിയുന്ന അസംഖ്യം ശാഖകളിൽ ഒന്നാണല്ലോ സാഹിത്യാക്കാദമിയും.

[നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധയ്ക്ക് ഞാൻ നന്നി പറയുന്നു. ജീവിതവൃക്ഷച്ചുവട്ടിൽ, മലവത്തായ ഈ മൊഴിമാറ്റം സാധ്യമാക്കിയതിന് ഞാൻ വ്യാസനോടും പ്രൊഫസർ ലാലിനോടും നന്നി പറയുന്നു, ആ വൃക്ഷത്തിൽ പുകൾ വിതരിയുന്ന അസംഖ്യം ശാഖകളിൽ ഒന്നാണല്ലോ ഈ പ്രസിദ്ധീകരണവും- വിവ.]

അക്കിതത്തിന്റെ തലക്കുറി

സി.വി.ഗോവിന്ദൻ

അക്കിതം പരമസാത്വികനാണെന്ന് പറഞ്ഞുവരാറുണ്ട്. മുട്ടയെ
കൊല്ലാൻ മടിച്ച് അതിനെപ്പിടിച്ച് പുറത്തെയ്ക്കെറിയുന്ന ഒരു വിദ്യ
യെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം തന്നെ എവിടെയോ എഴുതിയിടുമുണ്ട്. എന്നാൽ
അക്കിതം നമ്മുപോലെത്തന്നെ ഒരു സാധാരണമനുഷ്യനാണ്;
ആഹാരനിഹാരാദികളിൽ അഭിരമിയ്ക്കുന്ന ഒരു പച്ചമനുഷ്യൻ. ചിരി
യ്ക്കുകയും കരയുകയും ശുണ്ടിയെടുക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു ശരാ
ശരി മനുഷ്യൻ. ‘സത്യമല്ലാതെയാതൊന്നും പറയാൻ ശക്തിയില്ലെന്നു’
എന്ന തിരിച്ചറിയും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ട്. അസത്യം പറയാൻ ശക്തിയില്ലാത്തതുകൊണ്ട് സത്യം പറയുന്ന ഭാർഷ്യല്ലോ താൻ വരിക്കുന്നു വന്ന
ഒരർത്ഥം ഈ വരിയിൽ നിന്ന് വായിച്ചെടുക്കാമല്ലോ. ഈത് അതിവായ
നയാണെന്ന് പറഞ്ഞാൽത്തന്നെയും ഈ വരിയിൽ പരിഡേവനത്തിന്റെ
നിശ്ചലാട്ടമുണ്ടെന്ന് സമ്മതിക്കേണ്ടിവരും. ഈ പരിഡേവനം ആവശ്യമായി
തീരുന്നത് മനസ്സിന്റെ അടിത്തട്ടിലുള്ള കുറ്റബോധം കൊണ്ടാണ്. ഗതഃ

നെരമില്ലാതെ പാപം ചെയ്യേണ്ടിവരുന്നതാണ് കുറ്റബോധയിൽ കാരണം. പാപത്തിന് സ്വയം ശിക്ഷ എറ്റവാഞ്ഞുകയും സ്വയം പീഡന തിലുടെ ആത്മയെമായ ലാളിത്യത്തിലേയ്ക്ക് കവി മനസ്സ് വളരുകയും ചെയ്യുന്ന രൂപ സവിശേഷസ്വഭാവം അക്കിത്തം കവിതകളിൽ കണ്ണ താമെന്ന് തോന്നുന്നു.

ഉപ്പുകൾപ്പിനും ഉതിയതിച്ചോറിനും വേണ്ടി കമ്പനിയിൽ പണിയെ ദുക്കേണ്ടിവന “ഞാൻ” ഗത്യന്തരമില്ലാതെ പല പാപങ്ങളും ചെയ്യുന്നു.

“ഉഗ്രശിക്കുടുമ മുൻിച്ചു. വളർത്തി, മേൽ-
മീശയും, പുണ്ണുനുലുരികളെത്തുണ്ടാൻ
ഓത്തുവായ് കൊണ്ടു വിഴുങ്ങേണ്ടിവനുമേ
ഓക്കാനമേകുനമീനുമിരിച്ചിയും
പണ്ഡ ഞാൻ വെച്ചുനിവേദിച്ചോരാപ്പണ-
പ്പായസത്തിൽ രൂചി പാടെ മറന്നുപോയ്
പാടെ മറന്നുപോയ് പുജയ്ക്കുചൊല്ലുന
പാവനമന്ത്രവും തന്ത്രദേശങ്ങളും
മദ്യച്ചവർഷപ്പിൽനിന്നുഹിച്ചു ഞാൻ ആത്മ-
ഹത്യചെയ്താലുള്ളനുഭൂതിയത്രയും
ഇല്ല ഗതിയെന്നു തീർച്ചയായാൽ പുലി
പുല്ലും പതുക്കെന്തതിനുമെന്നില്ലയോ?”

ഇതോക്ക പാപമാണോ എന്നാണെങ്കിൽ കവിയെ സംബന്ധിച്ചിട തേതാളം, അതെ.

പ്രഭാശിയും പ്രതാപവും നിറങ്ങു ഒരു പഴയ ജീവിതവും കവി യുടെ പിന്നിലുണ്ട്.

‘രണ്ടു മുന്നാനകൾ വില്ലുസണിക്കാള
വണ്ണികൾ പുത്രൻ കമകളിക്കോപ്പുകൾ
തട്ടിൽ നിന്നാടികളിയ്ക്കും ഗുണ്ണാപ്പുകൾ
കട്ടിലിൽ കെട്ടിയ പട്ടമേലാപ്പുകൾ’

അങ്ങെനെ പലതുമുണ്ടായിരുന്ന പ്രാക്കര ജീവിതത്തിൽനിന്ന് ഇരങ്ങി പ്പോന്ന അപവലത്തിൽ ശാന്തിക്കാരനായും പിന്നീട് നഗരത്തിൽ കമ്പനിയിൽ ജോലിക്കാരനായും കവികൾ ജീവിക്കേണ്ടിവന്നു. ഈ അധ്യാം നായിനിടയിലാണ് മെല്ലപ്പുറതെ പാപങ്ങൾ കവികൾ ചെയ്യേണ്ടിവന്നത്. പരിഹാരമായി സ്വയം പീഡനമേൽക്കുന്നു. ഒടുവിൽ മഹാക്ഷത്രവും കൊമ്പനാനകളും തന്റെതല്ല, എന്ന അനാസക്തിയിലേയ്ക്ക് കവിമനസ്സ് പളരുന്നു; നിരുപാധികമായ കേതിയിൽ ലയിക്കുന്നു. ‘കുറ്റത്തിന്’ സ്വയം ശിക്ഷ എറ്റവും വാങ്ങുന്നതാണ് മഹത്തായ ജീവിതത്തെലി എന്നത്

സാഹിത്യത്തിലെ എക്കാലത്തേയും മികച്ച സിഖാതമാണ്ടോ. ഏറ്റുവാങ്ങുന്ന ശിക്ഷയിലൂടെ സ്വയം വളർന്ന് അവികലമായ ആത്മീയതയിൽ അദ്ദേഹം തേടുക എന്നത് അക്കിത്തതിന്റെ കാബ്യവ്യക്തിയ തത്തിന്റെ സ്വഭാവവിശേഷവുമാണ്. കമാപാത്രം ചെയ്ത പാപം ഒരും തന്നെ ഗൗരവമുള്ളതല്ല എന്ന് നമുക്കറിയാം. കവി പാപബോധം അനുഭവിക്കുന്നുവെന്നതാണ് കാര്യം. മദ്യപാനം ആത്മഹത്യക്ക് തുല്യമായ പാപമാണെന്ന് കവിക്ക് തോന്നുന്നു. എല്ലാവർക്കും അങ്ങനെ തോന്നിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല. കുറ്റബോധത്തിന് തക്കതായ കാരണം വേണമെന്നില്ലെന്ന് മനസ്സാസ്ത്രം പറയുന്നു.

പരമോദാരമായ പ്രാക്കതന ജീവിത പശ്വാത്തലം, അതിൽനിന്ന് ഗത്യുന്നരമില്ലാതെയുള്ള വീഴ്ച, അധമബോധമുള്ളവാക്കുന്ന ദുരിതാനുഭവങ്ങൾ, ആത്മശുശ്രീകരണത്തിന്റെതായ നിർവ്വഹണസ്ഥി- ഈത്തരമൊരു പാറ്റേൺ അക്കിത്തതിന്റെ പല കവിതകളിലും കാണാം. ഈ പാറ്റേൺ ആദ്യമായി സഹാരമായി പരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടത് ‘ഈരുപതാം നൂറ്റാണ്ടി’ന്റെ ഇതിഹാസത്തിലാണെന്ന് തോന്നുന്നു. ‘എന്നിക്കുമുണ്ടായിരുന്നു സുവം മുറിയനാളുകൾ’- ഈതാണ് പ്രാക്കതനജീവിതപശ്വാത്തലം. പലതരം ജീവിതാനുഭവങ്ങളിലൂടെ കവി യുവാകളുടെ ‘പിത്തസന്നിപാതവിമുർച്ച’ അറിയുന്നു. ‘പാപഭാരം തള്ളിത്തുന്നുജഗത്തിനെ’ എന്ന ഒരവസ്ഥയിൽ കാര്യങ്ങളെത്തിച്ചേരുന്നു. പശ്വാത്താപത്തിലൂടെ പാപഭാരത്തിന്റെ പ്രായശ്വിത്തം ചെയ്തശേഷം ‘നിരുപാധികമായ സ്നേഹം’മെന്ന പ്രത്യുഷയം കണ്ണെത്തുന്നു. നിരുപാധികമായ സ്നേഹം തന്നെയാണ് പിന്നീട് ഇംഗ്ലീഷിച്ചാരമായി മാറുന്നത്. വിസ്തവചിന്തയും വിസ്തവപ്രവർത്തനവും നരകതുല്യമായ അനുഭവമായി കവിക്ക് തോന്നുന്നത് പാപബോധമെന്ന വിചാരഭാഷക്കം കൊണ്ടാണ്. നരനെത്തനെ മാടാക്കി പണിയെടുപ്പിക്കുന്ന അനീതിക്കെന്ത് പരിഹാരമെന്ന ചോദ്യം ബാക്കിനിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ചികിത്സക്കന്റെ കൈപ്പിഴവിന് ചികിത്സാശാസ്ത്രത്തെത്തനെ പഴിക്കാമോ എന്ന ഒരാശക്ത്യും മനസ്സിലുണ്ട്.

ഇതിഹാസത്തിലെ പ്രമേയത്തിന്റെ തന്നെ സാന്ദ്രമായ ഒരാവിഷ്കാരമാണ് ‘ഇടിഞ്ഞു പൊളിഞ്ഞതലോകം’. ലാവണ്ണാജ്ഞലമായ ഒരു പശ്വാത്തലച്ചിത്രം. പിന്നീട് തെണ്ണിന്കുടക്കുന്ന ദരിദ്രബോലന്മാരെ കണ്ണകവിയുടെ മനസ്സ് പിടയ്ക്കുന്നു. ചിത്രകുന്ന പുവിനെ കൊന്നാലോ എന്ന വിചാരമുണ്ടിക്കുന്നു.

‘പ്രളയം കാത്തുതതിച്ചേനില്പാ-

ണിള്ളയൊരുന്നിമുഷം നില്ലുന്നു’

പ്രളയം വിസ്തൃതം തന്നെ. പുവിൻ്റെ ഇതഞ്ചിൽ കാണപ്പെട്ടു ഒരു തുള്ളി വെള്ളത്തിൽ ‘ഉലകിലെ മധുരാനന്ദം മുഴുവനും’ കവി കാണുന്നു. പുവി നെകാളുംബോൾ ‘തനുടെ തനുടെ മോക്ഷം തന്നെ’തകർക്കപ്പെട്ടു നുവെന്ന് കവി മനസ്സിലാക്കുന്നു. ഇവിടെയും സാക്ഷിയാവുന്ന ഒരു ചോദ്യമുണ്ട്. കുട്ടികളുടെ* നരകയാതനയ്ക്ക് എന്നാണ് മറു മരുന്ന്? സവത്തും അധികാരവും ഉള്ളിടത്തോളം കാലം നരകയാതനയും ലോകത്തിലുണ്ടാവും. അധികാരം കൈയാളുന്നവർക്ക്- അതേത് വർഗ്ഗ മായാലും ശരി- ചിലരെ പീഡിപ്പിച്ചേ മതിയാവു.

സർവ്വനാശകമായ വിസ്തൃതാവേഷത്തിലേയ്ക്ക് കവിയെ നയിക്കുന്നത് കടുത്ത പാപഭോധമാണെന്ന് തോന്നുന്നു. അക്കിത്തംകവിത തിലെ വിവ്യാതമായ കണ്ണുനീർ ഈ പാപഭോധത്തിൽനിന്ന് ഉറവെടുക്കുന്നതാണ്. വിസ്തൃതം ധാതനയുടെ മറുമരുന്നല്ല എന്ന വിചാരം സ്വന്നഹത്തിന്റെ, സൗന്ദര്യത്തിന്റെ, ആനന്ദത്തിന്റെ, ഇഷ്യരന്റെ വഴിയിലേയ്ക്ക് കവിയെ നയിക്കുന്നു. ഈ വഴി ധാതനയ്ക്ക് പ്രായോഗിക പരിഹാരമാവുന്നുവെന്നതിന് ചരിത്രത്തിൽ തെളിവുകളില്ല. പാപഭോധമെന്നത് കവിയുടെ മനസ്സിലെ ‘ആർക്കിടെപ്പാണ്’. ഒരു ജനി കൂടും ബത്തിൽ ജനിക്കുകയും വളരുകയും ചെയ്തതുകൊണ്ട് തനിൽ ജനിതകമായി വന്നുചേരുന്ന സംസ്കാരത്തിനോട് നവീനജീവിതാവഭോധം ഇടകലർന്നപ്പോൾ ഉണ്ടായ സംഘർഷത്തിൽ നിന്ന് രൂപം കൊണ്ടതാവണം ഈ ആർക്കിടെപ്പ്. കവിയുടെ മനസ്സിലെതന്നെ ശക്തിയും ദുർഘ്യല്യവും തമിലാണ് സംഘർഷമെന്നും പറയാവുന്നതാണ്. ‘കുട്ടിയൊഴിക്കലി’ലെ നായകരും അന്തഃസംഘർഷവും മറ്റാണായിരുന്നില്ലെല്ലാ. പാപഭോധം വിഷാദരോഗത്തിലേയ്ക്കും വിഷാദരോഗം മറ്റു പല ദുരന്തങ്ങളിലേയ്ക്കും നയിക്കുമെന്ന് പ്രസിദ്ധമാണെല്ലാ. ആ ദുരന്തത്തിൽനിന്ന് അക്കിത്തത്തിനെ രക്ഷിച്ചത് കാവുസപര്യ തന്നെ. എല്ലാ കവികളുടെയും ജീവിതം ജീവിതവ്യമാക്കുന്നത് കവിതയാണെല്ലാ. താൻ നിസ്സഹായനും ദുർഘ്യല്യനും കൊള്ളരുതാത്ത വന്നും മഹാപാപിയുമാണെന്നതിന് അക്കിത്തത്തിന്റെ എല്ലാ കവിതകളിലും സുചനകളുണ്ടാവും. ‘തനിക്കൊന്നുമീല്ല’ എന്ന ഒരു കാലാവസ്ഥ എപ്പോഴും കവിയുടെ മനസ്സിലുണ്ട്. ആ കാലാവസ്ഥയിലാണ് വിനയം മുളയ്ക്കുന്നത്. വിനയത്തിന് അത്യാവശ്യമായത് നിരഹകാരമായ മനസ്സാണെല്ലാ.

‘ഇതിഹാസ’ത്തിൽനിന്ന് അക്കിത്തം ഒരുപാട് വളർന്നു. ഞാനെനാഭാവത്തിന്റെ എല്ലാ അടരുകളും അടർന്നടർന്നു വീഴുകയും ഞാനും നീയും ഓനായിത്തീരുകയും ചെയ്യുന്ന ദരഖാസ്താവിശേഷത്തിന്റെ ആന ഓതിരേകം മുഴുവൻ കവി അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഒരോറു ഉദാഹരണം മാത്രം.

'യർമ്മ സുര്യ, ഭവാൻ മാത്രം
 സത്യസാന്ദര്ഘക്കതികൾ
 ഞാനില്ലാദ്യന്നങ്ങളില്ല
 സ്വന്നേഹമോക്ഷപ്രദീപ്തിയിൽ
 വടരുപത്തിലെക്കാൽപ്പു
 നേനീസ്യം ബേഹാനന്ദമേ,
 നമസ്കാരം, നമസ്കാരം
 ആനന്ദാമയ കോശമേ'

ആത്മീയ ഗൗരവത്തിലേയ്ക്കും അതിന്റെ ലാളിത്യത്തിലേയ്ക്കും കവിയെ ഉപനയിച്ചത് സ്വയം ഏറ്റുവാങ്ങുന്ന ശിക്ഷയാണ് എന്ന് തോന്നുന്നു. സ്വയം പീഡനമെന്ത് മതാത്മകമായ ഒരു അതിജീവ നോപാധിയാണ്. അക്കിത്തത്തിന്റെ ഇഷ്ടദൈവം ശ്രീകൃഷ്ണനാണെന്ന കിലും രാമനാണ് സ്വയം പീഡനമേറ്റു വാങ്ങിയ ഇതിഹാസപുരുഷൻ. സ്വയം പീഡനമെന്ന് മിത്രതാളജിയിൽ രൂപം പുണം മതമാക്കട്ട, ക്രിസ്തുമതമാണ്. സ്വന്തം തല സ്വയം വെട്ടിപ്പോളിക്കുന്ന വെളിച്ച പ്ലാട ഫോറവം തന്നെ. അതെന്നായാലും ആത്മശുഖികരണത്തിന്റെ സഹലമായ ഉപാധിയാണ് സ്വയം പീഡനം. അരുതാത്തതെന്നേതാ ചെയ്തുവെന്ന ഒരു തോന്നൽ അക്കിത്തത്തിന്റെ മനസ്സിലുണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. ഒടുവിലോടുവിൽ ആകാവുന്നത്, അരുതാത്തതെന്നേതാ അതിർവരബ്യപോലും ഇല്ലാത്ത ഒരദൈവത്തതിൽ അദ്ദേഹം എത്തിച്ചേരുന്നിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് ഭാഗവതം തർജ്ജമ ചെയ്യാനുള്ള 'ബലവദിനയം' അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായത്. ശ്രീശുക്രബേഹമർഷി സർവ്വഭൂതഹൃദയസ്രൂപിയാണെന്നോ. സർവ്വരക്ഷകൻ നന്ദയെമാത്രമല്ല, തിരയെയും രക്ഷിക്കും. നന്ദ, തിരയെന്നും പോലും മായയാണെന്നും അദ്ദേഹം വാദിച്ചേയ്ക്കും. നമുക്ക് അക്കാര്യം മനസ്സിലാവുന്നില്ലെങ്കിൽ അദ്ദേഹം നമുക്ക് മാപ്പ് നൽകുകയും ചെയ്യും.

കമ്മുണിസവും സയൻസുമടക്കമുള്ള ഭാതികപ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് പ്രായോഗികരംഗത്ത് സംഭവിച്ച അപചയം അക്കിത്തത്തിന്റെ കവിതയുടെ വളമാണ്. എന്നാൽ താൻ ആശ്രയിക്കുന്ന ആത്മീയതയും പ്രായോഗികരംഗത്ത് വികലമാവുന്നത് അദ്ദേഹം കാണുന്നില്ലെന്ന തോന്നുന്നു. ഭാതിക പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ വൈകല്യം കാണുകയും ആത്മീയപ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ കാണാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിലെ വൈരുധ്യം അദ്ദേഹത്തിന്റെ തന്നെ ശ്രദ്ധയ്ക്ക് വിടുന്നു. ദേവനെ ദേവാലയത്തിൽ നിന്ന് മോചിപ്പിക്കുക.

ഹ്യോദയം തൊട്ടുചിന്തിക്കുക

വിഷ്ണുനാരായണൻ നമ്പുതിരി

**യുക്തിവാദിയുടെ ഭേദവം - സി.വി.സുധീരൻ
കാസ്റ്റ് ബുക്സ്, കോട്ടയം - 45.00ക.**

ശരിയായ ചിന്ത നിർവ്വാണത്തിലേയ്‌ക്കുള്ള വഴികളിൽ പ്രധാന മായ ഒന്നാണെന്ന് ഗതത്തിലും കരുതി. എന്നാൽ എന്നാണ് ശരിയായ ചിന്ത? നിരീക്ഷണം, അഭ്യഹം, പ്രമാണം എന്നിവയിലും, മുൻവിധികളാണും കളിൽ കരുതാതെയുള്ള സ്ഥാപനമായ മനനയാത്രയാണ് ഉദിഷ്ടമെങ്കിൽ, ഈന് അത് അതുപുർവ്വമായിരിക്കുന്നു. നേരത്തെ പട്ടചുവച്ചിട്ടുള്ള നിർണ്ണയങ്ങളുടെ ചട്ടകുടുകളിലേക്ക് വിചാരണയ്ക്കുന്നതുവരെ തന്ത്രജ്ഞനായാണ് പ്രായേണ നമ്മുടെ ചിന്ത കുർമ്മാർ ഇപ്പോൾ ചെയ്തുവരുന്നത്. തങ്ങളുടെ തോനലുകളെ അനുഭവംകൊണ്ട് ഉരച്ചുമാറ്റുന്നോക്കാൻ, ശ്രീരക്ഷരൻ പണ്ട് തുനിന്തവിധം, ഈന് മിക്കവരും മിനക്കെടുന്നില്ല. ദീപ്രമായ ധിഷണ അവരെ അതിനൊന്നു ദൃശ്യമാക്കുന്നില്ല. അപ്പോളപ്പോൾ സാംസ്കാരികനായക നാർക്ക് ഉള്ളവാക്കുന്ന വെളിപ്പാടുകളും, അവയെ കൊണ്ടാടുന്ന പത്ര മീഡിയാജാടകളുമായി മലയാളത്തിലെ വിചാരസാഹിത്യം പലപ്പോഴും ചുരുങ്ഗിപ്പോകുന്നു.

ആശാസ്യമായ ഒരു വ്യതിയാനമായി ഇവിടെ എണ്ണ്, പ്രസിദ്ധ നേരത്തെ താരതമ്യേന അപേക്ഷാസ്തനായെന്നു ഗ്രന്ഥകാരനെ കണ്ടു മുട്ടുന്നു. സുധീരൻ ഏമുലികകളെ കണ്ണാഴിച്ച് ആളാണെന്ന് തന്റെ ഏതു ലേവനം വായിച്ചാലും വ്യക്തമാകും. നിരീക്ഷണങ്ങളെ ക്രമപ്പെടുത്തുന്നേം അവ സരയം രൂപീകൃതമാകുന്ന ശൈലി ഏതോ അതു തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാഴ്ചപ്പൂർണ്ണ. വിക്ഷണത്തിനനുസൃതമായി സാക്ഷ്യങ്ങളെ കൊത്തിരുക്കുവാനും, വാദഗതികളെ മുകുകയറ്റിക്കൊണ്ടെങ്കും തെളിക്കുവാനും സുധീരൻ തയ്യാറാണ്. ചിന്താമണിയല്ലാം തിരിച്ചറിഞ്ഞുശ്രേക്കാളുണ്ടാണും, തിന്മെയെല്ലാം അതിനെച്ചുറുക്കാനും മടികാത്ത സംവാദവിശുദ്ധമായ ഒരു ഹ്യോദയ നിലയിൽ കൊണ്ടത്തിക്കുന്നു. ആകയാൽ വിശ്വാസ്യത എന്ന ദൃശ്യം ഈ ശ്രമത്തിലെ ഉള്ളടക്കത്തെ ആവോളം അനുഗ്രഹിച്ചുകാണുന്നു.

താഴും തെറ്റിയ നാഗരികസമൂഹത്തിൽ സ്ത്രീത്വം നേരിട്ടുന്ന വിഹരംതകൾ; മതവികാരവും സംഘകലിയും ഉലയ്ക്കുന്ന പൊതു ജീവിതം; നിരുത്തരവാദികളായ വിദ്യാഭ്യാസവിചക്ഷണരാൽ കശാപ്പും ചെയ്യപ്പെടുന്ന ശിഷ്യക്കുമാരം; പാശ്ചാത്യസമൂഹത്തിലെ സ്വീകാര്യ മായ സംസ്കൃതിയാടകങ്ങൾ; മഹായുദ്ധങ്ങളും ധർത്ഥും പ്രകൃതി നശിക്കരണവും ഉപഭോഗത്വരായും നശിപ്പിക്കുന്ന ആത്മീയപെത്യകം; മദ്യമെന്നകാട്ടിയ ശാപം; ഉണ്ണക്കേമോൾ വന്ന മതബോധത്തിന്റെ വിനവിതയ്ക്കുന്ന വഴികൾ - ഇതൊക്കെയാണ് സുധീന്ദ്രൻ ഇവിടെ ചിന്താവിഷയമാക്കുന്ന സമസ്യകൾ. യുക്തിയുടെ നിശ്ചിതപ്രകാശം കൈവിടാതെത്തന്നെ മൃദയശുഖിയും മനുഷ്യസ്നേഹവും ദിവ്യമായ കാരുണ്യവും കൊണ്ട് മനുഷ്യന് തന്റെ അസ്തിത്വത്തെ മധുരീകരിക്കാം; എന്നുമാത്രമല്ല, തന്റെ ഭാഗധേയം നീവർഗ്ഗഭാഗധേയത്തിന്റെ അംഗമെന്നനിലയിൽ സാക്ഷാത്കരിക്കയും ചെയ്യാം എന്നദേഹം വിശ സിക്കുന്നു. പരിഹാരം നേന്നും തന്റെ പകൽ നിർദ്ദേശിക്കുവാനില്ല; പതി ഹാരം കണ്ണഭത്താനുള്ള വഴി ചുണ്ടിക്കാട്ടാതെയിരിക്കുന്നുമില്ല. എന്താ സാവഴി? അനുനാസ നന്നാക്കും മുന്ന് സ്വയം നന്നാവുക. അപരിഗ്രഹം ശീലിക്കുക, അയൽപ്പക്കങ്ങളും ആചക്രവാളം പടരുന്ന മനുഷ്യസമൂഹങ്ങളും ചരാചര രവ്യവസ്ഥകളാക്കുന്നും എത്രാനിൽ ഉറച്ചു നിൽക്കുവോ ആ വിവേകത്തെ ശസ്ത്രചുശ്ശക്കാളളുകു, ആചരിക്കുക. വേണമെങ്കിൽ ഇതിനെ പ്രബുദ്ധമായ, ശാസ്ത്രീയമായ ആത്മീയത എന്നു വിളിക്കാം. ത്യാഗത്തെയും കർമ്മശുഖിയെയും പുൽക്കുന്ന തിരിച്ചറിവ് ഭൂമിയെയും ഭാമജീവിതത്തെയും വിണ്ണദ്ദുക്കും; നവീകരിക്കും. സാമ്പത്തിക-പാർശ്വസ്ഥിതിക-രാജ്യീയ ബന്ധങ്ങളെ അത് വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തും. ബുദ്ധിയെ നന്നയോടും ധാർമ്മികതയോടും വേൾപ്പിക്കുവാൻ, അഹരത്തെ അനഹരത്തിന്റെ സജീവ ചേതനയാക്കിമാറ്റുവാൻ, വിവേകിയായ മനുഷ്യന് കഴിയും; അവനേകഴിയു. ഈ ദർശനത്തെ യുക്തി വാദിയുടെ ഭേദവമായി അവതരിപ്പിക്കുന്ന ലേവെനമാണ് ഗ്രന്ഥമാമത്തിന് ആധാരം. അവിടെ ഭഗവദ്ഗീതയിലെ ഉർക്കാഴ്ചകളാണ് മുഖ്യമായി സുധീന്ദ്രൻ ഉപകരിക്കുന്നത്. ഇതിലാഞ്ചുതമില്ല. കാരണം, ശ്രീ വേദസാകല്യം കടക്കുന്നതുതു സാരവചല്ലാകുന്നു. പിന്നുന്നുതോട്ട് ചാക്കും വരെ നമ്മുടെ പൊതിഞ്ഞുനിൽക്കുന്ന ഈ ലോകമാണ് നമ്മുടെ എല്ലാ അറിവിനും മുലം; അതിൽ ഏകാഗ്രമായ ശ്രദ്ധക്കാണ്ക ആഹുതിചെയ്ത് കിട്ടുന്ന ശ്രദ്ധയല്ലാണ് നന്നാമത്തെയജനം; അതിന്റെ പതിനാലു രൂപപരമ്പരകളാണ് ഇക്കാണായ മഹാപ്രപഞ്ചം ആത്രയും-എന്നഭേദ നാലുവേദങ്ങളിലും നൂലായി വർത്തിക്കുന്ന ആശയതന്നു. യുക്തിയുടെ വിശകലനവെവേവും ഉർക്കാഴ്ചയുടെ സംഘ്രഷണം ക്രിയും കൊണ്ട് പിഥചുകാലത്തിന്റെ ഇംഗ്രേഷണം പാടുപെടുന്ന മൃദയാലുവായ ഈ ഗ്രന്ഥകാരന് മറ്റൊരു വിനായാണ് ചേക്കേറാനാവുക?

THE KOTTAKKAL INITIATIVE

ആയുർവേദത്തിലൂടെ ആരോഗ്യം

മഴക്കാലം ദേഹരക്ഷയ്ക്കുള്ള പികിസാകാലമായി ടാണ് പഴമകാർ കരുതുന്നത്. പ്രകൃതിയിൽ പെട്ടനുണ്ടാകുന്ന മാറ്റം ശരീരത്തിൽ പ്രവർത്തനങ്ങളില്ലോ പ്രതിഫലിക്കുന്നു. അതുണ്ടികൾ ജലരിക്കുന്നു. കഴിക്കുന്നതെന്നും ശരീരത്തിൽ അലിന്തുചേരുന്നു.

പില സംശയന്ത്രപ്രയാസൾ

ബ്രാഹ്മരസായനം, ച്യവനപ്രാശം, അഗ്രഗ്രന്ഥാഭിലോഹം

അരിഷ്ടങ്ങൾ

ശൈമുലാരിഷ്ടം, ബലാരിഷ്ടം, കുട്ടികൾക്ക് സാരസ്വതാരിഷ്ടം

അഞ്ഞുരിലധികം ശാസ്ത്രീയമരുന്നുകൾ - 17 ശാഖകൾ - 1400 അംഗീകൃത ഡീലർമാർ - ഒന്നപ്യത്തോട്ടഞ്ഞൾ - ധർമ്മഹിയില്ലോ കോട്ടയ്ക്കലും ആശുപത്രികൾ.....

AYURVEDA- THE AUTHENTIC WAY

TM

Vaidyaratnam P.S. Varier's

ARYA VAIDYA SALA

(A Charitable Trust)

KOTTAKKAL - 676 503

Tel: (0483) 2742216 (16 lines), Fax: (0483) 2742572/2742210
e-mail :koz.kottakkal@sancharmet.in/avsho@sancharmet.in
Visit us at www.aryavaidyasala.com

BRANCHES: Aluva(Ph:0484-2623549), Chennai (Ph: 044-26411226), Coimbatore (Ph: 0422-2491594), Ernakulam (Ph: 0484-2375674), Kannur (Ph: 0497-2702164), Kolkata (Ph: 033-24630661), Kozhikode (Ph: 0495-2302666), Kottayam (Ph: 0481-2574817), New Delhi (Ph: 011- 24621790), Palakkad (Ph: 0491-2527084), Secunderabad (Ph: 040- 27722226), Thiruvananthapuram (Ph: 0471-2463439), Tirur (Ph: 0494- 2422231), Madurai (Ph: 0452-2583143).